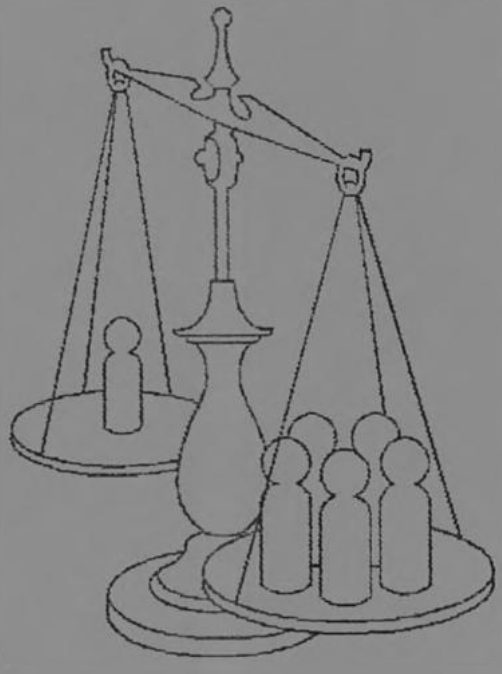
SZOLGATÁRS

BAPTISTA LELKÉSZTÁJÉKOZTATÓ

III/4.

1993.augusztus

A TARTALOMBÓL

HIRDESD AZ IGÉT
Hunter Vadász János: Júdás, az Iskáriótes 3
Békefi Pál: Apostoli tanács igehirdetőknek 5
C.H. Spurgeon: „Ne szabjátok magatokat e világhoz!" 6

KÖZÖSSÉGI ÉLETÜNK ESEMÉNYEI
Események a Teológiai Akadémián 7
A Missziói Főiskola oktatási terveiről 7
Győri Kornél: Kéretlen számadás 10
Gondolatok a gyülekezeti ingatlanok tulajdon-nyilvántartásáról 13

AKADÉMIAI SZAKDOLGOZATOK 1992-BEN
Tenkely Béla: A mai un. karizmatikus mozgalmak hatása hazánk baptista közösségére 14

BIBLIATANULMÁNY
Dr. Steve Booth: A szeretett tanítvány 17
Dr. Páth Géza: Jegyzetek az Efézusi levél magyarázatához 5. 20

A SZOLGÁLAT ÚTJÁN
C.H. Spurgeon: Tanács prédikátoroknak 30
Dr. Udvarnoki Béla: „Charizma" 30

GYÖNGYSZEMEK A BAPTISTA MISSZIÓ TÖRTÉNETÉBŐL
Dr. Mészáros Kálmán: Felfedező út a nagy úttörők nyomában – 160 éve született Lajos János – 32

A DÉLVIDÉK MISSZIÓMEZEJE
Nyúl Zoltán: A Szerbiai Magyar Baptisták Közössége 39

TALLÓZÓ
A tanítványság-mozgalom Magyarországon 42

SAJTÓFIGYELŐ 46

ILLUSZTRÁCIÓK GYŰJTEMÉNYE
Illusztrációk 52
Vidám esetek 55

KÖNYVKRITIKA 56

A BIBLIÁRÓL – SZÁMOKBAN 58

„SZOLGATÁRS-NÉ"
H.M.S. Richard: Ők ketten 59

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓ /A lelkipásztor-jelöltek avatásáról/ 60

INNEN – ONNAN 61

„HIRDESD AZ IGÉT..."

Hunter Vadász János:

Júdás, az Iskáriótes

Nagyon sok névleges Krisztus-követő hasonlít Júdáshoz, lehet, hogy városunkban is van egy jónéhány. Hogy miért mondtam ezt így, az a későbbiekben világossá válhat. Mit is mond az Ige Júdásról - nézzük csak meg!

Júdás nem volt elvetemült gonosztevő, ő nem volt Hitler vagy Sztálin, vagy maffiavezér. Ő nem követett el olyan bűnt, amiért le lehetett volna tartóztatni és a városi bíróságon elítélni. Júdás egy tisztelt tagja volt a tanítvány-csoportnak, megbíztak benne, amikor az Úr Jézus Krisztus kijelenti, hogy egy közülük majd elárulja Őt. Egy tanítvány sem gondolta talán, hogy Júdás lesz az áruló.

Júdás neve az Úr Jézus Krisztus földönjárta idején megbecsült név volt, héberül dicsőítést, magasztalást jelent. Annak ellenére, hogy ma talán senki sem nevezi gyermekét Júdásnak, az esemény megtörténte idején többen viselték ezt a nevet. Az Úr Jézus Krisztus egyik testvérét szintén Júdásnak hívták. Maccabeus Júdás egyik nemzeti hőse volt Izráelnek. A három év alatt Júdás nem cselekedett olyat, ami gyanússá tehette volna őt.

Másodszor az a döntés, hogy Júdás elárulja a Mestert, nem egy évek óta megtervezett esemény volt. Júdás talán csak 24 órával az esemény megtörténte előtt gondolt az árulásra. A végső döntés a cselekvésre az úrvacsora előtti estére esett.

Harmadszor - feltehető, amikor Júdás az árulást elkövette, nem gondolt arra, hogy ez a tette az Úr Jézus Krisztus halálát is okozhatja. Júdás nem volt tudatlan és naiv. Ő úgy gondolta, a hatóság majd elküldi az Úr Jézust Jeruzsálemből, a nép előtt megalázzák, talán börtönbe csukják Őt, de semmiképp sem gondolta, hogy a Gecsemáné-kertben való csók az Úr Jézus Krisztus halálához vezethet.

Talán ez egy bizonyos módon magyarázatot ad Júdás tettére, amelyről Máté 27:1-5-ben olvasunk. Júdás nem tudta azt, hogy milyen nagy bűnt, hibát követett el, amiért a későbbi megbánás öngyilkosságba is kergette őt.

Mi volt az oka Júdás tettének? Ha az előbb elhangzottak igazak, mégis miért tette meg Júdás azt, amit tett - kérdezhetjük.

Ami Júdást az áruláshoz vezette, az az ő életstílusában volt megtalálható.

Mindenkinek van egy egyéni, sajátos útja, ahogy az életét leéli. Te is választottál egyet, én is. Nem sokat beszélünk róla, de megvan cselekedeteink módjában, emberekhez, Istenhez, gyülekezethez való viszonyunkban.

Ritkán állunk meg azt mondani: ezek a dolgok azok, amelyek sokat számítanak, fontosak, elsőrendűek számomra; nem írjuk le, nem soroljuk fel, de megvannak.

Amikor a krízis-válság jön, a mi életfilozófiánk, felfogásunk határozza meg - dominálja - cselekedeteinket.

Milyen életfelfogást, stílust választott Júdás? Júdás életszemlélete anyagias volt. A valóságban a legtöbben mi is azok vagyunk. Lehet, hogy ez ellentmondásnak hangzik, de a valóságban kétféle kalapot hordunk. Az egyik a vallásos, a másik a világi, materialista kalap.

Tagadhatatlan tény az, hogy Júdás vallásos ember volt. Elment a zsinagóga (ma imaház, templom) összejöveteleire, ő is szolgált, mint az Úr Jézus Krisztus tanítványa, támogatta a missziói vállalkozásokat.

Az is látható azonban, hogy Júdás világias gondolkodású egyén volt. Őt is érdekelte a pénz (melyikünket nem?). Állandóan valamilyen külső hatalom befolyása alatt állt. Akik az anyagi életben eredményeket értek el, nagy hatással voltak rá. És mindez belefért az ő materialista szekuláris kalapjába.

Feltehető a kérdés ezután: hogyan tudta az ilyen személy követni az Úr Jézus Krisztust?! A felelet: nem nagyon nehezen. Mindenféle vallási szervezetnek van egy anyagi vonzata, attrakciója (börtön iskola). Ez igaz volt azokra az attrakciókra is, melyek az Úr Jézus Krisztust körülvették. Júdásra ez nagy vonzó erővel hathatott.

Mindig sok ennivaló volt Jézus körül, az ötezer ember megvendégelése, vendégség Simon házánál, a csodálatos halfogás. Hatalom megnyilvánulása a Mester körül. A sánta meggyógyul, a vak szeme megnyílik, a halott feltámad. Ez mind sikerélményt adott neki is, mint tanítványnak.

Nagy tömeg vette körül a Mestert, és ő mint tanítvány, szintén látható volt a legfontosabb személy társaságában. Úgy érezte Júdás, hogy az Úr Jézus követése által bármit elnyerhet és semmit sem veszíthet, sőt ő lett a tanítványcsoport pénztárosa is.

De most eljött az Úr Jézus Krisztus földönjártának utolsó hete. Úgy néz ki, hogy a Mester ereje, népszerűsége csökken, homályba megy át a tündöklésből.

Júdásnak választania kell. Ki akar közösséget vállalni egy szegény, egy elutasított megvetett, kiközösített személlyel? Júdásnak vagy az Úr Jézus Krisztust, vagy saját életfilozófiáját kellett követnie. Ez így történt akkor Júdással. De mi van velünk ma? Sok vallásos ember ma is támogatja a vallásos ügyeket, pénzt áldoz a misszióra, vallásos, kegyes cselekedeteket hajt végre. De ugyanakkor nagyon anyagias, szekuláris, világi.

Hétfőn leveszi a vallásos kalapot és felveszi a világit. Határozottan és komolyan a pénzszerzés veszi uralma alá. Különböző erők befolyásolása alá kerül, és mások anyagi sikerei nagy hatással, ösztönzéssel vannak reá. Legtöbben önző módon, saját érdekeiket keresve élnek.

Nagyon sokan, amikor az Úr házába jönnek, nem tudnak önfeledten örvendezni, egy ének szövegére figyelni, annak hatása alá kerülni, vagy az igehirdetésre figyelni. Mert gondolatuk nem azon jár, mit üzen az Úr, hanem anyagi gondjaik, pénzügyi problémáik töltik meg gondolatvilágukat. Legfontosabb, hogy tudják - ha van pénzük -, hogyan lehet jól forgatni, azt el nem veszíteni, miként tudnának több pénzt szerezni, vagy számláikat, tartozásaikat kifizetni. Csütörtök esténként igehirdetés alatt elolvassák a Békehírnököt, leülnek ott, ahol mindent meg lehet kritizálni; de azt már jó tulajdonságnak kell tekinteni, ha valaki megkritizálja az igehirdetést, az igehirdetőt, mert az valamire odafigyelt. Ezért mondtam a bevezető szavaimban - sokan vannak névleges keresztyének a mi városunkban is.

Az Úr Jézus Krisztus elvesztette népszerűségét, hátrányos, megalázott helyzetbe került. Úgy nézett ki, hogy a vesztesek közé került.

Mi történne itt, Magyarországon, ha a gyülekezet elvesztené népszerűségét?

Részben nincs messze a múlt, amikor gyülekezetbe járni, dolgozni, bizonyságot tenni nem volt valami népszerű dolog. Sőt hátrányt jelentett a munkahelyi előléptetésben, főiskolai, egyetemi felvételekben.

Sokan voltak, akik letették vallásos kalapjukat, arculatukat, és megélhetésükért eltávolodtak a gyülekezettől. Az elmúlt időkben nyomós ok volt erre, sokan így látták. De mi az oka a tanítványok közömbösségének ma, mi fújja le a vallásosság kalapját az emberekről? Legtöbb esetben az anyagiasság, nem a materialista világnézet ateista gondolkodásának filozófiája. Eddig a materializmust tanították (elmélet volt a legtöbb ember számára), ma viszont gyakorolják az emberek a volt szocialista országokban, hasonlóan a kapitalista országokhoz.

A vietnámi háború alatt egy csoport keresztyén istentiszteleten volt, éppúgy, mint mi, a megszokott időpontokban. Énekelték az énekeket, imádkoztak, Istent dicsőítették, s egyszer csak a partizánok bejöttek a templomba. Vezetőjük nyugati kémeknek, árulóknak nevezte azokat, akik a nyugati vallások követői. Azt mondták - az ilyenek saját népük ellenségei, és a jelenlévőket arra kérték fel, hogy tagadják meg Krisztus, vagy ha nem, a halál vár rájuk. A kijelentés után egyenként a kijárathoz mentek és ahogy a partizán tiszt előtt elhaladtak, megtagadták az Úrba vetett hitüket, Akit eddig dicsértek és magasztaltak.

Negyvenhatan a gyülekezet tagjai közül nem voltak hajlandók Uruk megtagadására. És a többiek, akik már kívül voltak az imaházon, templomon, hallhatták a géppisztolyok ropogását mindaddig, amíg mind a negyvenhatot lemészárolták.

A Biblia azt mondja, hogy jönnek az utolsó napok, nagy megpróbáltatásokkal.

Hadd kérdezzem meg ma tőletek azt: ha azt mondaná valaki ma - tagadd meg Krisztusodat, vagy elvesszük üzletedet, otthonodat, autódat, életedet, - mit tennél?

Júdás útja egyszerűen az az út volt, ahol az anyagiakat jobban szereti az egyén, mint az Úr Jézus Krisztust.

A fő kérdés azonban Júdás számára, a te számodra és az én számomra, hogy mit teszel, mit tegyünk az Úr Jézus Krisztussal?

Júdás elérkezett ahhoz a ponthoz életében, amikor „nem érdekel a Hegyibeszéd, a hal és a kenyér, ígéretek a jövő felől". Szíve mélyén azonban egy hang azt kérdezte: „igen, de mit tegyek az Úr Jézus Krisztussal, a Mesterrel?" Ő tudta azt, hogy megtalálta a Messiást, az Úr Jézus Krisztust, akit talán egész életében várt, keresett.

Ő tudta, hogy amit megismert a jóságról, szeretetről, igazságról, szépségről, szentségről, az Úr Jézus Krisztusban megtalálta. Ezt azonban nem tudta kellően értékelni addig, amíg nem látta Őt a keresztre szegezve. De amikor ezt látta, akkor döbbent rá arra, amit tett. „Ó Mesterem, Krisztusom, ezt én tettem veled!" - és ezután elrohant, és mondhatnánk azt is, élettelenné tette azt a fejet, amely két kalapot hordott - a vallásosat és a világi szekulárisat.

Itt a bukása annak a személynek, aki kétféle kalapot, kétféle arcot hord, kétkulacsos politikát folytat.

Békefi Pál:

Apostoli tanács igehirdetőknek

1Tim 4:7-11

Egyházunknak és gyülekezeteinknek erőssége az Ige szeretete. Közösségünk mindennapi életében természetesen megszokott dolog, hogy teológiailag nem képzett igehirdetők is szószékre állnak. Pál apostol az igehirdetésről valiva azt írja, hogy az igehirdetés hallgatása feltétele a hit születésének. Fontos, meghatározó jelentőségű, hogy miként hirdetjük az Igét.

A Timóteushoz, Titushoz és Filemonhoz írt leveleket pásztori leveleknek szokták nevezni. Ezekben Pál apostol lelkigondozói nagyságát láthatjuk. Azt a nemes törekvést melyben Pál arra törekszik, hogy az újjászületett hívők, jól bevált munkatársak legyenek a lelkiéletben és a szolgálatban megmaradjanak, sőt növekedjenek. Különösen a Timóteushoz és Titushoz írt levélben látható, hogy Pál mennyire gondol a távoli jövőre. Arra az időre, mikor ő már nem lesz. Mikor a munkának terhét azoknak kell átvenni, akik vele együtt éveken át fáradoztak az Úr dolgaiban. Tiszteletre és követésre méltó Pál apostol magatartása. Nem úgy akar nagy lenni, hogy nem enged maga mellett másokat érvényesülni. Nem akarja, hogy a misszióban törés legyen, ha ő már nem lesz. Éppen ezért arra törekszik, hogy segítőtársait munkatársakká képezze. Ebből a célból apró részletekig történő útmutatást ad nekik, mint ahogy ez igénkben is látható. Igénk tanítása a gyakorlati teológia területén ad olyan életre való tanácsot, mely ma is érvényes.

1. *"A meséket pedig eltávoztasd."*

a/ Ez a kifejezés az igehirdetés tartalmát akarja jó irányba befolyásolni. Az igehirdetésnek egy részt igazodni kell a hallgatóság értelmi színvonalához, érdeklődéséhez, másrészt függetlennek kell attól lenni. Vannak szellemi kiskorúak, akiket csak tejjel lehet táplálni. Az igényesebbeknek kemény eledel való. Tejnek itala pedig az igazság elemi része. Az evangélium példázatai, az igehirdetés illusztrációi.

b/ Az igehirdetésnek csak kis részben feladata, hogy a hallgatókat gyönyörködtesse. Nagyon ritka az az eset, hogy nemesen szórakoztasson egy-egy illusztráció. A mese anyaga a képzelet világából való, az illusztráció a való életből. De egyik sem képezi Isten igazságát, ezért nem lehet cél annak előtérbe helyezése. Aki túl sokat mesél az igehirdetésben, az nem próféta, hanem mesemondó. Aki túl sokat mesél, könnyen álomképeket fest, álomvilágba ringat. Ez messze is van a valóságtól, és nagyon könnyen csalódást okoz. Kell egy-egy történet, illusztráció, de csak olyan arányban, mint a jó ételben a fűszer. Kell, hogy ízesítsen. Kell, hogy elvont igazságot szemléltessen. Kell, hogy az ernyedő figyelmet felébressze. De aki az igehirdetéseiben sokat mesél, akár önmagáról, akár másokról, úgy tesz, mint az, aki a kiéhezett embereket fagylalttal traktálja. Isten népének egyetlen éltető tápláléka van, az igazság beszéde: Isten élő igéje

2. *"A test gyakorlásának kevés haszna van"*

a/ Pál, mint apostol sem sportellenes. Nem tartja rangján alulinak apostolságához méltatlannak, hogy a sportot érintő dolgokról nyilatkozzon. Irásmagyarázók megállapították, róla, hogy ő is látott olimpiai játékokat. Máskülönben nem tudott volna olyan szakszerűen írni a futásról, vívásról, bokszolásról,

---

Júdás, az Iskarióte - Folytatás

A világi ráhatások azt mutatják neked, te kinőttél már a vallásos együgyűségből, naivságból. Te már annyira intellektuális, annyira művelt vagy, hogy a gyülekezet nem ad élményt a számodra. Azt gondolod, hogy elérkeztél ahhoz a ponthoz, hogy a vallásos befolyás tollait le kell rázni magadról. Számodra már a hétközi igehirdetés nem mond újat. Cinikusan ízekre szaggatod az Igét, annak hirdetőjét, vagy talán el se jössz, és az énekórán kívül semmi fontos dolog hétközben nem történik számodra a gyülekezetben.

Talán odáig is eljuthat valaki, hogy ellene áll mindannak, ami vele történt egyházi, gyülekezeti életében. Úgy érzed, hogy sok mindent rád erőszakoltak, amiben talán sohasem hittél.

Most ezek után azt mondod: maradjon meg magának a gyülekezet, az igehirdető, a vasárnapi iskola, a bibliaóra, a tanítványságtanfolyam, a női bibliaóra, a fiatal házasok összejövetele - nem érdekel az egész. De nem ez a fő pont. A fő kérdés marad: Mit tegyek Jézussal?

Lehet, hogy úgy érzed, el kell felejteni mindazt, amiről azt mondták - nem szabad megtenni, vagy azt, hogy ezt meg kell tenned.

De nem ez a kérdés, hanem az: "MIT TESZEL AZ ÚR JÉZUS KRISZTUSSAL?"

Ezt még ma el kell döntened.

Ámen.

koszorúzásról. Nem tudom, hogy XXIII. János pápa vezetett-e autót, de az autósok nevében így imádkozik: *"Mindenható Atya Isten, aki az embert a saját képmásodra teremtetted, halhatatlan lelket helyezve testébe, amely Feléd tör és a hit útján akar elérni a Benned való megnyugváshoz. Add meg nekünk, autósoknak, hogy a világ útjait testvéreink szolgálatában járjuk. Add, hogy érezzük súlyos felelősségünket."*

b/ A sport kevés hasznát mi is becsüljük meg. A rendszeres sport nagy áldása az egészséges szervezet. A régiek azt tartották, hogy ép ész edzett testben él. Ha nem is fogadhatjuk el azt általános törvénynek, mert egészséges szervezetben is lakhat beteg lélek és beteg testben is lehet egészséges lélek, mégis egyénileg, családilag, társadalmilag is nagyobb nyereség egy kisportolt, egészséges ember, mint egy nyeszlett, beteges honpolgár, aki semmiféle szolgálatra nem alkalmas.

3. *"A kegyesség mindenre hasznos"*
a/ Kegyesség a jámbor, istenfélő élet. A gyakorlati keresztyénség: Krisztus követése. Ez az igazi lelki sport, mert megvan benne minden, amivel a sportpályán küzdők találkoznak. Van benne mezei futás. Van akadályverseny. Van, amikor ökölllel kell megmérkőzni lelkünk ellenfelével. Van idő, amikor kardot kell rántani. A kegyesség nem öregasszonyos sóhajtozás, elimádkozgatás. Nem olyan állapot, amikor nem teszünk semmi rosszat, mert nincs rá erőnk. A kegyesség kemény harc, mely testet, lelket igénybe vesz.

b/ A kegyességben megvan a jelenvaló élet ígérete. Annak az ígérete, hogy *"úgy futok, mint nem bizonytalanra. Úgy viaskodom, mint aki nem a levegőt vagdossa."* Van tehát remény a lelki fejlődésre, előrehaladásra. Arra, hogy holnap erősebb, jobb, szentebb legyek, mint ma.
– Van remény a győzelmes életre. Arra, hogy ne uralkodjon bennünk a bűn. Arra, hogy legyenek legyőzött bűneink is. Arra, hogy ne kelljen minden évben újra a régit kezdeni.

c/ A kegyességben megvan a jövő élet ígérete.
– Annak ígérete, hogy aki először Isten országát és annak igazságát keresi, arra Isten gondot visel.
– Annak az ígérete, hogy az Úr velünk van. Reá vethetjük minden gondunkat.
– Annak az ígérete, hogy *"végezetül eltétetett az igazság koszorúja".*

Gyakorolnunk kell magunkat az igazi szolgáló kegyességben. Még nem vagyunk benne mesterek.

/Békefi Pál/

„...megsanyargatom és szolgává teszem a testemet, hogy amíg másoknak prédikálok, magam ne legyek alkalmatlanná a küzdelemre." /1Kor 9:24/

C.H. Spurgeon:

„Ne szabjátok magatokat e világhoz!"

Ha lehetséges, hogy keresztyén üdvözüljön, noha e világhoz szabja magát, ez mindenesetre csak úgy eshetik meg, mint egy üszkös fadarabbal, melyet kikaptak a tűzből. Egy ilyen puszta megmenekülés inkább félelmetes, mint kívánatos. Kedves barátom, vajon kívánhatod-e, hogy e világtól egy kétségbeeséssel teljes halálosság sötét éjjelében válj el, hogy bemehess a mennybe, mint valami hajótörött tengerész, aki a hazai tengerpart szikláira menekült fel? Akkor maradj csak világiasnak; ragaszkodjál a mammon-szolgálathoz és vonakodjál a Krisztussal a táboron kívülre menni és szégyenét hordozni! De ha már itt a földön szeretnéd a mennyet bírni és odafenn sem nélkülözni; ha szeretnéd minden szentekkel együtt megérteni, hogy milyen Krisztus szeretetének magassága és mélysége, hosszúsága és szélessége; ha kívánkoznál békességes bemenetelt találni Uradnak örömébe: — akkor menj ki e világból, különülj el tőle és ne legyen semmi közöd a szentségtelenhez. Szeretnéd-e hitednek bizonyosságát elnyerni? Nem kaphatod meg addig, amíg a bűnök barátjának a barátja vagy. Szeretnél buzgó szeretetben égni? Szeretetedet megöli a könnyelmű társasággal való együttúszás. Lehetsz bár a kegyelem csecsemője, de Krisztus tökéletes férfikorát mégsem érheted el, ha e világ erkölcseihez és alapelveihez simulsz. Sehogy sem illik a menny örökösеihez, hogy a pokol örököseivel bizalmas viszonyban legyenek. Nem illik, hogy egy kormányfő tanácsosa a kormányzó ellenségeivel barátkozzék. Maguk a kis engedmények is veszélyesek. Kis tövisek nagy fájdalmat okoznak. Kis molyok pusztítják el a drága ruhaneműket, kis könnyelműségek és kis kópéságok rabolják el belső életünk örömeit. Ó, keresztyén testvérem, aki kevésbé tartod magad távol a bűnöktől, nem tudod, mit veszítesz el magaviseleted által. Mindaz szétmetszi erődet, idegszálaidat és csak vánszorogni tudsz ott, ahol futnod kellene. Ha tehát valóban keresztyén vagy, kérlek, a saját érdekedben légy egész és légy határozott keresztyén!

KÖZÖSSÉGI ÉLETÜNK ESEMÉNYEI

Események a Teológiai Akadémián

Június 7-től kezdődően egész héten át zsúfolt program volt az Akadémián.

7-én az 1. évfolyamot befejező hallgató testvérek álltak a Tanügyi Bizottság elé, hogy számot adjanak a próbaév végén. Minden tanulónak nyilatkoznia kellett, kívánja-e folytatni tanulmányait, és a Tanügyi Bizottság is megvizsgálta a hallgatókat, alkalmasak-e a további, egyre nagyobb erőbevetést igénylő munkára.
A TB. úgy látta, hogy az egy évvel korábban történt felvételi vizsgán valóban jól választotta ki a jelentkezőket. Senkit sem kellett eltanácsolni az intézetből.

8-án került sor a szakvizsgákra. A negyedik évfolyam lezárásának jelentős eseménye, amikor a hallgatók számot adnak az elmúlt években végzett munkáról. Ez alkalommal összesen heten tettek szakvizsgát. Név szerint: Dan László, Eszes Zoltán, Grajzel András, Heizer Tamás, Paróczi Zsolt, Révész Lajos és Szenczy Sándor testvérek. E napon az ószövetségi, újszövetségi tárgyak mellett a rendszeres teológia, a gyakorlati teológia és az egyháztörténelem tárgykörökből kellett vizsgát tenni.

9-én a szakdolgozatok megvédése következett.
— Katona Béla testvér a Küldetés a család nélküli gyermekek felé címmel írt dolgozatot. Opponense: Hegyi András balatonszemesi lelkipásztor, a TB elnöke volt.
— Kesjár Zsolt testvér dolgozatának címe: Lelkigondozás a szenvedélybetegek között. Opponensi értékelést ifj. Kulcsár Tibor budafoki lelkipásztor készített.
— Molnár József testvér Az idősek lelkigondozása témakörben fejtette ki látását. Opponense Zentai László, az Egri Körzet lelkipásztora volt.
— Pénzes Zoltán testvér dolgozatát a Baptisták a Kárpát-medence nemzetiségei között egyháztörténeti témakörben készítette el. Opponens e dolgozat megvédésénél: Kiss Emil rákoshegyi lelkipásztor volt.
— Végül, Révész Lajos testvérről, aki A böjt gyakorlata címen írta meg dolgozatát. Opponensként Lukács Tamás mutatott rá a dolgozat vitatható részeire.
Mind az öt végzős hallgató sikeresen megvédte diploma-munkáját. Így őket az Akadémia kibocsátotta a gyülekezetek számára, ahol hamarosan sor kerülhet a lelkipásztori felavatásukra is.

10-én a Tanügyi Bizottság saját szervezeti és működési ügyrendjét gondolta végig, és elkészítette a letisztázott változatot, melyet a június 22-én ülésező Szövetségi Tanács elé terjeszt, elfogadásra.

Dr. Páth Géza dékán testvér szólt a közeli időben tanítói szolgálatba állítandókról is. Így tett említést az Angyalföldi Gyülekezethez tartozó Dr. Steve Booth testvérnek az újszövetségi tanszékre, míg feleségének Susannak az angol nyelv tanítására történő esetleges meghívására. Testvéreink munkába állásának feltétele a magyar nyelv megfelelő szintű elsajátítása.

Kovács Géza misszióiskolai dékán testvér beszámolt a Misszióiskola főiskolává történt átminősítéséről, továbbá más felsőoktatási intézményekkel kialakított kapcsolatokról, a tanulók áthallgatási lehetőségeiről.

11-én felvételi vizsgák voltak. Ezen 7 hallgató az Akadémiára, egy pedig - pótlólagosan - a Missziói Főiskolára nyert felvételt.

Mielőtt megkezdődne az 1993/94-es oktatási tanév, már egyre erőteljesebben körvonalazódik a két intézetben a tanítás és a szolgálatra felkészítés terve. Ez még nem a végső, teljesen kiforrott terv, de meghatározó jellegű körvonalazása annak, amit szeretne megvalósítani a Tanügyi Bizottság.

Az alább közölt terveket Kovács Géza testvér, a Missziói Főiskola igazgatója bocsátotta lapunk rendelkezésére.

A MISSZIÓI FŐISKOLA OKTATÁSI TERVE

Oktatási idő: 6 szemeszter, amelyből a hatodik: gyakorlat /gyülekezetekben, vagy intézményekben/.

Az egy szemeszteren előadott tárgyakból kollokválni kell, a több szemeszteren át előadott tárgyakból pedig összefoglaló vizsgát /szigorlatot/ kell tenni.

A hatodik szemeszter végére minden tanulónak szakdolgozatot kell készítenie. A

szakdolgozat témáját a negyedik szemeszter végéig az illetékes szaktanárnak kell átadni.

A hatodik szemeszter végén vizsgabizottság előtt történik az összefoglaló jellegű vizsga. A vizsgabizottság tagjai a szaktanáron és az igazgatón kívül az Egyház Tanügyi Bizottságának tagjai.

A Missziói Főiskola négy szakterületre végez kiképzést. Ezek a következők:

- Ifjúsági pásztor, evangélista, gyülekezet-plántáló
- Gyermekmunkás, vasárnapi iskolai tanító, hitoktató
- Szociális munkás /lelkigondozó, betegápoló, deviánsmissziós/
- Zenei pásztor

A terv szerint előadásra kerülő tárgyak öt szemeszterre bontott tervét mellékeljük. A tantervben vannak minden tanuló számára kötelező tárgyak /K/ és vannak fakultatív tárgyak /F/, melyeket a tanulók szakirányuknak megfelelően választanak.

A Baptista Missziói Főiskola öt szemeszterre bontott tanterve:

– TANTERVI VÁZLAT –

	Előadó tanár	1	2	3	4	5	K	F
Bibliaismeret								
Ószövetség	Dr. Kirk E.L.	3	3	1	1		K	
Újszövetség	Papp János	2	2	1	1		K	
Archeológia	Papp János	1	1				K	
Bibliai földrajz	Hegyi A.	1	1				K	
Exegézis	Alan Weaver	1	1		1		K	
Biblia-tanulmányozás	Alan Weaver	1	1				K	
Ókori Kelet világa	Szebeni O.				2		K	
Teológia								
Rendszeres teológia	Paul Heid			2	2	2	K	
Kegyelemtan	Kovács Géza	1	1				K	
Apologetika	Háló Gyula	2	2				K	
Karizmák	Kovács Géza	1	1				K	
Egyháztörténet	Mészáros K.	2	2	2	1	1	K	
Gyakorlati teológia /Misszió/								
Lelkigondozás	Hegyi András			2	2	2	K	
Homilétika	Kovács Géza			2	2	2	K	
Tanítványképzés	Paul Heid				2			F
Gyülekezet-plántálás	Dr. M. Loftis				2	2		F
Gyülekezet-növekedés	Hegyi A.	2	2				K	
Fiatalok a gyülekezetben	Macher T.			2				F
Fiatalok Krisztushoz vezetése					2			F
A Word of Life munkája	E. Murphy			2				F
Gyermekek a gyülekezetben	Szlovák T-né			2				F
Gyermekek hitre vezetése	Vágó Angéla				2			F
Számítástechnika	Ifj. Meláth F.			1	1	1		F

	Előadó tanár	1	2	3	4	5	K	F
Emberismeret/Pszichológia/								
Bevezetés a pszichológiába	László Imre	2	2				K	
A pszichológia irányzatai	Dr.Károly Sára			2	2		K	
Fejlődéslélektan				2				F
Személyiséglélektan					2			F
Pszichoterápia					2	2		F
Társadalomismeret								
Koinónia	Koinónia	1	1				K	
Társadalomtörténet				2	2		K	
Család a társadalomban						2	K	
Devianciák és kezelésük	MENEDÉK			2				F
Idősek a társadalomban						2		F
A szociális munka elmélete				2				F
Egyéni esetkezelés módszerei					3			F
Kórházi szociális munka						2		F
Zene								
Zenei írás-olvasás	Baloghné	1	1	1	1	1	K	
Énektanulás	Baloghné	1	1	1	1	1	K	
Karvezetés	Beharka P.			2	2	2		F
Tanulás hangszeren				2	2	2		F
Nyelvek								
Héber	Heténvi A.	1	1	1	1	1		F
Görög	Dr. Páth G.	1	1	1	1	1		F
Angol	Ron Sutton	2	2	2	2	2	K	

Az Akadémia és a Missziói Főiskola tanévzáró istentisztelete

Ez évben június 10-én, az újpesti imaházban került sor Egyházunk két oktatási intézményének tanévzáró istentiszteletére.

Az ünnepi igehirdetést Révész Benjámin , a helyi gyülekezet lelkipásztora végezte a Márk 1:16-22 alapján.

„Mit jelent Krisztust követni?" – hangzott a kérdés a népes gyülekezethez. A válasz:

– emberi kapcsolataink átértékelése;

– egzisztenciánknak Isten kezébe letétele.

„Több és értékesebb ez a kapcsolat mindennél. Urunk Jézus igéretével bátorítja követőit: «senki sincs, aki elhagyta házát vagy testvéreit, anyját vagy apját, gyermekeit ... énértem és az evangéliumért, és ne kapna százannyit: most ebben a világban ... az eljövendő világban pedig örök életet.»" /Mk 10:29/.

Dr. Páth Géza testvér a dékáni, Kovács Géza testvér az igazgatói beszámolóját megtartotta, majd dr. Mészáros Kálmán, volt akadémiai dékán testvér tartott visszaemlékezést.

A végzett hallgatók kibocsátásakor átvehette oklevelét Katona Béla, Kesjár Zsolt, Molnár József, Pénzes Zoltán és ifj. Révész Lajos testvér.

Heten záróbizonyítványukat vették át.

Megható pillanata volt az ünnepi alkalomnak, amikor köszöntötték a 40 éve végzett Fekete László, dr.Gerzsenyi László, Hajnal József, Hargas Gyula, Nagy Zsigmond, Német Sándor, Tóka Gyula, valamint a 30 éve végzett dr. Almási Mihály, Dobner Győző, Kádár András, László Gábor, Zentai László és a 20 éve missziómezőre lépő Szlepák Lajos testvéreket.

Kéretlen számadás

Közreadja: Győri Kornél főtitkár

Minden egyház és vallási közösség, így a Magyarországi Baptista Egyház is benne él egy adott társadalomban. Nem tehetjük meg, hogy némán, mindenféle reagálás nélkül szemléljük azokat az eseményeket, melyek befolyásolják hitéletünk mindennapi dolgait is.
Nincs minden testvérünknek lehetősége, hogy közösségünk érdekeit szem előtt tartva, szót emeljen. Talán nem is minden szem előtt bontakoznak ki a pártok érdekkörei körül kuszálódó szálak. Jó, ha választott vezetőink e téren is képviselik érdekeinket. / – A Szerk./

I.

Április 19-én az SZDSZ a Kossuth Klubban fórumot hirdetett, amelyre vallási képviselők, személyek is meghívást kaptak. A beszélgetés témája a felekezetek és a pártok kapcsolatáról, meg egyéb egyházpolitikai vonatkozású kérdésekről folyt. Mivel ez a rendezvény egyike volt az akkoriban megtartott hasonló találkozóknak, nem volt olyan hírértéke, amely miatt érdemes lett volna róla tudósítani, annak ellenére sem, hogy ott a Kossuth Klubban egyházunk képviseletében én is felszólaltam. Ám utóbb kiderült, hogy egy másik felekezetnél elkötelezett személy néhány testvéremnek rosszallólag megjegyezte, hogy "nem jól" szóltam az SZDSZ fórumon. Én viszont úgy vélem, hogy a tőlem telhető legjobbra törekedve szóltam, közösségem érdekét keresve és nem feltétlenül a meghívók szájíze szerint. Ezt bárki megítélheti most, hogy közreadom részletes vázlatom alapján emlékezetből reprodukált felszólalásomat.

A részletes vázlatról talán annyit, hogy annak alapvető részét röviddel a fórum előtt készítettem el. Ez lehetséges volt azért, mert a meghívóból ismertem a nyilvánosságra hozott témát, és bizonyosra vettem, hogy ennek ürügyén az 1990. évi IV. tv. (továbbiakban: Ltv) módosítására beadott önálló képviselői indítvány lesz az igazi téma. A találkozónak volt egy nem is titkolt célja, mégpedig annak demonstrálása, hogy a rendezők minden ellenkező híreszteléssel szemben nem ellenfelei, hanem barátai a felekezeteknek - és nemcsak egyetlen egynek. (Az együttlét menete aztán előzetes feltételezéseimet minden igazolta.)

Ezek után következzék felszólalásom reprodukciója!

II.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Az imént hallottuk az elnök úr bevezetőjében, hogy az SZDSZ a felekezetek iránt baráti érzülettel viseltetik. Úgy vélem, ezt mindenkinek komolyan kell vennie. Egyébként hasonló megnyilatkozásokat hallhattunk már a többi parlamenti párttól is. Ennek szívből örülhetnénk, hiszen akkor barátainkkal van tele az Országgyűlés. Ennek ellenére ma már előre félünk, ha az egyházakat érintő téma kerül napirendre a Parlamentben. A magukat barátainknak nyilvánító pártok képviselői ugyanis olyan módon csatáznak rólunk, ügyeinkről egymással, hogy emiatt, mire határozatra kerül sor, sárban meghempergetve és a közvélemény ítéletében egy-két fokkal alacsonyabb szinten érezhetjük magunkat. Mivel mindezt barátainknak "köszönhetjük", gyakorta jut eszünkbe az egyszeri ember imádsága: "Uram, szabadíts meg engem a barátaimtól, az ellenségeimmel magam is elboldogulok".

Idézzük csak föl ehhez példa gyanánt a felekezetek költségvetési támogatásának parlamenti vitáját!

Január 18-án az evangélikus gimnázium dísztermében a kormány és a parlament illetékeseinek jelenlétében az összes érdekelt felekezet meghatalmazott képviselői rövid idő alatt békességgel megegyeztek a költségvetési keretösszeg felosztásának módjáról és a forint-összegekről. Óriási többséggel elvetették az egyik résztvevő azon ötletét, hogy négy felekezet destruktivvá minősítve kirekesztessék az elosztásból./1/ Úgy véltük, hogy ezek után a legsimább parlamenti eljárásra számíthatunk. Ehelyett - számunkra megmagyarázhatatlan módon - két menetben, ádáz vitatkozás nyomán sikerült csak eljutni a határozatig, amely - mitsem törődve a leginkább érintettek állásfoglalásával - négy felekezetet mégiscsak destruktívnak minősített. E vitatkozás sajtómegjelenítése nyomán egyszerű emberektől efféle megjegyzéseket hallottam:

"Az egyházak megint nem férnek a bőrükbe, marakodnak". "Hát igen, ilyen mohók az egyházak". "Barátaink" jóvoltából érzékelhetően romlott társadalmi megítélésünk.

E tapasztalatok után nem csoda, ha már előre tartunk az Ltv-hez benyújtott módosító indítvány parlamenti vitájától. S e félelmet a ma esti eszmecsere némely eddigi megszólalása csak megerősíti. Hiszen általános volt itt

a kategorikus elutasítás. Többen hivatkoztak is a módosításokra, de senki sem idézte őket pontosan. (Én mindenesetre a Parlamentből kapott hiteles szöveget elhoztam magammal.)

Az utóbbi napokban sommás elutasítások, tiltakozások aláírására több helyről is felszólítottak minket. Ám eddig egyiket sem írtuk alá, mert Pál apostoltól azt tanultuk, hogy: "Mindent vizsgáljatok meg: a jót tartsátok meg" (1Thes 5:21).

Ezt követve tanulmányoztuk a módosító javaslatokat, és úgy ítéltük, hogy két olyan részletük is van, amelyek tovább gondolva és csiszolva elfogadhatónak tűnnek számunkra. (Annál is inkább, mert hasonlítanak ahhoz, amit egyházunk már a törvény 1990. évi előkészületei során is javasolt.)

Így például - egy szabatosabb átfogalmazást feltételezve - el tudjuk fogadni az Ltv 8. paragrafus (2) bekezdésének javasolt kiegészítését: "az általánosan elfogadott erkölcsöket nem sérti". /2/ Ez a nézetünk a baptista Roger Williams-nek (1606-1681) a vallás- és lelkiismereti szabadság első harcosának tanítására épül: "A zsidó, a török, sőt a keresztyén-ellenes hitet is meg kell engedni... Az állam dolga, hogy ellenőrizze a viselkedést."/3/

Az is egybevág korábbi elképzelésünkkel, amit az Ltv 10. paragrafus (2) bekezdése javasol, hogy "A bejelentéshez csatolni kell... a hitvallást". Ez utóbbit annak ismeretében támogatjuk, hogy sem az Ltv mostani szövege, sem a módosító indítvány, sem az Ltv indoklása semmiféle egyházon kívüli szervnek nem ad jogot a hitvallás felülbírálatára. Ez annak ellenére is így van, hogy az eddigiekben többen valamelyik minisztériumnak, vagy a fővárosi Bíróságnak az efféle felülvizsgálatra való jogosítványát a módosító indítvány lényegi részeként emlegették. Erről azonban a javaslatban szó sincs! A hitvallás benyújtása a felekezetek nyilvántartásba vételével kapcsolatban formai követelmény. A Fővárosi Bíróság a jövőben is csak azt vizsgálhatná, hogy a felekezet benyújtotta-e hitvallását, de annak tartalmával nem foglalkozhat, arról nem nyilváníthat véleményt./4/ Amint hogy formai követelmény a bejelentéshez kellékként csatolandó irat, amelyben az egyház képviselő - ő és nem más - nyilatkozik arról, hogy az egyház hitelvei (a továbbiakban: hitvallása) és vallási tevékenysége a 8. paragrafusban foglaltaknak megfelel [az Ltv 9. paragrafus (1) bekezdés módosított szövege], (azaz: "nem ellentétes az Alkotmánnyal, törvénybe nem ütközik, és az általánosan elfogadott erkölcsöket nem sérti".)

Egyébként a fentiekkel összhangban mint egyszerű kutató hajlamú állampolgár is örülnék, ha sor kerülne a hitvallások benyújtására, mert jelenleg a bejegyzett felekezetek felének a hitvallása hozzáférhetetlen, pedig érdekelne, hogy valójában mit tanítanak.

Befejezem. A mondottak lényege: kívánatos lenne a jövőben, hogy a magukat barátainknak nyilvánító pártok úgy folytassák az egyházakkal kapcsolatos parlamenti működésüket, hogy az ne járjon az egyházak tekintélyvesztésével. Egy ilyen tekintélyvesztéssel ugyanis elsorvadna az egyházaknak az a képessége, hogy pozitívan befolyásolják/5/ sok bajjal küzdő társadalmunkat. Még elképzelni sem tudjuk, hogy mily nagy lenne ennek következtében mindnyájunk vesztesége.

Győri Kornél/6/
főtitkár

Jegyzetek

1. A szavazást ott, majd a kampányt a sajtóban és a képviselők körében Németh Géza, az Erdélyi Gyülekezet lelkésze indította el. Mi nem azért szavaztunk nemmel, mert helyeseljük a még érintett felekezet tanítását, gyakorlatát, hanem azért, mert ha valamely felekezet működése panaszra ad okot, akkor az Ltv szerint az ügyészség útján bírósági eljárás kezdeményezhető. A bíróság szerepét semmiképpen nem veheti magára az egyházvezetők alkalmi testülete!

2. Sok keresztyén felekezet képviselője is - a szerencsésebb és szakszerűbb szövegezést eleve kizárva - mindenestől elutasította a kiegészítést. Pedig a Szentírás is elismeri egy ilyen nem kodifikált norma működőképes létezését a gyülekezeten kívüli világban, mégpedig úgy, hogy a gyülekezet is igyekezzen megfelelni annak (ApCs 28:2, 1Kor 10:32, Fil 4:8).

Hogy nemcsak az egy-egy törvényben tételesen felsorolt dolgok megsértése szolgálhat alapot a vétkesség megállapításához, ez minden polgári demokrácia törvényalkalmazásában föllelhető. Pl. a közszeméremsértés tényállásának megállapítása lehetséges annak ellenére, hogy a törvény az ezzel kapcsolatos valamennyi magatartást nem kodifikálja.

3. Idézi Szuhai-Havas Ervin: Amerika hőskora, Budapest, 1969-123. k. Véleményem mögött ott volt 1Pt 2:14 és Róm 13:3. E két utóbb idézett igéről, a felsőbbségre Istentől ráruházott szerepről mindegyik keresztyén felszólaló is megfeledkezett, nemcsak a Jehova Tanúi!

4. Miközben a hitvallás elfogadhatóságának tartalmi felülbírálásának jogát minden egyházon kívüli szervtől elvitatjuk, ugyanakkor meggyőződésünk, hogy adott esetben egy-egy hitvallásnak állított iratról néhány irodalomban és jogban jártas ember szinte 100 %-os biztonsággal képes lenne megállapítani azt, hogy a vizsgált irat műfajilag tényleg hitvallás-e vagy sem. (Még csak orvosnak vagy költőnek sem kell lennem ahhoz, hogy egy szerelmes verset meg tudjunk különböztetni a

vers címzettjéről készült anatómiai leírástól.)

5. Egy hívő résztvevő valamivel később ezzel kapcsolatban - a nem hívő Lengyel Lászlót idézve - azt mondta: "Örülnék, ha az egyházaknak nem lenne nagyobb befolyása a társadalomra, mint mondjuk a bélyeggyűjtők egyesületének". Ezt nem osztom. Inkább hiszek a keresztyéneket a világ sójaként és világosságaként szolgálatba állító Jézus Krisztusnak, és hű követőinek, pl. Pálnak (a Málta felé hányódó hajón), az Európát fölrázó reformátoroknak, William Carey-nek, Meyer Henriknek (ahogy harcol a vasárnapi munkaszünetért), Martin Luther Kingnek és a többieknek.

6. Felszólalásom nyomán - még ott a helyszínen - néhányunkat megkerestek a 168 órától. A hitvallással kapcsolatban mondott szavaimat műsorba adták, majd fényképemmel családnevemet György-ire módosítva megjelentették ekképpen:

LANTOS GABRIELLA (Magyar Rádió, 168 óra): A baptista egyház főtitkáraként ön kijelentette: a módosító indítványt nem lehet egyértelműen elvetni, mert vannak méltányolandó szempontok is. Mire gondolt?

GYŐRI KORNÉL: Arra például, hogy a hitvallás csatolása nem azt jelenti, hogy bárki is felül akarja bírálni, vizsgálni azt, mert az - nyilvánvalóan - dokumentumként mellékelendő. Ezt az elgondolást kutatási szempontból is érdekesnek tartom, mert az új felekezetek túlnyomó részének hitvallása jelenleg hozzáférhetetlen.

L.G.: Mivel azonban ez a jogi bejegyzés feltétele lenne, ezt nyilvánvalóan sok felekezet képviselője fenntartással fogadja, és úgy véli: ez már a lelkiismereti szabadságot vonná kétségbe...

GY.K.: Ha bárki a felekezeten kívül – legyen az a kultuszminiszter vagy a bíróság –, hitvallás (tartalma) alapján akarná eldönteni azt, hogy végül megadható-e a bejegyzés vagy sem, akkor ezt én baptistaként nem tudom támogatni.

EMLÉKEZTETŐ

A missziókerületek vezetői számára

1. Az SZMSZ 30. /2/ b/ pontja szerint: „A Missziókerületi Gyűlésre tanácskozási joggal meghívandó a Szövetségi elnökség két képviselője és a Felügyelő Bizottság elnöke".

2. Az SZMSZ 31. /4/ bekezdése szerint: „A Missziókerületi Tanács ülésein tanácskozási joggal részt vehet a Szövetség missziói titkára, a Felügyelő Bizottság elnöke..."
— A „részt vehet" nem azt jelenti, hogy „meghívható". A részvétel ügyében a mérlegelés nem a Missziókerületi Tanács oldalán van, hanem a meghívottén. Ez azt jelenti, hogy a missziói titkárt és a Felügyelő Bizottság elnökét minden esetben meg kell hívni, és az ő döntésüktől függ, hogy személyesen megjelennek-e, vagy meghatalmazottjukkal képviseltetik magukat, vagy nem vesznek részt a tanácskozáson.
— Ez a szabály eddig nem működött.

Mind az 1., mind pedig a 2. esetében lényeges, hogy személyre szóló meghívót kapjanak az illetékesek, lehetőleg legalább két héttel az esemény előtt. Az éves eseménynaptár kézbeadása figyelmességre vall, de nem helyettesíti az esetenkénti meghívást.

Győri Kornél
főtitkár

Gondolatok a gyülekezeti ingatlanok tulajdon-nyilvántartásáról

Nyilvánvalóan gyülekezeteink a folyamatos és kibontakozó életformára kívánnak berendezkedni. Ezzel együttjár mind a lelki-, mind az anyagi, vagyoni rendezettség. Váratlanul bekövetkező - idegen tanítások okozta viszályok, - elszakadási kísérletek, elviselhetetlenül nagy terhet róhatnak egy gyülekezetre, ha az előre nem gondolkodott saját biztonságáról.

A helyi gyülekezet stabilitását szolgálja, ha nincs közvetlenül kiszolgáltatva a pillanatnyi hatásoknak. Ezért szükséges egy előzetes, problémamentes időszakban rendelkezni a vagyoni dolgokról. Egy esetlegesen bekövetkező kritikus helyzetben a felmerülő lelki természetű problémák megoldására - amely a legfőbb feladatunk - lehet fordítani a teljes erőt, és nem foglal le plusz energiát a vagyoni kérdések rendezése.

Látnunk kell, hogy a Szövetséghez önkéntesen csatlakozó gyülekezetek a csatlakozás által jelét adták a Szövetség iránti bizalmuknak. Ez a bizalom nagyon fontos tényező, mely arra szolgál, hogy tartós alapot biztosítson a további együttműködéshez. Ha pedig valamely fél okot nem adott a bizalom megvonására, értelmetlen és romboló hatású mindennemű önállósulási kísérletezés. Hivatkozva az alább közölt Péceli Gyülekezet Elöljáróságának levélrészletére, bátran állíthatom, közös tapasztalat: a gyülekezetek "ingatlanaikat saját akaratuk szerint adhatták-vehették, alakíthatták". Semmi okunk sincs légből kapott ötletek, előítéletek alapján bizalmatlansági vákuumot teremteni. Ez nem a kölcsönös megerősítést és az együttmunkálkodás jó légkörét szolgálná, hanem az elidegenülést.

Ha a jövőben a hangsúlyt valóban a misszióra és a gyülekezetek gondozására kívánjuk tenni, végre nyugvópontra kellene helyeznünk a fentebb érintett dolgokat.

Részlet a Péceli Gyülekezet Elöljáróságának leveléből:

"Kedves Testvérek! - A f. év április 17-i Közgyülésen felmerült vitás kérdéssel kapcsolatban a Péceli Gyülekezet Elöljáróságának álláspontja és egyben javaslata a következő:

Mindegy, hogyan és milyen indokkal alakult ki a jelenlegi helyzet, amely szerint a gyülekezetek ingatlantulajdonai a Baptista Egyház nevén szerepelnek, mégis ilyen konstrukció mellett semmi sérelem nem érte a gyülekezeteket; az ingatlanaikat saját akaratuk szerint adhatták-vehették, alakíthatták. Ennélfogva a gyülekezetekben az a meggyőződés él, hogy a jelenlegi rendszer csak központi tagnyilvántartás, és mint ilyen, csak formális intézményrendszer...

Javaslat: Maradjon minden az eddigiek szerint. Ha pedig adódnék olyan gyülekezet, amely vagyonostól ki akar válni a Szövetségből, azt egyedi esetként a Szövetségi Tanács vizsgálja meg, és döntés okából majd terjessze a Közgyülés elé. Ilyenkor, természetesen, részletesen megvizsgálják majd a testvérek, hogy az ingatlanok megszerzésében milyen mértékben vett részt az ország testvérisége, akár adakozás, akár a Szövetség részéről támogatás formájában..."

Nem kevésbé jelentős és irányadó dokumentum a Baptista Világszövetség békebirósági bizottságának 1906-ban hozott rendelkezése:

„A "Baptista Világszövetség" békebirósági bizottságának eljárása a magyarországi baptisták szétszakadását illetőleg

Már néhány éve, hogy Magyarország baptistái között komoly a szétszakadás. Az állami elismerés kérdése főképpen indítója és siettetője 1895 óta e szétszakadásnak. 1895. évi 43. tc. alapján ugyanis a magyarországi baptisták egy csoportját az állam elismerte. Mely esemény óta elismert és el nem ismert baptisták csoportjaira oszlónak nézetnek. S mivel, hogy egyéb kiegyenlítő kísérletek meddők maradtak, 1906-ban mindkét fél a "Baptista Világszövetség"-et kérte fel a közbenjárásra.

A megkeresett "Baptista Világszövetség" nemzetközi egyesülése a világ minden részében lakó 7 millión felül bejegyzett baptista egyháztagnak.

A "Baptista Világszövetség" végrehajtó bizottsága kinevezte békebíráknak: elnökét: Dr. Clifford János urat (Londonból), Britanniai titkárát: tiszt. J.H. Shakespeare urat (Londonból), és európai megbizottját: Dr. Newton H. Marshall urat (Londonból). A tárgyalandó válságos pontok elhatároztattak véglegesen; melyeket mindkét fél elfogadott s vezetőik útján kötelezte magát a bizottság ítéletében, elhatározásában megnyugodni.

A bizottság azt is konstatálja, hogy a magyar baptistáknak kápolnái és egyéb ingatlan és ingó javai is álljanak a hitfelekezet rendelkezésére. Mi ezért elrendeljük, hogy minden ily tulajdon és alap helyeztessék a szövetség rendelkezésére, mely a fent kifejtettek alapján fog vagyonkezelőségi albizottsága útján rendelkezni."

John Clifford, Elnök
J. H. Shakespeare, Titkár
Newton H. Marshall, Continental
Congress Assistant Titkár"

/Az idézett részek az Alkotmányozó Bizottság 1993. július 6. keltezésű körlevéből származnak./

L.T.

AKADÉMIAI SZAKDOLGOZATOK 1992-BEN

Tenkely Béla:
/Pécs-Somogy/

A mai un. karizmatikus mozgalmak hatása hazánk baptista közösségére

I. Bevezetés

II. Történeti visszatekintés

A/ Hasonló jelenségek az ószövetségi kor idején
B/ Hasonló jelenségek az újszövetségi kor idején
C/ Az un. karizmatikus megnyilvánulások a keresztyénség történetében

III. Mai misztikus nyitás

A/ A keresztyénségen kívül
B/ A keresztyénségben

IV. Bibliai teológiai alapvetés és vizsgálódás

A/ Az Ószövetség kinyilatkoztatása a Szentlélek munkájáról

A Szentlélek a teremtésben
A Szentlélek és eszközei
A Szentlélek és Isten népe
A Szentlélek és az egyén kapcsolata

B/ Az Újszövetség kinyilatkoztatása a Szentlélek munkájáról

A Szentlélek Jézus Krisztushoz való viszonya
A Szentlélek és a tanítványok viszonya
A Szentlélek és a világ viszonya
Az Újszövetség további kinyilatkoztatásai
IKor 12-14.
Speciális kifejezések
Szentlélekbe merít be benneteket
Megtelik /telt/, teljes /telve/ Szentlélekkel

C/ A mai un. karizmatikus mozgalom vizsgálata az A és a B pontok alapján

V. Karizmák kérdése a mai baptista közösségben

A/ A karizmák szerepe a baptista gyülekezetben
B/ Un. karizmatikus mozgolódások a baptista közösségben
C/ Megfér-e az un. karizmatikus mozgalom a baptista közösségben?

Jegyzetek
Mellékletek
Felhasznált irodalom

I. Bevezetés

Ebben a részben megkísérlem behatárolni a témát, tisztázni a fogalmakat, különösen az "úgynevezett" jelzőt, hiszen sokan nehezményezhetik azt a dolgozat olvasása közben. Hitünk szerint a baptista közösség karizmatikus, mert különben nem működne. Ahol nem karizmatikus, ott csak vegetál, viszont azok, akik bizonyos kegyelmi ajándékokat túlhangsúlyoznak, azok rajongók, vagy szebben fogalmazva un. karizmatikusok.

Próbáltam felmérni a témával kapcsolatos szakirodalmat is, de magyar nyelvterületen sajnos még nagyon sok a feltárnivaló. Ennek hatása érezhető a kidolgozás mélységén is.

II. Történelmi visszatekintés

A visszatekintés fő céljaként a hasonló jelenségek felmutatását tartom fontosnak, hiszen sokak számára az elnagyolt hasonlóság megnyugtató, mert "akkor nem lehet rossz, amit teszünk" – mondják, mert nagyon hasonlít gyakorlatuk az általuk ismert tanításhoz. Ebből a fejezetből kitűnik, hogy mennyire nem igaz a fenti vélekedés, ugyanis a hasonlóság eleve kizárja az azonosságot, sőt gyakran nagyon nagy másságot jelent. Az igényes hívő embernek feladata ennek a másságnak a felismerése, hogy megítélhesse, mi a jó és mi a rossz.

Kiderül a feldolgozásból, hogy a hasonló jelenségek egyidősek a Szentlélek munkájával, hiszen a prófétasággal egyidőben megjelent a hamis prófétaság is. József Istentől kapott ajándékkal fejti meg a fáraó álmát, de tudjuk, hogy voltak a fáraó udvarában álomfejtők, akik nem Istentől kapták képességeiket. Mózes idejében szintén találkozunk varázslókkal, akik valami hasonlót tesznek, mint amit Isten ad szolgája számára. Végig követhetjük az Újszövetségben is a hasonló jelenségeket, ahol teljesen egyértelmű, hogy a hasonlóság éppen az eredetben rejlő különbséget igyekszik eltakarni.

A fejezet harmadik részének kidolgozásánál a korai időket taglaló felmérés nagyon hiányos, hiszen alig van ezt taglaló magyar nyelvű irodalom. /Ha mégis találunk néhányat, annak jelentős része magán hordozza az elfogultság jeleit, akár egyetértőleg, akár elmarasztalólag./ Ennek ellenére bizonyítható, hogy a keresztyénséget végig kísérte az un. karizmatikus mozgalom, melynek az egész világon végigsöprő három XX. századi hullámát is megpróbálom feltérképezni. Ebben eljutok egészen a Hit Gyülekezetéig, és az általuk kedvelt tanítókig, mint pl. Derek Prince, Paul Yonggi Cho, Kenneth E. Hagin.

III. Mai misztikus nyitás

A történelmi szempont mellett nagyon fontosnak tartom annak a vizsgálatát is, hogy milyen körülmények keltették életre napjaink un. karizmatikus mozgalmát. Az mindenképpen megfigyelhető, hogy hatásait tekintve ez a jelenlegi hullám meghaladja az előzőeket. Nagyon jelentős szerepet tölt be ebben – hazánkban – az a politikai változás, amely az elbizonytalanodó emberre, mindenféle védelem és válogatás nélkül rázúdított különböző áramlatokat, amelyek a korábbi években a vasfüggönyön fennakadtak. A gazdaságban az ilyen lépés összeomláshoz vezet. Természetesen a szellemiek területén is majdnem hasonló következményekkel járt ez a nyitás. Ennek hatása két területen jelentkezett: a keresztyénségen belül és kívül.

A keresztyénségen kívüli hatások között említem a sajtószabadság által ellenőrizetlenül terjesztett könyvek, folyóiratok, televízió által sugárzott műsorok hatásait, hiszen itt már nem babonaságról volt "csak" szó, hanem láthatóan megtörtént eseményekről, amelyek meggyőzték a materialista gondolkodásmód felé hajló embereket arról, hogy ezek mind valóságos praktikák.
A másik jelentős hatás az agykontroll elterjedése, a szellemi lehetőségek ígéretével, és a rendkívüli lehetőségek mindennapiságának igézetével.

A keresztyénségen belül kicsit másként alakult a reagálás, de nem is voltunk igazán felkészülve a kihívásra, hiszen egy túlélésre berendezkedett közösségben más stratégiára van szükség, mint a "hódításra" berendezkedett csoportok esetében. Először az jelentett kihívást, hogy a történteket valahogyan értelmeznünk kellett, és ez gyakran nehéznek bizonyult. Másodszor viszont az útkeresés területén adódtak problémáink, hiszen a meglepetésből felocsúdott közösségnek meg kellett találnia a világhoz vezető utat, melyen eléjük tárhatjuk az evangéliumot. Az un. karizmatikus mozgalom itt nagyon nagyot tévedett, mert megpróbálta felvenni a versenyt a világban zajló eseményekkel, így az Agykontroll ellensúlyozására újraélesztették a sikerteológiát. A rendkívüli események ellenpólusaként a nyelvekenszólás és a gyógyítás került előtérbe. Ebben az időben olyan kísérletekkel néztünk szembe, amelyek megpróbálták a hitünket, és nem csoda, ha sokan elestek.

Az ilyen környezeti vizsgálódás nélkül nehéz tisztán látni az elmúlt évek eseményeit, és nehéz helyes következtetésre jutni a mozgalom megítélésében.

IV. Bibliai teológiai alapvetés és vizsgálódás

E fejezet első két alpontjának ismertetését nem tartom szükségesnek, mert a Szolgatárs részletesen ismertette az anyagot, amelyet felhasználtam a kidolgozásnál.

A fejezet C/ pontjában a mozgalmat vizsgálom a bibliai alapvetés fényében. Itt igazán a mozgalom tanítóinak írásait teszem a vizsgálat tárgyává. Az egyik tanító, Kenneth E. Hagin, aki több könyvével bátorította a mozgalom kibontakozását. A Jézus neve c. könyvének néhány jellegzetességét vizsgáltam meg, és ezekről kiderült, hogy nem igazolhatók a Biblia tanítása alapján. Ilyen például, hogy Jézus nevének mágikus hatalmat tulajdonít. Szerinte elég csak Jézus nevét mondogatni, és ha ezt kitartóan tesszük, akkor Ő megjelenik, és csodát tesz. A Jézus nevében mondott imádságot – szerinte – Isten köteles meghallgatni, hiszen Jézust mindig meghallgatta.

Idézek ebben a szakaszban egy olyan könyvből, amelyet Derek Prince és David Wilkerson neve alatt adtak ki, ami, ha igaz, akkor vannak józanodó mozgalmak. Derek Prince írja: "Meggyőződésem, hogy a karizmatikus mozgalom előbb-utóbb szembe fog nézni ezzel a dologgal. Szükségünk lesz arra, hogy különbséget tegyünk igazi és hamis próféták között, igazi és hamis szolgálatok között, olyanok között, akik Istent igazságban és Szellemben szolgálják, és olyanok között, akik nem. A csodák nem lehetnek a megkülönböztetés szempontjai. Nem szabad, hogy azok legyenek. A megkülönböztető jel a Krisztusnak Szelleme. Ha valakiben nincs a Krisztusnak Szelleme, az nem az övé."
Wilkerson a következőket írja: "Szégyelljük magunkat ideiglenes értékekre cseréltük fel az örökkévaló értékeket. Igehirdetőink és tanítóink arra specializálták magukat, hogy elmondják a hívőknek, mi-mindennel tartozik nekik Isten. Felmagasztalják az anyagi áldásokat, a szellemieket pedig lekicsinylik. Egyesek szerint jogunk van arra, hogy gazdagok és sikeresek legyünk, minden fájdalomra érzéketlenek."

Ezek segítségével könnyű volt a különböző tanítások vizsgálata, és reményünk lehet arra, hogy a jó irányba haladó tanítók kijózanító hatással lesznek sokakra.

V. A karizmák kérdése a mai baptista közösségben

A fejezetet három részre osztottam. Az első részben a karizmák szerepéről írok, mert úgy gondolom, sokan nagyon tévesen mérlegelik ezt a kérdést, mivel csak a különleges kegyelmi ajándékok egy részére koncentrálnak, így megállapítják, hogy közösségünkben nincs azoknak szerepük. A történelem bizonyítékai világosan mutatják, hogy közösségünk létrejötte, fejlődése elképzelhetetlen karizmák nélkül! Több olyan időszak található történelmünkben, amelyben Isten olyan eszközöket használt, akiknek különleges karizmát adott. A gyülekezeteink felépítése szintén lehetővé teszi, hogy olyan személyek végezzék a gyülekezetekben a szolgálatot, akik Istentől nyertek megbízatást, az adott szolgálat végzésére. A gyülekezet ezeket a testvéreket keresi, és ezeket bízza meg szolgálattal. Amelyik gyülekezet nem tulajdonít jelentőséget a karizmáknak, az nem élő, hanem vegetáló testület.

A második részben az országos felmérés eredményeit próbálom kiértékelni, de mivel a kitöltés pontatlan, és nagyon hiányos, így a következtetéseim is viszonylagosak.

A harmadik részben egy kérdést vetek fel, amelyre megpróbálok választ találni a dolgozat alapján. A kérdés így szól: Megfér-e az un. karizmatikus mozgalom a baptista közösségben? Az általam megtalált válasz nagyon egyértelmű, "nem". Ugyanis a mozgalom megnyilatkozásaiból kiderült, hogy nem bibliás, sem megjelenésében, sem teológiájában. Közösségünk mindig igyekezett az Ige talaján maradni, és így hamarosan kiderülnek a mozgalom hiányosságai, az Igétől való eltérései, ezért hosszú távon a közösség nem szenvedheti el őket. Egyébként a mozgalom nem tűri el a kontrollt, és nem vesz figyelembe máshonnan érkező figyelmeztetéseket sem, mivel mások felett állónak tartja magát.

„Semmilyen szél nem jó annak, akinek nincs célul kiszemelt kikötője." /Montaigne/

BIBLIATANULMÁNY

Dr. Steve Booth:

A szeretett tanítvány

A legutóbbi cikkemben említettem, hogy több idő és tér kellene kifejteni, János apostol-e, a Zebedeus fia a Negyedik evangélium szerzője, vagy nem. Ebben a mostani tanulmányban szeretném kiegészíteni további belső bizonyítékokkal a János szerzőségére vonatkozó nézetet. Legyen szabad mindjárt a kezdetén világosan kijelentenem saját nézetemet. Az evangélium János apostol által való szereztetésének legpontosabb, belső bizonyítékát maga a könyv adja. Nézzük meg most az érveket!

Először jegyezzük meg, hogy a Negyedik evangélium szerzőjét könnyen figyelembe vehetjük személyével, megnevezett és meg nem nevezett egyéniségével, a csoportokat is beleértve. A könyv nem kevesebb, mint harminc egyént nevez meg. A 12 apostol közül hetet említ. Andrást, Simon Pétert, Fülöpöt, Nátánaelt; Júdást, nem az Iskáriótest, Júdást az Iskáriótest és Tamást. Ami minden Újszövetséges diáknak rögtön szemébe ötlik - Jakab és János hiánya - kivált a szinoptikus evangéliumokban leírt fontos szerepük fényében, amelyet Jézus Krisztus melletti szolgálatukban betöltöttek. Van az utolsó részben (21:2) egy futó hivatkozás Zebedeus fiaira, de ezenkívül nincs szó róluk névről. Más, nem várt részlet, hogy a szerző két másik Jánost említ. Az egyik Simon és András apja. A másik Bemerítő János, de sajnos a Negyedik evangélium szerzőjét csak szinoptikus szerző említi egyszerűen Jánosnak. Ezek az egyszerű tények, amelyek magukban elegendő okot szolgáltatnak az olvasó gyanújához, hogy valami különös közölnivaló ebben. A szerző mindent elkövet azért, hogy az említett két személy névtelen maradjon, így többet mond, mintha megnevezte volna a tanítványokat. Ha valaki olyant, mint Málkus, a főpap szolgája, továbbá a két másik János – megnevez, oka lehet arra, hogy ne nevezze meg Zebedeus fiait.

Vegyük figyelembe ezekkel a gondolatokkal János evangéliuma három szakaszát, melyekben látszik valami különösebb ok arra, hogy névtelen maradjon a szereplő. Jn 1:35-40-ben András és egy névtelen tanítvány, aki azelőtt Bemerítő János tanítványa volt, egy napot töltött Jézus Krisztussal. Jn 18:15-ben és 16-ban az Úr Jézus letartóztatásának éjszakáján, egy névtelen tanítvány, akit a főpap ismert, beszélt a kapuőr leánnyal, így eszközölve ki Péter apostol bejutását az udvarba. A harmadik szakasz, Jn 19:35-ben, valaki állítja, hogy szemtanúja volt a megfeszítésnek, így bizonyságot tehet Jézus Krisztus oldalából kiömlő vérről és vízről. E bizonyságtétel célja, hogy más is higgyen, és ez bőven elég az evangélium szerzőjének hitelesítéséhez is (20:31). Miért hagy a szerző minden esetben névtelenségben valakit? Nem kell túl messzire elmennünk, meglátjuk, hogy van oka a hallgatásra. Ám egy valószínű értelmezés szerint a szerző azt kívánta finoman kifejezni, hogy ő maga az a személy, aki Jézus Krisztussal volt kezdettől, az Üdvözítő egész földi élete során. Fennáll az a tény, hogy erőteljesen törekszik a szerző egyesek névtelenségére, és erről van szó, mind a három szakasz meg nem nevezési esetében.

Ha több belső bizonyíték nem lenne, ennyi valóban kevés lenne a bizonyításra, hogy a Negyedik evangélium szerzője János, a Zebedeus fia. Vannak azonban más szakaszok, amelyeket figyelembe kell vennünk. Az evangélium öt más helye írja le a szerzőt, a névtelen tanítványt, "akit Jézus szeretett" (Jn 13:23-26, 19:25-27, 20:1-10, 21:1-14, 21:20-24). Az első hely ezek közül az utolsó vacsora (13:23-26). Márk 14:20-ban látható, hogy csak a tizenkét tanítvány van jelen ezen az alkalmon. A 23. vers állítja: "Jézus mellett telepedett le egyik tanítványa, akit Jézus szeretett". Éppen akkor jelentette ki Jézus Krisztus, hogy tanítványainak egyike elárulja őt. János választ is kapott az Úr Jézustól azzal, hogy egy darab kenyeret adott Júdás Iskáriótesnek. Ez az egyik legkritikusabb pillanat Jézus Krisztus életében, és nem csak a "szeretett tanítvány" volt jelen, de vele kapcsolatban ő volt vele legközvetlenebbül. Jelen volt, amikor a Mester megmosta tanítványai lábait, és Iskáriótes

Júdástól eltérően, János maradt legtovább a felső házban, hogy a többiekkel beszélgessen (Jn 13:31-17-26-ig).

A keresztre vonatkozik a második szakasz (Jn 19:25-27). A 26. vers írja: "Amikor Jézus meglátta ott állni anyját, és azt a tanítványt, akit szeretett, így szólt anyjához: ‚Asszony, íme, a te fiad!" Ismét Jézus Krisztus történetének a legválságosabb pillanatában van jelen ez a tanítvány. A szöveg abból magyarázható, ami Jézus anyja saját otthonában megy végbe. (Érdekes lábjegyzetként említem meg, hogy bár a Negyedik evangélium szerzője három Máriát említ, Jézus anyja nem azonos Magdalai Máriával, Kleofás felesége Máriával, és Márta testvére Máriával. Ha csak János evangéliumát olvasnánk, nem tudnánk Jézus anyja nevét biztosan.) Egyesek kifogásolták Jn 16:32a és Mk 14:50 alapján azt a tényt, hogy ez a tanítvány János apostol lett volna; míg mások ugyanezt úgy értelmezték, hogy egy tanítvány sem volt jelen a megfeszítésnél. A tanítványok elhagyták őt, de a lehetségességek közé tartozik, hogy János a keresztnél előbb nem volt a tömeg élén, de később közelebb ment a három asszony csoportjához.

A harmadik szakasz a feltámadás reggeléhez tartozik (Jn 20:1-10). Magdalai Mária, aki a szeretett tanítvánnyal a kereszt tövében volt, most szalad, hogy megmondja neki és Péternek: Jézus Krisztus teste hiányzik a sírból. Ez a tanítvány és Péter "futnak a sírhoz", hogy lássák maguk is, majd meg is győződjenek, Magdalai Mária tájékoztatása helyénvaló. Ebben a szakaszban is megtaláljuk a szeretett tanítványt Jézus Krisztus életének egy másik fontos szakaszában. Jézus Krisztus követői között neki fontos szerepének kellett lennie, mivel egyike azon két tanítványnak, aki az üres sír hírét vette.

„Lázár, jöjj ki...!" /Jn 11:43/

Ezekben a versekben új részlet "a másik tanítvány" ὁ ἄλλος μαθητής kifejezés, az "egyik, akit Jézus szeret" szavakkal. Ez fordul elő a 2., 3., 4. és 8. versekben. Két görög szó van, amelyet így fordítanak ("egy másik" vagy "másik"): ἄλλος és ἕτερος. E két szó között néha - bár nem mindig - különbség van. Az ἄλλος ugyanolyan fajtából jelent egy másikat, és az ἕτερος jelenthet egy másik fajtából való másikat. Ha e versek között van különbség - nem vagyok bizonyos, hogy mindig van - akkor az ἄλλος esetében az olyan másik tanítványról van szó, mint amilyen Péter, akkor pedig János apostol választása jobban illeszkedik, mint bármelyik más, névtelen tanítványé.

A negyedik szakasz a csodálatos halfogás eseményéhez tartozik; ez a harmadik megjelenés Jézus Krisztus feltámadása után és rögtön a csodálatos halfogás után következik. Az Úr Jézus és tanítványai részt vesznek egy étkezésen, közben Jézus Krisztus és Péter apostol között beszélgetés alakul ki. A 20. vers szerint: "Péter ekkor megfordult, és látta, hogy követi az a tanítvány, akit Jézus szeretett". A szerző azzal folytatja a 20. verset, hogy az tanítvány ugyanaz, aki a vacsorán ráhajolt Jézus Krisztus keblére. Hosszasan foglalkozik egy híreszteléssel, amely kapcsolatos a szeretett tanítvány halálával.

A 24. vers is nagyon fontos. "Ez az a tanítvány (a szeretett tanítvány), aki bizonyságot tesz ezekről, és megírta ezeket..." Ennek legegyszerűbb értelmezése az, hogy a szeretett tanítvány szemtanú, és a János evangéliumában írottak szerzője.

Ez nem zárja ki eleve annak lehetőségét, hogy volt titkára, mint olykor Pál apostolnak. Bárki másnak nem érdemes átruháznia a szerzőséget, a szöveg értelmezése alapján.

A 24. vers többi részét is figyelembe kell vennünk. "Tudjuk, hogy igaz az ő bizonyságtétele". Ahogy már a korábbi tanulmányozás során mondtam, ezt a mondatot használták fől egyesek a Negyedik evangélium értelmezésénél, hogy nem János írta, hanem egy János körüli közösség, valamivel később, mint ahogy az apostol meghalt. A "mi" a 24. versben nem azonosítható úgy, hogy egy vagy több interpretátorra gyanakodjunk. Viszont lehetséges több interpretáció, ami illeszkedik abban az értelemben, hogy János apostol az evangélium szerzője.

Voltak, akik úgy magyarázták (interpretálták) az οἴδαμεν szót, hogy az nem meghatározott embert jelez, hanem határozatlan mód, "jól tudjuk" vagy "általában

ismeretes ügy". Egy párhuzamos esetet találhatunk Jn 9:31-ben "Tudjuk, hogy az Isten nem hallgat meg bűnösöket..." (A "tudjuk" kifejezés görög megfelelője οἴδαμεν.)
A "mi"-ben a szeretett tanítvány és a hozzá társult személyek értendők. Lehetnek a hozzá társultak az efézusi gyülekezet vénei, vagy talán a többi apostolok. Az utóbbit támogatja az

„Én vagyok a jó pásztor. A jó pásztor életét adja a juhokért." /Jn 10:11/

a néhány adat, amelyek Alexandriai Kelemen és a Muratori kánon töredékében találhatók.

Lehet, hogy a "mi" az efézusi gyülekezet vezetőire vonatkozott, a szeretett tanítvány nélkül. Ez a magyarázat ezt a verset a szövegbe illesztésnek fogja föl, mint valami hitelesítő pecsétet a gyülekezettől, hogy az evangéliumi bizonyságtétel tényleg eredeti. Még van egy frissen nyert magyarázat, amely még inkább támogatja a "szerzői többest", más szavakkal, maga a szerző használta a "mi"-t, mint stilisztikai eszközt, önmagára vonatkozólag. Lehetséges párhuzamokat foglal magába Jn 3:2, 11, 20:2, 1Jn 1:2, 4, ellentétben 1Jn 2:12), 3Jn 12, 1Thess 2:18. A szerző önmagára, mint harmadik személyre hivatkozása, párhuzamos helyeként látható a 21:24 végén ("az ő bizonyságtétele") és talán 19:35) "Aki pedig látta ezt, az tesz róla bizonyságot, és az ő bizonyságtétele igaz, és ő tudja, hogy igazat mond, hogy ti higgyetek.")

Nem azért adtam ezeket a lehetséges magyarázatokat, hogy eldöntsük, melyik a legjobb; csak aláhúztam a tényt, van több lehetséges magyarázat a 24. versre,amelyek mind tartalmazzák János apostol szerzőségének lehetőségét. János könyvéből felsorolt megfigyeléseinkből most három fontos következtetés származik. Első: A szerző ismételten bizonyítja fontos történelmi szerepét, miközben önmagát tervszerűen névtelenül hagyja. Ugyanakkor János apostolra utaló összes világos hivatkozás hiánya mellett látható a személye, mint aki a szinoptikus evangéliumok alapján az első században ismert volt. A leghihetőbb ok, amiért a szerző nem kívánja magát megnevezni, a saját személye. Második: Ez a névtelen személy Jézus Krisztus életében és működésében mindig a legválságosabb pillanatokban tűnik föl. Elképzelhetetlen, hogy a központi jelentőségű tanítványt az ősgyülekezetben ne ismerték volna. Harmadszor: e nyolc bibliai szakaszból ötben, ez a névtelen tanítvány közel áll Péter apostolhoz (13:23-26, 20:1-10, 21:1-14, 21:20-24, 18:15, 16). A szinoptikusokkal végzett párhuzamos tanulmány derítheti ki, hogy János apostolon, a Zebedeus fián kívül más senki nem kapcsolódhat össze jobban egy ilyen szereppel.

A tudósok alapos megfigyelése oda vezetett, hogy János írta az evangéliumot, amely viseli nevét, és elfogadható, hogy ez a "szeretett tanítvány" szokott megjelölése önmagára. Kétségtelen, nem az a név, amire számítanánk. Viszont nem öntelt cím; felismerhető az alázatossága. János nem az, aki akarta, hogy szeresse Jézus Krisztus, de az, akit szeretett. Az angol nyelvű hívők között az első olyan ének, amelyre a szülők gyermekeiket megtanítják: Jézus szeret engemet (Jesus loves me). Az ének arra tanít, hogy Isten szemében kiváltságos a gyermek; de egyúttal alázatra is tanít, hogy még a mi esetünkben is gondoljunk Isten szeretetére. Ha János apostol a szerző - és én hiszem, hogy ő az -, természetesnek tűnik a névtelensége, mivel világos volt, hogy minden olvasója tudja, ő János apostol. Szinte a legutóbbi időkig mindenhol így is értelmezték a szöveget.

„De van sok egyéb is, amit Jézus tett, és ha azt mind megírnák egytől egyig, úgy vélem: maga a világ sem tudná befogani a megírt könyveket." /Jn 21:25/

5.

Dr. Páth Géza:

JEGYZETEK AZ EFÉZUSI LEVÉL MAGYARÁZATÁHOZ

Krisztus terve a pogányokkal 3:1-13

Ezekben a versekben úgy ismerjük meg Pál apostolt, mint a pogányok apostolát, aki Isten titkának ismeretében az ő parancsából hirdeti az evangéliumot a pogányoknak. Az az igazság, hogy a pogányok együtt örökösök a zsidósággal, az előző generációk előtt elrejtett titok volt, de most az apostolok és próféták tudomást szereztek róla kijelentés által. Bár Pál apostol magát méltatlannak érzi, mégis neki adatott az a kiváltság, hogy ezt ismertté tegye és prédikálja a Krisztust a pogányoknak. /ICC/

Ha az apostol gondolatainak sodrását követjük, azonnal észrevesszük, hogy az első vers végénél ezek a gondolatok hirtelen új mederbe csapnak át, és csak a 14. versnél térnek vissza a régibe. Ebben a kitérésben Pál a következőkről beszél:

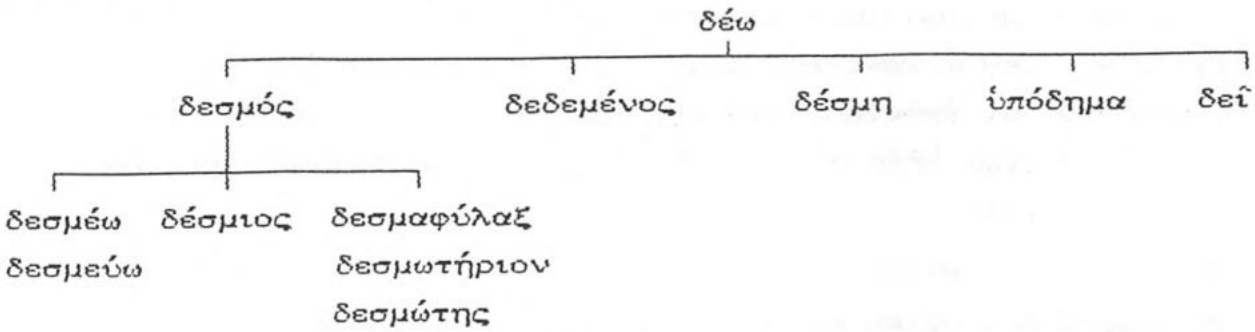
1. Isten kegyelméről, mellyel sáfárkodnia kell a pogányok között;
2. a kinyilatkoztatásról, melynek révén Krisztus titkának birtokába jutott;
3. magáról a titokról;
4. a neki adott szolgálatról;
5. az Egyház rendeltetéséről Isten üdvtervében;
6. a Krisztusban nyert új lehetőségről.

τούτου χάριν

Meyer és mások a közvetlenül az ezt megelőző mondatra vonatkoztatják. Az a tény, hogy ők Isten lakhelyéül rendeltettek, és az eredményt tekintve összeépültek, szolgáltatja az okot Pálnak az imádságra. De vonatkoztatható a teljes előző szakasz értelmére, amelynek csupán a befejezése az előző mondat.

ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ Χριστοῦ Ιησοῦ

Először keressük meg a δέσμιος szó helyét a szó családfáján:

Az ÚTban előforduló szinonimák:

δεσμός: ἅλυσις; αἰχμαλωσία;

δέσμιος: αἰχμάλωτος, δεδεμένος; Δεσμέω: αἰχμαλωτεύω, αἰχμαλωτίζω, ζωγρέω;

A szavak jelentése:

δέω = kötök, meg-, össze-, bekötök
δεσμός = kötelék, bilincs, béklyó
δεδεμένος = megkötözött, fogoly
δέσμη = köteg, kéve
ὑπόδημα = szandál
δεῖ = kell
δεσμεύω, δεσμέω = megkötözök
δέσμιος = fogoly
δεσμοφύλαξ = börtönőr
δεσμωτήριον = börtön
δεσμώτης = fogoly
ἅλυσις = lánc, béklyó, fogság
αἰχμαλωτεύω = foglyul ejtek
αἰχμαλωτίζω = foglyul ejtek
ζωγρέω = elfogok /élve/, foglyul ejtek

A következő helyeken utal Pál fogságra:

Ef 3:1 "ὁ δέσμιος τοῦ Χριδτοῦ"
4:1 "ὁ δέσμιος ἐν κυρίῳ"
2Tim 1:8 "μὴ οὖν ἐπαισχυνθῇς τὸ μαρτύριον τοῦ κυρίου ἡμῶν μηδὲ ἐμὲ τὸν δέσμιον αὐτοῦ"
Filemon 1 "Παῦλος δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ"
9 "νυνὶ δὲ καὶ δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ"

Rokon kifejezéseket találhatunk a következő helyeken:

Ef 6:20 "ὑπὲρ οὗ πρεσβεύω ἐν ἁλύσει"
ApCs 26:29 "ὁποῖος καὶ ἐγώ εἰμι, παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τούτων"
Fil 1:7 "διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἔν τε τοῖς δεσμοῖς μου"
1:13 "ὥστε τοὺς δεσμούς μου φανεροὺς ἐν Χριστῷ γενέσθαι"

14 "πεποιθότας τοῖς δεσμοῖς μου"
17 "οἰόμενοι θλῖψιν ἐγείρειν τοῖς δεσμοῖς μου"
Kol 4:18 "μνημονεύετέ μου τῶν δεσμῶν"
2Tim 2:9 "ἐν ᾧ κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν ὡς κακοῦργος"
Filemon 10 "ὃν ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς, Ὀνήσιμον"
13 "ἵνα ὑπὲρ σοῦ μοι διακονῇ ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου"

ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνῶν

Pál megpróbált ugyan erőteljes missziót kezdeni a zsidók között, de nem sok sikerrel. Az antiochiai gyülekezet kitűnő helyzetfelismeréssel hamarosan kirendeli őt Barnabással együtt a külmisszióba. Eleinte Barnabással mindig a zsinagógákat keresik fel először, és ott tesznek bizonyságot Jézus Krisztusról. Mikor a pizidiai Antiochiába érnek, a rendkívüli érdeklődés miatt irígykedő zsidóknak kijelentik: "ὑμῖν ἦν ἀναγκαῖον πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἐπειδὴ ἀπωθεῖσθε αὐτὸν καὶ οὐκ ἀξίους κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη." /ApCs 13:46 (47-48)/.
Későbbi elfogatásának ürügye is lett, hogy együtt látták Trofimosszal az apostolt a templomban, holott pogány származású volt. Tudjuk Pálról, hogy életét ezernyi szál fűzte a pogánysághoz, akiknek megmentésére szentelte egész életét, Az elkezdett mondat a ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνῶν után megszakad /anakoluthia/, és majd a 14. versnél folytatódik a τούτου χάριν megismétlésével. A kritikai apparátusban megtaláljuk a nyomát a megkezdett állítmány nélküli mondat kiegészítésének. A cod. Bezae Cantabrigiensis /D/ hozza a πρεσβεύω igét állítmánynak. Chrysosztomosz εἰμί-vel egészíti ki a mondatot. Ambrosiaster néhány kisbetűs kódex alapján a κεκαύχημαι igével egészíti ki. /Bővebben l. ICC 76-77./

εἴ γε ἠκούσατε

Aligha írta volna ezt az apostol, ha levelét csak az efézusiaknak szánja. Mert Pál hosszú időt töltött Efézusban, és ott a pogányok között végzett missziója közismert volt /Mullins/.
Az εἴ γε-vel bevezetett mellékmondat helyesen értelmezve egy feltételes kifejezés, nem állapoté; udvariasabb megfogalmazása annak, amit így írhatott volna: mert nektek hallanotok kellett róla.

2. τὴν οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ τῆς δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς
Ebben a sorban három tényt szögez le az apostol küldetésével kapcsolatban:

1. Isten kiárasztotta rám kegyelmét;
2. ezt nem azért tette, hogy magam boldogan élvezzem, hanem hogy sáfárkodjam vele;
3. méghozzá tiköztetek, pogányok között.

Mielőtt megnéznénk néhány fordítást, figyeljük meg, hagy a τῆς δοθείσης alakilag a χάριτος-szal egyezik nemben, számban és esetben, és nem az οἰκονομίαν-nal.

Károlyi: "ha ugyan hallottátok Isten kegyelmének rendelkezését, melyet nekem adott a ti érdeketekben"
MEÖT: "mert bizonyára hallottatok az Isten üdvözítő rendjéről, amelyben részesített engem a ti javatokra"
Békés-Dallos: "Hiszen hallottatok Isten kegyelmi adományáról, amelyben a ti javatokra részesültem"
Martin: "Bizonyára hallottátok, az Istennek minő kegyelemadományában részesültem a ti javatokra"
Kecskeméthy: "ha tudniillik hallottátok azt az Isten kegyelméből való sáfárságot, mely nekem adatott tireátok nézve"
Barclay: "you must have heard of the share that God gave me in dispensing His grace to you"
KJV: "If ye have heard of the dispensation of the grace of God which is given me to you-ward"
RSV: "assuming that you have heard of the stewardship of God's grace that was given to me for you"
LB: "No doubt you already know that God has given me this special work of showing God's favour to you Gentiles"
Vulgata: "si tamen audistis dispensationem gratiae Dei, quae data est mihi in vobis"
Segond: "si du moins vous avez appris quelle est la dispensation de la grâce de Dieu, qui m'a été donnée pour vous"
JB: "wie ihr ja gehört habt von dem Amt der Gnade Gottes, die mir an euch gegeben ist"

MG: "ἀφοῦ ἀκούσατε διὰ τὸν σχέδιον τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, ποὺ μοῦ ἐδόθηκε γιὰ σᾶς"

Amint könnyen ellenőrízhetjük, az idegen nyelveken megadott fordításokban nem okoz nehézséget az eredeti szöveg visszaadása. E szöveg pontos visszaadása magyar nyelven azért nehezebb, mert nyelvünk szerkezete jobban eltér a görögtől, mint az előbb idézetteké. Ennek a mondatnak a fordításánál a gondot az okozza, hogy nyelvünkben a birtok és a birtokos sorrendje felcserélődik, valamint hogy a vonatkozó névmás mindig a hozzá közelebb eső szóra vonatkozik.

"Ha ragaszkodunk a nyelvtani szabályokhoz, akkor ezt az értelmet kell ennek a szövegnek adnunk: hogyan sáfárkodtam az isten kegyelmével, amely nékem adatott." /Goodspeed/

Nem az Isten kegyelméből kapott sáfárság módja, hanem annak ténye a hangsúlyos. Kissé körülírva így tehetjük világosabbá ennek a versnek az értelmét: feltételezem, hogy tudomásotokra jutott /az a tény/, hogy én köztetek Istennek a nékem adott kegyelmével sáfárkodom. Másképpen: Isten a veletek közlendő kegyelmét nálam helyezte el, hogy sáfárkodjam vele a ti javatokra.

3. κατὰ ἀποκάλυψιν... τὸ μυστήριον

Ez a kifejezés egyenértékű a Gal 1:12-ben található δι' ἀποκαλύψεως-szal. Hogy ez a kinyilatkoztatás miként történt, arra következtethetünk az ApCs 22-ben leírt eseményekből. Pál nem sokkal megérkezése után Damaszkuszból Jeruzsálembe ment, ahol a templomban elragadtatásban találkozott az Úrral: "γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει, καὶ ἰδεῖν αὐτὸν λέγοντά μοι".

Itt és ekkor kapta meg ezt a kijelentést: "ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν ἐξαποστελῶ σε".

3. Καθὼς προέγραψα ἐν ὀλίγῳ

Érthető akár arra, amit előbb írt ebben a levélben az első részben Isten akaratának titkáról, de lehet hivatkozás egy korábbi iratra is. Goodspeed érvelése szerint Chrysostomosznak biztosan igaza van abban, hogy ez a kitétel Pál egy másik írására utal. /IPB/ Ezt a felfogást viszont megkérdőjelezi az ἐν ὀλίγῳ. Ez ugyanis azt a né-

zetet támogatja, hogy most szeretne részletesebben szólni arról a témáról, melyet már feljebb érintett. Ez pedig nyilvánvalóan az a titok, amiről az 1:8-10-ben beszélt.
Néhány magyarázó az ἐν ὀλίγῳ kifejezést idői értelemben veszi, az-az egyenértékűnek a πρὸ ὀλίγου kifejezéssel, melynek jelentése: rövid idővel ezelőtt. Igaz, hogy előfordul az ἐν ὀλίγῳ idői értelemben is, de akkor a jelentése: rövid idő alatt /lásd: ApCs 26:28/. Az ἐν ὀλίγῳ = röviden, kifejezhető még így: δι' ὀλίγων, ἐν βραχέσιν, vagy ἐν βραχεῖ, ahogyan Démoszthenésznél is találjuk.

4. πρὸς ὅ ... ἀναγινώσκοντες
Szokatlan és homályos kifejezés. A nehézséget az okozza, hogy az ἀναγινώσκοντες kifejezetten tárgy nélkül áll. Ezért a πρὸς ὅ kifejezés homályos /Hort, IPB/.

Nézzünk néhány fordítási megoldást:
Károlyi: "melynek olvasásából"
MEÖT: "ha elolvassátok"
Kecskeméthy: "amelyből, ha elolvassátok"
DB: "ha elolvassátok"
Martin: u.az
Csia: "melyből, ha elolvassátok"

Az igazán jó és egyértelmű fordítás az, amelyet ha vissza akarunk fordítani az eredetire annak ismerete nélkül, ugyanazt a szöveget kapjuk, mint ami az eredetiben állt. Hogy Hortnak mennyire igaza van a szöveg homályos voltát illetően, azt mi sem bizonyítja jobban, mint hogy nincs olyan fordítás, sem magyar, sem idegennyelvű, amelyet ugyanígy fordíthatnánk vissza. Az ilyen és ehhez hasonló számunkra homályos szövegek keletkezésének oka talán nem annyira a szövegromlás, mint inkább az a tény, hogy az apostol gondolatai sokkal sebesebben repülnek, mint ahogyan az író keze papírra képes vetni azokat.

δύνασθε ... νοῆσαι τὴν σύνεσίν μου
Az ÚT a bölcsesség kifejezésére három szót is használ. Ismerkedjünk meg ezekkel:

1. σοφία = sapientia, okosság, eszesség, belátás, bölcsesség, bölcselet /Wisdom/. 51-szer fordul elő az ÚTban.
2. σύνεσις = intellectus, prudentia; ismeret, tudás, jártasság. Az ÚTban 7-szer fordul elő. /Az angol egy esetben fordítja knowledge-nak, hatszor understanding-nek./
3. φρόνησις = prudentia, ismeret, tudás, jártasság. Az ÚTban kétszer fordul elő. Károlyi egyeszer bölcsességnek, egyszer értelemnek, az új fordítású Biblia egyszer lelkületnek, egyszer értelemnek fordítja. Az angolban is a két helyen más-más szó áll: prudence és wisdom. A francia /Segond/ szövegben találunk azonos szót mindkét helyen: sagesse. A németben is /JB/ azonos szó áll a két helyen: Klugheit. /A két igehely: Luk 1:17; Ef 1:8/

Meg kell még említenünk az ugyancsak a φρήν - φρονέω ágról származó φρόνημα kifejezést, melynek jelentése a Liddel - Scott's-ban: gondolat, akarat, lelkület. Ez a szó azért érdekes, mert az ÚTban egyedül Pálnál, csak a Római levélben, csak a 8. részben, de ott négyszer is előfordul. Többféleképpen is fordítják: Károlyi négyszer gondolatnak, MEÖT háromszor törekvésnek, egyszer pedig gondolatnak, Dallos-Békés kétszer vágyódásnak, egyszer törekvésnek, egyszer pedig a kíván igével fordítja, Martin 3-szor törekvésnek, egyszer kívánságnak, Kecskeméthy 3-szor észjárásnak, egyszer gondolatnak, Csia 3-szor eszejárásnak, egyszer törekvésnek, az angolok mind-nak, Segond 3-szor l'affection-nak, egyszer pensée-nak adja vissza.

5. ὅ ἑτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη

ἡ γενεά (< γίγνομαι)

1. faj, törzs, család
2. generáció
   a/ nemzetség, azaz egy család kortárs tagjai pl.: Mt 1:17
   b/ egy meghatározott korban élő emberek általában, egy nemzedék, pl.: Mt 11:16
   c/ időre vonatkoztatva egy emberöltőnyi korszak, gyakran többesszámban egymást követő korokra

Act 14:16 (παροίχεσθαι = elmúlni)

Az angol a következő szavakkal fordítja: age 2, generation 37, nations 1 és time 2.
A LXX a דּוֹר /dór/ fordítására használja leggyakrabban, jelölve vele egy emberöltőnyi időt éppúgy, mint magát a nemzedéket.
Ebben a szövegben idői értelemben /2c/ kell vennünk.

5. τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων
Bengel ezt a kitételt az ÓT prófétáira értette főképpen azért, mert Ezékiel ír a templomról, miként Pál is ezen a helyen, és ő nevezi magát /בֶּן-אָדָם - ben-adam/, és a következő mondatban megjelenő szent apostolok és próféták kontrasztjának fogja fel. Az emberek fiai kifejezéssel az ÓTban gyakran találkozunk, és jelentése egyszerűen: emberek.

ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη
Ha megnézzük ebben a levélben a νῦν vagy νυνί előfordulásait, azt tapasztaljuk, hogy mindig valamilyen kontrasztban jelenik meg.

Ef 2:13 ποτὲ ὄντες μακράν - νυνὶ ἐγενήθητε ἐγγύς
3: 5 ἑτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη - ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη
3:10 ἀποκεκρυμμένου τῶν αἰώνων - ἵνα γνωρισῇ νῦν
5: 8 ἦτε γὰρ ποτὲ σκότος - νῦν δὲ φῶς

Ez mind amellett szól, hogy a γενεαῖς itt idői értelemben áll. Nem azért nem ismertette meg Isten az ő titkát azelőtt, mert akkor rosszabb emberek éltek. Nem az emberek, hanem az idők voltak mások. Ezért írja Pál a galatáknak: "ὅτε δὲ ἦλθεν τὸ τοῦ χρόνου..." Az ebben a versben szereplő ἐγνωρίσθη és az ἀπεκαλύφθη között fokozatbeli különbség van. Mindkettőnek viszont az odaértett alanya Isten.

τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις
Itt éppenúgy, mint a 2:20-ban (ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν) ugyanabban az értelemben áll és a keresztyén apostolokat és prófétákat jelöli. Mint említettük már a levél bevezető sorainál, ez a kifejezés érvként használatos a levél hitelessége ellen, mert a szájhagyományban feltételezett, hosszú használatban megállapodott

kifejezésformának tartják. Ráadásul még az, hogy az apostolok és próféták jelzőjeként szerepel a szövegben a "szent" kifejezés, többeknél végképp eldönti a kérdést.
Ezt a vonalat képviselők azonban két momentumot is figyelmen kívül hagynak. Az első az, hogy ez a kifejezés-fordulat talán éppen Pál nyomán került általános gyakorlatba. A másik pedig, hogy Pál apostol szóhasználatában a szent = keresztyén. /L. az 1:4-nél elmondottat./ Ezért nem tartjuk valószínűnek az IPB feltételezését, mely szerint az itt szereplő szófordulat előre utal arra az időre, amikor egyszerűen szentnek mondták az apostolokat és prófétákat együtt.

ἐν πνεύματι

"Kétértelmű, vagy inkább kettős értelmű hivatkozás Isten Szentlelkére, aki közli, és az emberi lélekre, amely befogadja a kinyilatkoztatást. Mindkét megközelítés szerint a Lélek az a tartomány, amelyben a kinyilatkoztatás megtörténik /IPB/. A Róma 8:16-ban ez áll: "αὐτὸ τὸ πνεῦμα συμμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμὲν τέκνα θεοῦ." A kifejezés főgondolata, hogy bemutassa azoknak az erőknek az összpontosítását, melyek az emberi természet legmagasztosabb erői, mely által közösséget tud tartani Istennel; és amikor ez a közösség megvalósul, ő maga a Szentlélekben, és a Szentlélek őbenne él /Westcott/.

6. εἶναι τὰ ἔθνη συγκληρονόμα

Az acc. cum inf. itt nem célhatározó, hanem kijelentő értelmű mellékmondatot rövidít. Nem "legyenek örököstársak", hanem azok! Ezért javította ki a revízió a KJV-nek ezt a szövegét: "that the Gentiles should be fellow heirs" erre: "that is, how the Gentiles are fellow heirs..." Tehát a titoknak nem a céljára, hanem a tartalmára utal itt Pál.
A συγκληρονόμος szó az ÚTban négyszer fordul elő, ezen kívül csak egyszer Philónál - írja a Cremer lexikon alapján Abbott az ICC-ben. De Deissmann megemlítt két a császárkorból fennmaradt feliratot is, melyekben ez a szó előfordul. Az egyik épp Efézusból, a másik Theszszalonikából származik. Szerinte ez a szó az ÚT korának használatos jogi műszava volt. Az efézusi feliraton C. Umphuleius Bassus említi:

"Εὐτυχίδος ... συγκληρονόμου αὐτοῦ". Ha az említett Eutüchisz a felesége volt, amit joggal feltételezhetünk, úgy szép illusztrációt kapunk az 1Pt 3:7-hez, ahol az asszonyokkal kapcsolatban írja: "ὡς καὶ συγκληρονόμοις χάριτος ζωῆς."
Szövegünkben a συγκληρονόμος nem Krisztusra vonatkozik, amint azt Jeromos gondolta a Róma 8:17 alapján, hanem a hívő zsidókra. A szó negyedik ÚT előfordulási helye Zsid 11:9 "Πίστει παρῴκησεν εἰς γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς ἀλλοτρίαν, ἐν σκηναῖς κατοικήσας, μετὰ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ τῶν συγκληρονόμων τῆς ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς".

συγκληρονόμα καὶ σύσσωμα καὶ συμμέτοχα
Talán maga a szójáték /paronomasia/ a felelős abban, hogy ezek a ritka szavak egymás mellé kerültek. A σύσσωμος szó a klasszikus görögben ismeretlen. Nincs meg a LXX-ban sem. Az ÚT-ban is ez az egyetlen előfordulása. Később is csak az egyházi íróknál található meg. Salmond /NIC/ feltételezi, hogy ez a szóösszetétel magától Páltól számazik. A legközelebbi rokon kifejezés a συσσωματοποιεῖν = egyesíteni, bekebelezni, vegyíteni, Aristotelésznél fordul elő /De Mundo IV. 30/. συμμέτοχος a harmadik tagja a szójátéknak. Az ÚTban csak kétszer forul elő, mindkét esetben az Ef levélben. A másik hely az 5:7 "μὴ γίνεσθε συμμέτοχοι αὐτῶν". Szerepel Josephus Flaviusnál /Zs H 1, 24, 6/, és Justinusnál /Apol 2:13/. A klasszikus görögben csak mint ige használatos: συμμετέχειν = vkivel vmiben résztvenni; de az ÚTban nem fordul elő.

6. τῆς ἐπαγγελίας
Csak a συμμέτοχα birtokosa, és nem a Szentlélek igéretére, hanem mint közelebbről meg nem határozott igéretre, a megváltásra, a Messiás által hozott üdvösségre vonatkoztathatjuk. Az ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ és a διὰ τοῦ εὐαγγελίου vonatkozik a szójáték mindhárom szavára és egyben minősíti is azokat. Krisztus maga az alap. Csakis ezen az alapon teljesedhet be a megvalósulás. Mindez mind a zsidók, mind a pogányok közt az evangélium hirdetése útján történhet meg.

Folytatás a következő számban

A SZOLGÁLAT ÚTJÁN

C.H. Spurgeon:

Tanács prédikátoroknak

Éberség

Minden mesterember tudja, hogy szerszámait jókarban kell tartania. Mi ugyszólván magunk vagyunk a magunk szerszámai, ezért fontos, hogy testileg-lelkileg jó állapotban legyünk. Mikor egyszer Edinburghba utaztam, megállt a vonatunk, mert egy kis csavar eltört a mozdonyon. Később elindult, de lassan, mert a két hajtókar közül csak az egyik működött. Lehet valaki nagyon igyekvő, talán csak egy kis hibája van, de ez nagyon lefékezheti munkásságát, vagy éppen egészen használhatatlanná is teheti.

Mindenekelőtt: meg kell ragadnunk az üdvösséget. Aki az evangéliumot tanitja, az először magát itassa át vele; ez egyszerű, de fontos igazság. Ha a te sód megízetlenül, hogyan tudsz másokat megsózni? Egy lelkész, aki megelégszik hallgatóinak külső egyházias-ságával, sokkal inkább az ördög szolgája, mint az Istené.

Ha hite rendben van, következő fontos dolog: legyen erőteljes a kegyessége, élő kegyességének pulzusa lüktessen erőteljesen és szabályosan. Úgy van ez az emberekkel, mint az órákkal. Ha egy zsebóra nem pontos, az legfőljebb a gazdáját csapja be, de ha egy toronyóra nem jár pontosan, az becsaphatja a fél várost. A prédikátor egy ilyen nyilvános óra, sokan igazodnak hozzá; ha nem jár megbizhatóan, másokat is félrevezet. – Azért van szükségünk erősebb kegyességre, mert nagyobb veszélynek vagyunk kitéve, mint mások. Az emberi természet romlottsága következtében hivatásunk, ahelyett, hogy segítene a kegyességben, mint sokan gondolják, éppen súlyos akadályokat gördít elénk, ezért kell nagyon ébernek lennünk.

Minden lelkésznek legyen gondja arra, hogy személyes magatartása minden esetben összhangban legyen hivatásával. Az emberek nem bíznak azokban, akik két arcot mutatnak,

Dr. Udvarnoki Béla:

„Charizma"

A kegyelmi ajándékokat, főként a gyógyítás kegyelmi ajándékát sűrűn emlegetetik napjainkban. Vannak akik rajongó hévvel, mások racionalista "kivetkóztetéssel" magyarázzák az idevonatkozó Igei utalásokat.
Az előző generáció is foglalkozott e kérdéssel, volt, aki teológiai előképzettséggel, mások anélkül. Itt kommentár nélkül tárjuk olvasóink elé e sorozat második irását is, hogy ki-ki megismerhessen többféle elgondolást is e téma felől. /A Szerk./

II.

Nem tartozott a karizmák közül az utolsók közé a gyógyítás ajándéka. Pál apostol háromszor említi ezt az ajándékot az 1Kor 12. részében (9, 28, 30. v.). Sajnos, ma már erről az ajándékról a hívők is nagyon keveset beszélnek. Úgy tudják, hogy a betegekért imádkozni kell, és amint csak lehet, igénybe kell venni az orvosi segítséget. Betegek hivatásszerű gyógyításával országunk (és minden művelt ország) törvényei szerint, nagyon helyesen, csak diplomás orvos foglalkozhat, mert aki képesítés nélkül akar gyógyítani és illetéktelenül pénzt fogad el, "orvosi" tanácsért, az kuruzsló. Bűn-e az, ha valakinek Isten gyógyító erőt adott és azt a képességet használja? Szabad-e ilyen karizmát kérni Istentől? Orvosok mondják, hogy a sikeres orvosi működéhez nem elegendő a tudás, hanem érzék is kell hozzá. Ezért mondják egyik-másik nagyhírű orvosról, hogy "született orvos". Ha valaki olyan ajándékkal születik, amely képessé teszi őt arra, hogy a betegséget pontosan felismerje, s azután hamar megtalálja a gyógyszert, az bizonyára Istentől kapta azt az ajándékot. Ha hívő az az orvos, akkor felismerheti a kegyelmi ajándékot, amit kapott. Ha nem hívő, akkor is van karizmája, de nem tudja, hogy Istentől kapta, és hogy hálával tartozik az ajándékért. Ha olyan világban élünk, amelyben van egy hivatásrend, amely a gyógyítást végzi, az un. laikusnak nem szükséges gyógyító erők karizmáját kérni, de nagyon helyénvaló volna, ha mindenki, aki ebbe a hivatásrendbe tartozik, megvizsgálná magát, vajon megvan-e ez a kegyelmi ajándéka, és ha nincs meg, akkor igyekezne az orvosi diplomájához gyógyító erők karizmáját kérni Istentől.

Pál apostol idejében is voltak orvosok, sőt az apostol útitársa és munkatársa, Lukács is minden valószínűség szerint orvos volt. Abban az időben azonban a törvény még nem szabályozta a gyógyítás munkáját. Az akkori idők orvosai mellett a kuruzslók erzrei kezelték a betegeket. A betegek vagy meggyógyultak, vagy meghaltak. Meggyógyultak - lehtöbbször - a kuruzslók mes-

terkedései ellenére is, vagy meghaltak a kuruzslások mellett is. A Szentírásból azonban azt tanuljuk, hogy az Úr Jézus gyógyított, az apostolok gyógyítottak, de nem mesterkedtek és nem űzték a gyógyítást hivatásszerűen. Az ő gyógyításukra szükség volt, mert sok szenvedést enyhítettek vele. Nekik nem volt ugyan diplomájuk, de volt gyógyító erejük, karizmájuk. A gyógyítás karizmája nem kuruzslásra indító, hanem áldásos szolgálatra képesítő kegyelmi ajándék. Ahogy akkor szükség volt erre a karizmára, úgy szükség van rá ma is, még akkor is, ha csak a diplomás orvosok a méltó birtokosai. Ha arra kérdésre kellene válaszolni, hogy imádkozzék-e egy laikus egyén gyógyító erőért, akkor az ige tanulságait levonva és a modern ország viszonyait mérlegelve, határozottan azt kell felelnünk, hogy nel De annál inkább kellene ajánlanunk hívő orvosainknak, hogy állandó tanulmányuk mellett ne feledkezzenek el arról, hogy a gyógyítás karizmája őket illeti meg, és kérjék buzgón ezt a kegyelmi ajándékot, hogy szolgálatuk tökéletes legyen.

A Sátán, ha már nem akadályozhatja meg, hogy Isten kegyelmi ajándékokat osztogasson megváltottainak, igyekszik azok figyelmét a kisebb értékű ajándékok felé fordítani. Nagyon sok hívőt tévesztett meg a Sátán a nyelv karizmájával. Állítólag könnyen megszerezhető és amint láttuk, igen mutatós adomány ez; s a Sátán elérte célját akkor, amikor a gyengébb hívők csak a megszerzésére törekednek, de igeszerű használatára nem, pedig meg van írva, hogy "mindenkinek haszonra adatik a Lélek kijelentése". Amennyire igaz, hogy az Isten munkájában haszonra fordítható nyelvadomány valóságos karizma, éppúgy kétséges, hogy a haszon nélküli "nyelv" kegyelmi adomány. Ennél a pontnál fölényeskedés és könnyelműség nélkül támaszkodhatunk azokra a tapasztalatokra, amelyekre a nyelv adományára sokat tartó atyafiak életének figyelésénél tettünk szert, s sajnálattal kell megállapítanunk, hogy a Sátán is ad karizma-pótlékot s egyik-másik hívő nem tudja megkülönböztetni a valódit a hamistól. Amit a Sátán is ad, azzal lehet kérkedni, amit az Úr ad, azt alázatosan fel lehet használni az Ő országa építésére.

Vannak olyan karizmák, amelyek erős próba alá vetik a lelket és súlyos felelősséget tesznek az ember vállára. Pál apostol kegyelmi adománynak tartja a szolgálatot, az adakozást és a könyörületességet /Róma 12:7/. Minden gyülekezetben találunk egy-két férfit és nőt, akinek a szolgálat az életeleme. Mindegy, hogy hol szolgál: a szószéken, vagy az ajtónál. Mindegy, hogy mi a szolgálat neme: képviselni a gyülekezetet, körülhordani az úrvacsora-poharakat, vagy segíteni kitakarítani az imaházat. Mindegy, hogy szabad idejében kéri fel a gyülekezet valamilyen munkára, vagy ott kell hagynia saját munkáját, hogy az Úrét végezze. A szolgálat karizmájával megáldott testvér mindig ott van, ahol valamit tenni kell! Az ilyen lélek nem vár köszönetet, elismerést, még segítséget sem. Isten adományával a szívében szolgál mindaddig, amíg az Úr haza nem hívja: "Jól vagyon, jámbor és hű szolgám!" Ha nincs meg valakinek a szolgálat karizmája, azt lehet buzdítani, korholni, támogatni, kérni, megbízni, beválasztani valamelyik bizottságba, még- sem szolgál. Jó lenne a gyülekezetek vezetőinek is figyelembe venni ezt a bibliai tényt, hogy az igazi, értékes és áldott szolgák azok, akiket Isten a szolgálat karizmájával megáldott, és ezeket kell odaállítani a szolgálat mezejére. Kedves ajándék a szolgálat, de bizonyos az is, hogy nem díszes, nem könnyű és nem felelősség nélküli karizma.

A szolgálat ajándékához hasonlóan komoly feladat elé állítja az adakozás karizmája a hívőt. Tapasztalati igazság, hogy nem mindenki tud és nem minden hívő akar adakozni. Hiába a sok beszéd, buzdítás, cikkezés, a fukar fukar marad. Nem hogy megszívlelné az ilyen ember az intést, inkább megharagszik, hogy már megint a pénzről beszélnek. Sok lelkipásztor bevallja, hogy az adakozásról nem mer beszélni, mert megróják érte s ráfogják, hogy saját érdekében beszél. Pedig az adakozás karizmája azt jelenti, hogy aki adakozó, az kegyelmi ajándékot kapott Istentől, más szóval: az adakozó megajándékozottnak érzi magát és boldog, hogy adhat. A fukarok részéről különös és érthetetlen érzés ez.

Gyülekezeteinket közadakozásból tartjuk fenn, és tagjaink nagy része adakozó. De az adakozók iránt érzett minden tiszteletünk mellett is meg kell jegyeznünk, hogy nem minden adakozó rendelkezik az adakozás karizmájával. Sokan adakoznak egyszerű emberi belátásból: valamivel hozzá kell járulni a terhek viseléséhez. Mások a felszólításnak engedve adakoznak, és megszokják a rendszeres adakozást. Egy harmadik csoport talán azért is adakozik, mert szégyellné a többi testvér előtt, hogy ő semmit nem ad. Ezek nem karizmás adakozók. A kegyelmi ajándék birtokosai teszik a legfőbb anyagi jót a gyülekezetben. Adakozásukon áldás van. Nem számít, hogy mennyi az adomány összege: az számít, hogy örömmel adják, a többi aztán már az Úr dolga, aki a kis összeggel is éppen olyan csodát tud tenni, mint a két hallal és az öt kenyérrel. Az adakozás karizmája igazolja azt, hogy az adakozás tisztán lelki dolog, mint ahogy a karizma is lelki ajándék.

/Békehírnök, 1944. július 29./

– Folytatjuk –

Tanács prédikátoroknak – folytatás a 29. oldalról

és akiknél tanítás és élet nincsenek összhangban. Testvérek, óvakodjatok attól, hogy "órafelhuzós" papok legyetek, akik nem a belül lakó kegyelemből élnek, hanem akiket egy bizonyos órára fel kell huzni. Jellemző, hogy egyetlen egyháztörténetünk az apostolok cselekedeteiről szól. Igehirdetésükből, mely bizonnyal jobb volt, mint a mienk, nem sokat őrzött meg a Szentlélek, határozataikról és zsinataikról sem sokat. Legyenek a mi cselekedeteink is feljegyzésre méltók - mert feljegyeztetnek!

Még a kis dolgokban is legyen vigyázó a lelkész. Különösen tartsa meg mindig azt, amit megígért. E téren nem lehetünk eléggé gondosak. Még az üdülésnél se felejtsétek el, hogy lelkészek vagytok – tisztek vagytok Krisztus seregében, akkor is, amikor vége van a díszszemlének. (Ford.: D. L.)

GYÖNGYSZEMEK A BAPTISTA MISSZIÓ TÖRTÉNETÉBŐL

– 160 éve született Lajos János –

Dr. Mészáros Kálmán:

Felfedező út a nagy úttörők nyomában

(Kiss László történésszel)

Ez évben 120 éve annak, hogy Meyer Henrik (1842-1919) a bizonyságok nyomán - meggyőződésem szerint a Lélek vezetése által érkezett Magyarországra 1873. március 6-án. Ekkor kezdte meg 4 évtizedes áldásos munkáját a magyar baptista misszióban.

Szolgálatát Budapesten kezdte, vallomása szerint nem sokat tudva az előtte már létezett - Rottmayer-féle - misszióról. Bár ittlétükről tesz említést: "Itt említem meg, hogy a negyvenes években öt fiatalembert merítettek be Németországban Rottmayer János, Hornung Antal, Budapestről, Vojka János Pécsről és Marschall József, akit 1873-ban Pestre jövet meglátogattam, valamint Scharschmidt Károly, akit galaczi utamon kerestem fel." (1)

Szorgalmas munkája eredményeként 1874. december 27-én már be is meríti az első zsengéket.

"Az ünnepélyre eljöttek mindazok, akik közel álltak hozzánk... a Benzing és Kablinger házaspár... bemerítkezésre jelentkezett, amit megejtettünk a Lukács fürdőben. (2.)

Ezek lettek a Wesselényi utcai gyülekezetnek első tagjai. A mai történetszemlélet szerint az 1846-1873-ig terjedő időszakot "a Misszió Megjelenésének" és 1873-1893-ig tartó időszakot pedig a "Magyarországi Baptista Misszió Hősi" korszakának nevezzük.

Rottmayer János (1818-1891) munkatársa Novák Antal (1818-1877) kolportőri munkája nyomán jutnak hitre az első nagyszalontai baptista hívők, akik Meyer Henriket hívják meg az első vidéki bemerítésre 1875. augusztus 26-án Gyulára. A három fent említett baptista hivő (Rottmayer, Novák, Meyer) a Brit és Külföldi Bibliatársulat alkalmazottja volt és onnan való a későbbi kapcsolatuk. Ekkor nyolc hitvallót részesít bibliai keresztségben (vízalámerítés) a Gyula melletti Fehér-Kőrösben.

"Novák testvér beszélte el, hogy Nagyszalontán, ahol ő hirdette az Igét, több kereső lélek van... Augusztusban már hívott, de nem Szalontára, hanem Békésgyulára... az említett lelkek közül nyolcat ide irányított, Kornya Mihályt és feleségét, Lajos Jánost és feleségét, a fiát és leányát, Bordás Imrénét és leányát, Kissnét... A bemerítést természetesen örömmel vállaltam." (3.)

Ezek közül kerül ki hét úttörő apostol: Kornya Mihály (1844-1917) és Lajos János (1833-1900). Az elsőből neve többszöri emlegetésével régen népszerű parasztapostolt ismerünk, de a másodikról méltatlanul kevesebbet szóltunk, aminek következtében róla kevesebbet is tudunk. Ebben az írásban szeretnénk ezt részben pótolni, és érte is hálát adni.

Lajos János /1833-1900/

Csak a következő évi - 1876. május 4. - bemerítéskor lesz a szalontai gyülekezet tagja feleségével együtt Tóth Mihály (1836-1931), a harmadik kiemelkedő egyénisége az alföldi missziónak. Kornyát és Tóthot 1877. november 11-én diakónussá avatja Meyer Henrik, amelyen jelen van Hamburgból Fritz Oncken és Rottmayer János Kolozsvárról. Majd 1881. június 6-án pedig presbiterré avatja őket,

hogy teljes jogú úttörő missziómunkások legyenek. Három nappal az avatás után 1881. június 9-én Fekete-tót községben. 16-án Árpádon, július 19-én Derecskén és szeptember 19-én újra Árpádon merít alá népes csoportokat Kornya.

A Nagyszalontán épült első baptista imaház 1881-1903-ig

Tóth Mihály pedig Szalontán munkálkodott, ahol ekkorra 41 tagú lett a gyülekezet. A családtagok és a pezsgő misszió után érdeklődők már nem férnek Kornya külön bejáratú gabonásában az istentiszteleti alkalmakon. Ezért Tóth Mihály vezetése és segítségével megépítik az első magyarországi baptista imaházat 1881-ben.

Meyer Henrik Budapesten alakít 1877-ben imaházat, miután bérbe vesz a Dohány u. 28. sz. alatt egy tönkrement volt kávéházat (4.) és csak 1887-ben építik fel a Wesselényi utcai templomot, amit augusztus 20-án avatnak fel. (5.) A nagyszalontai első imaház - akkor Kálvin u. 5. ahol ma a RMDSZ helyi szervének irodája és egy magyar könyvesbolt működik - 1881-1903-ig volt Betániája a gyülekezetnek, amíg megépítették korabeli stílusban a ma is impozáns imaházukat 1903-ban.

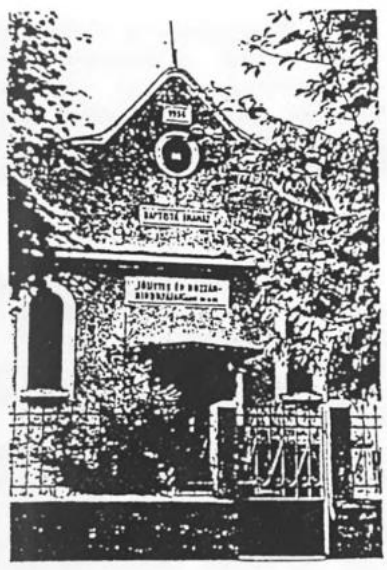
Tóth Mihály neve is egybecseng Kornyáéval, ha szó kerül róluk. Pedig munkássága első évtizedében csak Szalonta és közvetlen környékére terjed. Kirner A. Bertalan találta meg padlásán az anyakönyveket, amiknek tanúsága szerint 1903-1905 között már 179 alkalommal baptizált 724 lelket, akikkel 2500-ra szaporodott körzetének tagsága. (6.) Lényegében csak 1893-tól végzett teljesen önálló munkát, Kornya a bihardiószegi, ő pedig a szalontai területen. De ettől kezdve munkája óriásira növekedett. Isteni gondviselés folytán kiváló munkatársaivá fejlődtek mellette Domján Mihály, Kőrösi István és Vass Sándor, akik helyben és Domján Imre (kis Domján) aki a vidéki gyülekezetekbe, még Pest megyébe is eljárt szolgálni: Dömsöd, Rákoscsaba, Szada, Tahitótfalu és vonzáskörе.

II.

A "nagy öregek" nyomdokain járva, Szalontán kívül mindenütt elsősorban Kornya munkaföldje fogadott. Feketetót, Tenke, Árpád, Talpas, Mezőbaj, Gyarak, Kisháza. A bihari dombok, ill. bércek között a Feketekörös mente bizonyult a legtermékenyebb talajnak az úttörő misszió számára. Ma a Belényesi Körzet gondozásában (id. Szabó Mihály lp.) élnek a gyülekezetek. Pl. Magyar-remete, Gyanta és Belényes. Ezek a helyek sokáig voltak körzeti központok.

Gyantán 1882-1893 között legalább 20 alkalommal merített be nagy hitvalló csoportokat Kornya. De visszahívják 1911-ben és 1914-ben is bemeríteni, mivel Gyanta az el nem ismertek központja volt. A falu népe a malom melletti tavat - a főmolnár szerint - ma is alámerítőnek nevezi, mert még többen emlékeztek a tömeges bemerítésre. (Feketekörös menti vízimalom a tóval.) Azután mivel Belényes az elismertekhez, illetve Nagyváradhoz tartozott a századfordulótól, a környék központjává lett (1906).

Kornya Gyantáról kezdi látogatni tolmács segítségével a román településeket, míg maga is megtanulja a nyelvüket. Meglátogattunk több román ajkú gyülekezetet Arad megyében, ahol Kornyát tartják alapítójuknak Kirner A. Bertalan szerint. De mert Kirner ezeket bemerítési anyakönyvek alapján írta meg, s (Könyve 4. oldal) (7) csak elmondásból ismerte, nem tudhatta, hogy ezeken a területeken előtte járt ott Lajos János pl. Borosjenő, Bokszeg (1881), Csermő (1885), Tauc (1889), Lugozó (1891), Körösbökény (1895).

Remetei magyar baptista imaház

A baptista misszió Arad megyében alakul ki a legkésőbb, Aradon is csak 1885-1896-ban beköltözések segítségével, de Borosjenőn pl. Lajos János missziómunkája nyomán 1877-ben megtér Flór Albert (1849-?) - akinek bemerítésére 1877. november 5. Meyer Henri-

ket hívja meg. (8.) Ezt azután több bemerítés követi, amit 1884-ben Meyer Henrik, ezután Kornya végzi. - A körülmények nem tisztázottak, de feljegyzések szerint Lajos Jánost 1877. március 22-én (9.) felavatják. Ahogy az első időkben Tóth Mihály, ő sem végzett bemerítéseket, de később igen.

Tóth Mihály háza Nagyszalontán, mai állapotában

Borosjenőn a várkaszárnyában Lajos János, mint puskaműves katona dolgozott 1877-1881-ig, mivel idehelyezték szolgálatra. Arad megyében itt alakul meg az első baptista gyülekezet 1881-ben, amivel természetes, hogy őt tartjuk első úttörő apostolnak itt. (10.)

III.

Az Arad megyei misszió kutatás eredményeként látjuk Lajos János életútját is teljesebben. A megyében ma már több mint 20.000 baptista él. Csak Arad városban 13 gyülekezetben (két magyar, egy cigány és tíz román) köztük több ezres létszámú is van, amelynek indításában nagy szerepe van Lajos Jánosnak. Erről győznek meg a tények, amelyből több szerző - Kirner A. Bertalan, Bondár Ferenc, Kiss László és Szebeni Olivér, stb. - csillantott meg az eddigi búvárkodásaikkal.

Életrajzából megtudhatunk annyit, hogy (Lajos János 1883-1900 Nagyszalontán) serdülő korára már szülei: Lajos András és Fenesi Erzsébet is bibliaolvasó keresztyének lettek. Édesapja halálakor így búcsúzott: "átölelem az én drága Megváltómat" (11.). E családi neveltetés is segített abban, hogy már fiatal korában kereső lélek volt. (12.) Ő is eljárt szülővárosában nem csak a templomba, ahol Balogh Péter ref. lelkipásztor evangéliumi töltéssel prédikált, még az őskeresztyén keresztségi szertartásáról (hitvallók bemerítése) is ő, csak nem tartotta fontosnak a már megszokott gyermekkeresztséget megváltoztatni. Éppen ezért téma volt a templomon kívüli gyülekezetben - ahogy ezt dr. Kiss Ferenc orvosprofesszor nevezte; (13.) a felnőtt hitvallók bibliai keresztsége.

Lajos János fogadta valószínű elsőnek lakásába Nagyszalontán Novák Antal bibliaárust és tőle vásárolta első saját Bibliáját, aminek szorgalmas olvasása közben rájött a hitvalló ősi bibliai keresztség fontossága. Ő az, aki először határoz mellette és kész lenne házát eladni, hogy Bécsbe utazhasson bemerítkezésre. Ő hívja házához bibliaórákra - amit Novák Antal tart - Kornyát és Tóth Mihályt. Az első bemerítésen (1875. augusztus 26. Gyula) négytagú családjával együtt vesz részt. S első lesz abban is, hogy bár 1877-ben 32 tagja van Nagyszalontán a baptista gyülekezetnek, kényelmesebb lenne itt lenni, de általa indul el a misszió hódító útjára.

Mivel fegyverjavító puskaműveskénť dolgozott - mint kovácsmester - 1877-ben áthelyezték a borosjenői várkaszárnyába. Sajnos nemcsak a gyülekezettől, hanem feleségétől (Kiss Sára) is búcsúznia kellett május 4-én, mert meghalt - hazament - Meyer bejegyzése szerint. (14.) De átköltözése után megindul a misszió a katonák közt - pl. Flór Albert altiszt megtér - és a város lakói között. Több bemerítés után megalakul a gyülekezet. (1877)

Katonai szolgálata és családi helyzete miatt a 70-es években alig megy távolabbi helyekre, csak helyben dolgozik. Meyer Henrik Hempt Adolffal kötött barátsága folytán Újvidéken is missziót kezd 1876-ban. Itt megözvegyült Bichi Fülöpné, akit 1878. elején feleségül vesz Lajos János (15). Mindkét özvegynek több gyermeke volt - bár született közös gyermek is - akik hívőkké lettek. Ebből adódott, hogy bármerre mozdult, népes családja máris gyülekezetet alkotott. Emlékezések szerint a második feleség jó hallással, szép énekléssel is szolgált. Valószínű a gyermekek is, ami mindig nagy segítség egy-egy gyülekezet létrejötténél.

Lajos János háza Nagyszalontán. Novák Antal itt tartja bibliaóráit, ahova Tóth Mihály meghívja Kornya Mihályt.

Később Borosjenőről látogatta a környező településeket, a 10-12 km-re lévő Bokszeget, ahol Kirner A. Bertalan szerint 1881-ben tartják az első bemerítést. (16.) Kinek a missziómunkája lenne ez, ha nem Lajos Jánosé?

Ma is él egy kislétszámú magyar gyülekezet, amely nagy szeretettel fogadott. Nagyobb létszámú a román gyülekezet (70 tag), ahol imaház építésre készülnek.

IV.

Feltételezzük, mivel Meyer Henrik csak németül beszélt, és érezte, hogy magyarok közt szükség lenne a magyar nyelvű evangélizálásra, és Kornyát meg Lajos Jánost is hívta Pest megyébe. Ezek engedelmeskedtek, többször is megfordultak több településen. Lajos János pedig le is telepedett Dab-Dömsödön.

"1881-ben a dömsödi születésű Solti Dávid mint a Brit és Külföldi Bibliatársulat alkalmazottja Dömsödre költözött. A missziómunka erősítésére ideköltözött Lajos János is kb. 1882-1883-ban. Még ez évben történt, hogy október 25-én imaórára jöttek össze a gyülekezet tagjai, amikor egy fegyveres csoport betörte az utcai kaput, a lakás ajtaját sarkaiból kiemelte és a jelenlevőkre rontott. Szétzúzták a berendezést és a félholtra vert emberekkel együtt kidobálták az udvarra... Lajos János végtagjai összetörtek, egész életén át viselte ennek nyomait." (17.) Ugyanezt megemlíti Répai Győző is.

Lajos Jánost ez az eset nem állította le, hisz életútja bizonyítja, hogy az Úrnak odaszentelt az élete. Őt pedig a hűsége mellett az oltárhoz kötötte a munka eredménye. A dömsödi missziót bemutató alapiratból tudjuk:

"Solti Dávid munkáját Lajos János folytatta, mint aki lakatos mestersége mellett saját lakásán hirdette Isten Igéjét a jelenlegi Székeli Zsigmond féle házban, amelynek eredményeképpen 1883. őszén már nyolc tagot merítettek alá Krisztusban hitük megpecsételésére Budapesten." (18.)

1884. táján, amikor visszaköltözött Dömsödről az Arad megyébe, Bokszegen telepedett le, ahol 1881-ben már gyülekezet alakult. Ekkor már népes családja van. Itt született 1885-ben Lajos nevű gyermeke. (19.) A népes, 10-12 tagú családból első két gyermeke, Imre és Juliánna már Gyulán 1875-ben, a többi pedig folyamatosan lett a gyülekezet tagja. De már a család is gyülekezetet alkotott. Bihar megyei munkája közben újra meglátogatja Pest megyét. 1885-ben Szadára igyekeztében Rákoscsabán is misszionált:

"...a Zrínyi utcában lakó Balogh Zsuzsanna nevű asszony fogadta be őt házába. Nyomában nemsokára Boros Imre, Lisztes Mihály, Kornya Mihály és mások is felkeresték az induló missziót." (20.)

Munkája nyomán Kornya Mihály könnyebben szervezte a gyülekezeteket, mert az ugartörést ő végezte Dömsöd mellett Váchartyánban, Rákoscsabán, Erzsébetfalván (Pesterzsébet), Szadán, Őrszentmiklóson, Kunszentmiklóson, stb.

Váchartyánból a református lelkész 24 órai letartóztatás után kitoloncoltatta. Azután hétnapi hányódás után ért haza. (21.) Anyakönyvi adatok alapján feltételezzük - és kutatjuk -, hogy Dömsöd környékén - Majosháza, Fülöpszállás, stb. végzett tevékenységet. (22.)

Missziói módszere a családi misszió mellett, hogy sűrűn új helyre költözött, és "lakatos-kovács" műhelyt nyitott. A földműves embereknek szükségük volt az ilyen mesterre. Munka közben pedig jó alkalom volt a missziózásra. (23.) Ekkor még csak 52 éves, ereje teljében a hosszú estéket kihasználva a környék falvait is bemissziózza. (Repszeg, Apatelek, Dezsőháza, Istvánháza, Antalháza, Tamánd, Márkaszék, Bél, Csermő.) Ez utóbbin alakult a századfordulón a legerősebb magyar nyelvű gyülekezet. Kornya Mihály 1888-tól ezen az ugartörésen halad, Bokszeg és Csermőn végez bemerítéseket. (24.)

Újabb misszióterve Taucra vezeti, a hegyaljai falvakba a Fehérkörös mentén. Taucon van egy medenceszerű gyönyörű tó, ahol számtalan bemerítést végeztek 18-10-23-as létszámokkal, miután a környéken gyülekezetek alakultak. A nagy család felnőtt tagjai itt tudtak jó munkaalkalmakat is találni, a vasbányákban és érctelepeken. Missziómódszere folytán három év múlva újra tovább költözik Lugozóra, ahol a község bírája Ginga György is megtér és 1881-ben többedmagával bemerítkezik. (25.) A legnagyobb gyülekezet alakul hegyalján, Világoson (Síria) 1889. s ma is szép imaházzal rendelkeznek. Természetes, hogy Lajos János és Kornya által, akiket a tauci tóba merítenek alá. A tó ma felduzzasztott halastó, körülötte üdülőkkel.

Utolsó állomása földi életének Körösbökény (Buteni, ill. Butyin) 1894-1900-ig. Az első megtértek közt van Sída Tódor, aki mint Lajos János tanítványa (kovács és missziómunkás) lesz az Arad megyében a románok legnagyobb úttörő misszionáriusa (26.) Valamint Vasile Berbecai, aki nemcsak tanítványa, hanem veje is lesz az öreg evangélistának. Itt nem csak területi, hanem országos konferenciákat is rendeztek a huszas években. Mivel a baptisták nagy tömbben ezen a vidéken éltek, a misszióiskolájukat is itt nyitották meg, tiltakozásul a bukaresti központosítás ellen, az el nem ismertek. Az elismertek pedig Kürtösön.

Még 1926-ban megépítették a kétszintes, karzatos, három tornyú, félezer ülőhelyes imaházukat, amelyet missziói székesegyháznak véltünk.

Élmény volt a gyülekezetekben a jubileumaikat számon tartó, a múltat tisztelő kiállításaikat, illetve fénykép sorozataikat, tablóikat a kistermekben látni. (27.)

Azonban az jellemző a maiakra, hogy bár tudják, hogy Sida Tódor és Vazile Berbekán magyar úttörők által jutottak hitre, de nem sokat törődnek vele. Ők ezektől származtatják magukat. Úgy annyira, hogy az úttörő Lajos János, aki egyben a nagy román úttörő Berbekán Vazilenek is apósa, aki itt halt meg, van külön baptista temető, de helyi segédlettel se tudtuk megtalálni Lajos János sírját. A magyarok most készülődnek legalább egy emléktábla készítésére. Halála idején már kb száz gyülekezet él Arad megyében. Temetéséről az Igazság Tanúja és a Békehírnök is megemlékezik.(28.)

Temetésén Butyinban (Körösbökény) Bodoky Lajos és Tóth Mihály mondtak búcsúbeszédet. Tóth Mihály később így emlékezik az első találkozások egyikére:

"Egyszer egy nyári vasárnap délutánján amint szüleim kint ültek az ablak alatt, arra jött Lajos János és hívták szüleim, hogy ülne le társaságukba, s beszélgetne velük, hadd múljék az idő. Beszéd közben előjött, hogy ő Biblia olvasással foglalkozik üres idejében és mennyire szomorítja, hogy ezt...senkiel sem oszthatja meg. pedig milyen kedves ez a Biblia. E szavakat én a szobában hallottam, s kíváncsi lévén, kimentem és megkérdeztem: - Mit is mond maga? - Hát szeretem olvasni a Bibliát! - Hiszen én is szeretem azt, de nem lehet azt megérteni. Hát maga érti? Igen, én kezdem érteni! - állította Lajos János, és ezzel felkeltette előbb Tóth Mihály, később pedig Kornya Mihály érdeklődését." (29.)

Körösbökény, /Butyin/ kétszintes, háromtornyú román baptista templom

Figyelve a nagy elődök és általában a missziómunkások meg nem fizethető, alig felmérhető munkáját, földi életük talán legnagyobb honoráriuma, ha mellékük áll a család, s hitben nyomon követik gyermekeik. Lajos János ezt az örömöt is átélte, amikor az úttörő missziót a legtöbb településen a magával vitt családi gyülekezettel kezdhette. Még nagyobb honorárium egy missziómunkásnak, ha családja követi hitét. Utódai ma is felfedhetők gyülekezeteinkben, sőt hasznos információkat adtak történelmet feltáró munkánkban. Él az Ige köztük, Zsidók 13:7-8 szerint.

VI.

Utunk végét két nagy élménnyel zártuk, amelyen már mellénk szegődött Bartha István nyugalmazott lelkipásztor, a "TESTVÉREK" című anabaptista regény írója, aki a könyv folytatását készíti. Az első, hogy húsvét vasárnapján Vajdahunyadon nem csak az ódon történelmi várral, hanem 40 évvel az ipari centrumba (vaskohászat) vándorolt szilágysági, bihari, székelyföldi testvérek által alapított fiatal, eredményesen munkálkodó gyülekezettel is találkoztunk.

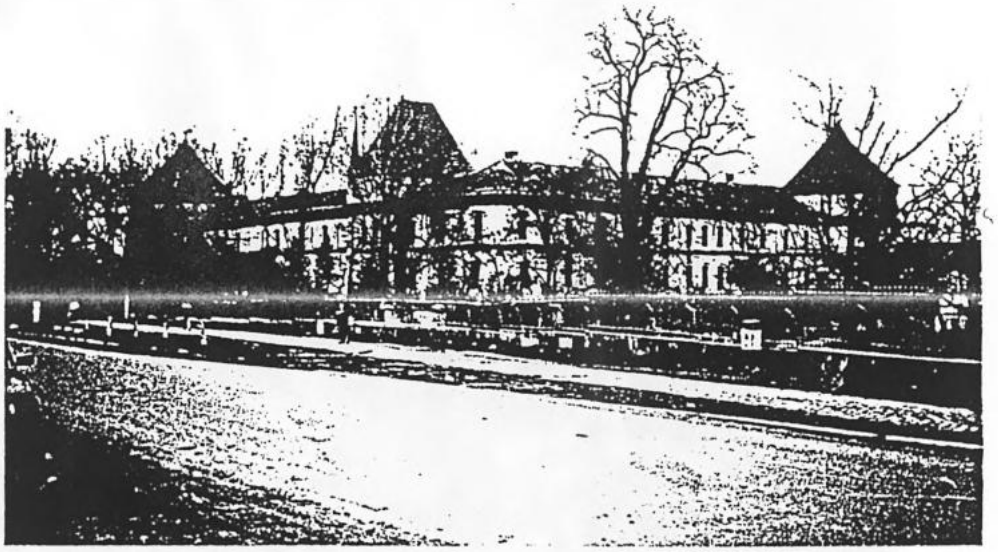
Van a városban két román 1000 tagú, ezen felül egy 300 tagú és egy 500 tagú pünkösdi gyülekezet is, de mi örültünk, hogy a 200 ülőhelyes imaházban ének-zenekar és ifjúsági bizonyságtevésekkel színesítve magyar nyelven hangzik az Ige, amely most is megtöltötte a hajlékot igehallgatókkal.

A "Poiana Rusedi" hegység lábánál a régi történelmi vár tövében fejlődő ún. szocialista városban a vaskohászat adta munkaalkalom vonzotta ide a másutt feleslegessé váló munkaerőt. Így kerültek ide baptista testvéreink négy évtizeddel ezelőtt, akik 1952-ben gyülekezetet alkottak. (30.)

Amikor a gyülekezet szaporodott, és imaházépítési gondjaik lettek abban az időben, amikor templomokat inkább múzeumokká nyomorítottak, nekik is sok nehézségük akadt. Csak a környezetbe belesimuló családi ház külsejű imaházat építhettek 16 évvel ezelőtt. De az élet jele abban is jelentkezik, hogy a külső ellenére 200 ülőhelyes karzatos nagytermük mellett bibliakőri termek és egyéb

mellékhelyiségek is vannak e szép kis gyülekezeti házban.

A másik ajándéka volt körutunknak, hogy eljutottunk Alvincra (Vinczu de jos) az anabaptista elődeink utolsó Kárpát-medencei településük helyére. Itt találkoztunk az elődökre emlékező kései utódokkal Doszpoly Géza 87 éves és felesége, Walter Klára 84 éves testvéreinkkel. A rekatolizált anabaptista elődök leszármazottai dokumentumok és elbeszélések alapján tájékoztattak bennünket az "udvar" helyéről és életéről, valamint annak drasztikus felszámolásáról. Náluk kutatott 20 évvel ezelőtt Bunta Magda "Az erdélyi habán kerámia" c. 136 oldalas mű szerzője is. Itt készült ugyanis 1622 és 1767. között a jellegzetes habán kerámiák jó része, amíg az ellenreformáció jezsuitái rekatolizálásra, vagy menekülésre nem kényszerítették őket.

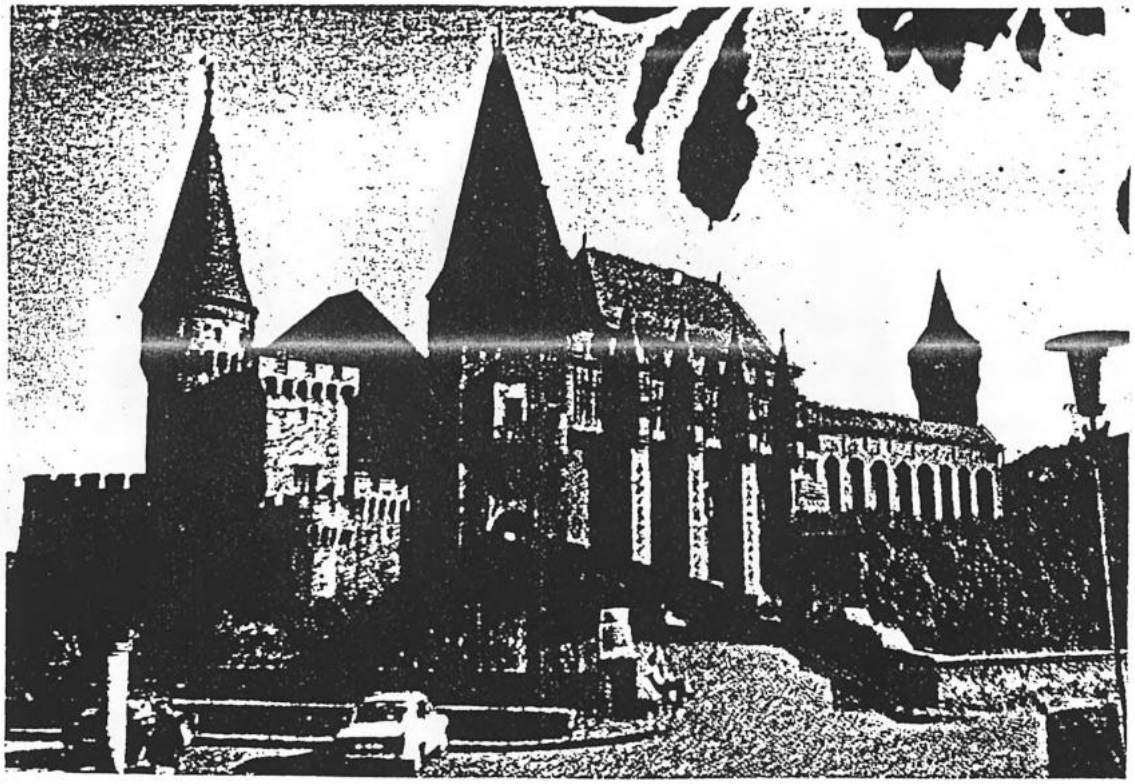

Borosjenői várkaszárnya. Lajos János puskaművest 1877-ben ide irányította a Honvédség. Itt folytatja úttörő misziós tevékenységét, melynek következtében megtér Flór Albert altiszt, és a városban baptista gyülekezet alakul.

Tiszteletből elmentünk Gyulafehérvárra is, hogy annak a Bethlen Gábornak várát, templomát és sírját lássuk, akinek a birtokán - Alvincen - kaptak másfél évszázadra békés munkában töltött időt anabaptista elődeink. Csodáltuk a Batthyányumot, a közel 800 éves székesegyházat, ahol a Hunyadiak mellett a nagy reformátorok, Bethlenek, Báthoriak is elférnek. Ahol a kései utód Márton Áron püspök is szolgálta Isten népe ügyét.

Jegyzetek

1. Meyer Henrik: Önéletrajz; készült német nyelven az 1910-es években. Fordította: Fejér Gyula
2. Meyer Henrik: Önéletrajz, im. 40-41 oldal.
3. Meyer Henrik: Önéletrajz, im. 47. oldal.
4. Meyer Henrik: Önéletrajz, im. 72. oldal.
5. Meyer Henrik: Önéletrajz, im. 104. oldal.
6. Kovács Géza: "Tóth Mihály" Békehírnök, 1963. évf. 6. oldal.
7. Kirner A. Bertalan: Kornya Mihály úttörő parasztapostol krónikája. Békés-Mezőberény, 1944. 4. oldal.
8. Meyer Henrik: Önéletrajz, im. 78. oldal.
9. Szabadi F. Gusztáv: /1871-1966/ nyilvántartása szerint 1887. márc. 22-én felavatják. Misszlómunkások 6. oldal 47. t.
10. Szebeni Olivér: Bibliai fölismerés alapján. – A német egyháztörténeti forrás szerint Lajos János Arad m. misszió munkása – /R. Donat: Wie das Werk began./ Békehírnök, 1983. április 24. 70. oldal.
11. Lajos Vilmos: Lajos János egyik fia, aki a század elején Rákoscsabán lakott és megírta a nagyszalontaiak kérésére édesapjáról szóló emlékeit a nagyszülőkével együtt. Az aradi I-es magyar gyülekezetnek 1950-ben történt haláláig evangélistája és karmestere.
12. Bondar Ferenc: Emlékezés Lajos Jánosra és misszlómunkájára – Nyolc oldalas kiadatlan kézirat - Gyula, 1992.
13. Dr. Kiss Ferenc: Magyar parasztprófétáik – Zarándok gyülekezet – I. függelék 367. old.
14. Meyer Henrik: Anyakönyvi bejegyzések – Mitglieder Register – I. kötet 43. tétel /1874-1890/

A TÖRTÉNELMI VAJDA HUNYAD VÁR

15. Szebeni Olivér: Mérföldkövek, Békehírnök, 1983. 30. oldal.
Meyer Henrik Újvidéken 1876-ban, 1878-ban. – Az özvegységre jutó Lajos János és özv. Bichi Fülöpné 1878 elején házasságot kötött.
16. Kirner A. B.: Kornya Krónika im. 4. oldal
17. Almási Mihály: A Dömsödi Baptista Gyülekezet 100 éves múltja. – 9 oldalas kiadatlan kézirat – Békéscsaba, 1981.
– Répai Gyula: Visszaemlékezések, Kézirat, 17. oldal.
18. Tassi Imre: Alapirat a Dab-Dömsödi Baptista Gyülekezet első 50-éves történetéről. 2. o
19. Lajos József: /Lajos János dédunokája/ Arad, Családi emlékekről szóló feljegyzései.
20. Dr. Tóth József: /A Rákoscsabai Gyülekezet presbitere/ Emlékezés – 3 oldalas kézirat. Megjelent Dr. Mészáros Kálmán: A Rákoscsabai Baptista Gyülekezet története c. 300 oldalas munkájában, Budapest, 1986.
21. Bondar Ferenc: Emlékezés Lajos Jánosra, im. 6. oldal.
22. Meyer Henrik: Anyakönyvi bejegyzések, im. 568-578. tételek.
23. Kiss László: Az Arad megyei baptista misszió történet kezdete
– ÜDV ÜZENETE, 1992. IV. szám 3. oldal.
24. Kiss László: Szóbeli közlése, feljegyzések alapján.
25. Kiss László: Missziótörténeti térképvázlat, im. 4. oldal.
26. A. Popovics: A romániai baptisták története. Fordította: Bondar Ferenc, Bukarest.
27. Arad megyei Baptista Gyülekezetek centenáriumi kiállításai
– fénykép-csokrok tablón –
28. Kristóf Domokos: Az Igazság Tanúja című baptista lap alapján közli: "Lajos János... azok közé az alföldi magyarok közé tartozott, akiket Meyer Henrik 1875-ben Gyulán bemerített. Lajos ekkor 42 éves lehetett, mert 1900 február 8-án halt meg, 67 éves korában, Butyinban. Temetésekor Tóth Mihály és Bodoky Lajos mondtak alkalmi beszédeket."
– Békehírnök, 1936. IV. 11. 114. oldal.
29. Tóth Mihály vallomása Lajos Jánosról; – Békehírnök, 1900. 32-33. oldal.
30. Dr. Mészáros Kálmán: Szolgálati körút a szomszédban, testvéreink között
– Békehírnök, 1993. V.

A DÉLVIDÉK MISSZIÓMEZEJE

Nyúl Zoltán:

A Szerbiai Magyar Baptisták Közössége

A SZMBK nemrégiben alakult meg újra, folytatva az elődök munkáját. Vázlatosan megpróbálom bemutatni közösségünket, mindazt, amit jó tudni rólunk. Mivel kis közösségekről van szó, lehetséges minden gyülekezetről külön-külön is szót ejteni:

- a közösség múltjáról,
- a gyülekezetek jelenlegi helyzetéről,
- a SZMBK szerkezeti felépítéséről, munkájáról, terveiről fogok írni.

A múltról

Az idők sodrában Bácska és Bánát nagyon hányatott sorsot élt meg. Világháborúk, határváltozások nagy fordulatokat hoztak. Mindez, mint látni fogjuk, erősen megmutatkozik a baptista gyülekezet sorsán is. Sajnos a forrásanyagok feltárása, rendszerezése, feldolgozása még igen hiányos, ezért csak hozzávetőleges adatokat közölhetek.

a/ Trianonig Délvidék területén ugyanúgy jártak a Brit és Külföldi Bibliatársulat kolpoltőrei, mint bármely más vidéken. Meyer Henrik az újvidéki németek közötti munkáról, bemerítésről tesz megjegyzést naplójában (az első újvidéki bemerítés 1875. június 16-án történt), Hempt Adolf újvidéki születésű, szintén ismert bibliaterjesztő. Újvidék fokozatosan a baptista misszió jelentős állomása lett. A környék rajta keresztül ismeri meg az Evangéliumot. A német gyülekezetbe magyarok, szerbek, szlovákok is járnak. 1894-ben érkezik az újvidéki gyülekezet első lelkipásztora a hamburgi szemináriumból: Julius Peter. Ezen a szolgálati helyen 31 évig szolgálja az Urat.

Az első újvidéki bemerítkezők: Mária és Frantz Tabory voltak, akik Bukarestben tették ezt meg, 1862. október 26-án.

A századfordulón már több helyen vannak magyar baptisták. 1898-ban merítkezik be Kalmár József Zomborból, 1899-ben Kollár József Bajmokról. Az Alföld ismert jánoshalmi lelkipásztora, Seres Sámuel is ezen a területen végzi munkáját, 18-20 lelket merítve be. Habár a nehézségek is megsokasodnak, ugyanúgy a bemerítések is. A bácskai magyar baptista gyülekezetek anyakönyve szerint bemerítést végzett ezen a területen: Somogyi Sándor, Udvarnoki András, Kalmár József, Balogh Lajos, Nagy Sándor, Sárkány Zoltán, stb.

1905-re (az elismerés éve) kisebb magyar, német, szlovák gyülekezetek jönnek létre: Feketicsen, Kishegyesen, Törökbecsén, Torzsán, Sajkáson, stb.

b/ Az első világháború után merőben más helyzet jön létre. A délvidéki gyülekezetek leszakadva a nagyobb közösségtől - mint addig is - nemzetekre való tekintet nélkül végzik munkájukat - most talán nagyobb összefogással, mert erre kényszerültek. Ez az időszak egyben nagy fellendülést is jelentett. A helybeli lelkipásztorok munkája révén nagyszámú bemerítésekre kerül sor, és létrejönnek a gyülekezetek közösségei: a Jugoszláviai Magyar Baptista Hitközség (később, a változásokkal összhangban, több nevet viselt, a helybeliek magyar körzet néven emlegették), és Jugoszláviai Baptista Gyülekezetek szövetsége (1924).

A magyar körzet területén különösen Wegesser Péter kikindai lelkipásztor munkáját áldotta meg az Úr; kiváló szónok volt, és az anyakönyv sok bemerítésről vall /125 személy/. Ez a szám megfelelt az akkori létszám egyharmadának.

Tary Károly a következő jelentős lelkipásztor, aki kezdetben német gyülekezeteket, majd magyar gyülekezeteket is pásztorol. Őt a német gyülekezetek támogatták anyagilag.

Apatin, Zombor, Topolya, Maravica, Pacsér, Szabadka, Kishegyes, Vajszka, Csonoplya, Andrástelke, Padé, Muzslya, Hertelendyfalva községekben jönnek létre gyülekezetek, ill. vannak tagok. A harmincas évekre annyira megerősödött a magyar és német közösségek együttműködése, hogy közös a lelkipásztoruk és a gyűléseik is. Jól tükrözi az akkori viszonyokat egy jegyzőkönyvi idézet Torzsáról, 1933. október 16-áról.

"XIV. napirendi pont: Akar-e a magyar körzet továbbra is a német testvérekkel közösségben haladni?

Felelet: Igen, amíg a célhoz nem ér.

Fühlbrant testvér (a dunai államok német szövetségi titkára):

»E pontnál alkalmam van, hogy szóljak, és én nem beszélhetek, csak a Wegesser testvér által, most kettőnknek lesz egy szája.

Kedves magyar testvérek! Mi egyesültünk, s már egy éve múlt, hogy ismerjük egymást. Azt, hogy velünk a célig óhajtanak kitartani, igen helyeslem; a nemzetiség ne válasszon el bennünket egymástól, mert ha mi elválnánk, azaz szétválnánk, ez sok és nehéz gondot okozna, erre nem

is gondolok. Én igyekeztem a magyar szövetséget külföldön is méltatni; mondtam, hogy mi németek a magyarokkal, s a magyarok a németekkel, igen szépen együttérzünk és együtt is tudunk haladni, máshol nincsen is ilyen harmónia, mint a jugoszláv német-magyar testvérek szövetségében. Én is, ha tudnék magyarul, úgy is prédikálnék. Mi most már nemcsak megismerkedtünk, de meg is szerettük egymást; adjon az Úr kegyelmet, hogy szövetkezésünk állandó és erős legyen, közösen építsük Isten országát az emberek szívében, megtartva egymást az Isten kegyelmében...«
A gyülekezet felállással köszönte meg Fühlbrandt testvér lelkes bátorítását."

Mindezt azért érdemes idézni, mert a második világháború kisodorta a német közösségeket területeinkről és ezzel szegényebbek lettünk, illetve, ismert a mai nehéz helyzet hazánkban, ahol bizony jó lenne az ilyen szemlélet újrahonosítása, ha a nemzetek közötti viszonyokról van szó.

A további jegyzőkönyvek szerint:

- ifjúsági konferenciák voltak,
- téli munkások cseréje,
- menház kérdése,
- külön temetkezési helyek dolga,
- tagsági igazolványok,
- ellenőrzés munkája, stb.

A magyar körzet kapcsolatban volt angol és német testvérekkel, valamint az anyaországgal. Jelentések készültek a Tenferbote, Kleine Jugendvarte és a Békehírnök lapok számára.

A vajdasági taglétszám 1938-ban: 300-350 tag lehetett, a bácskai pedig: 129.

c/ 1941 áprilisa utáni változások. A területet közigazgatásilag felosztották: Bánát német, Bácska magyar irányítás alá került.

1942. december 5-e, Pacsér. Itt tartják meg a délbácskai magyar baptista gyülekezetek körzetének alakuló gyűlését.

Elnök: Bretz Vilmos.

Pacsér és Jánoshalma Nagy Sándor lelkipásztor gondozása alá kerül.

Pacsér gyülekezete nem kis erőfeszítések közepette nagyra vállalkozik: imaházat épít. Árvíz miatt a már meglévő építőanyag felét elviszi a hatóság, az imaház azonban mégis megépült.

1943. december 14-én volt az ünnepélyes megnyitó. Baranyay Mihály testvér, az Országos Baptista Szövetség titkára és Steiner István, a Békehírnök szerkesztője volt jelen, valamint Baja, Tompa, Kelebia, Kiskunhalas, Jánoshalma képviselteti magát, és persze a magyar körzet aprajanagyja.

d/ A szocialista időszak. 1945. december 15-én, Pintér Sándor padéji lelkipásztor elnökletével megalakult a Jugoszláviai Magyar Baptista Gyülekezetek Szövetsége. Pintér Sándor lett később a Jugoszláviai Baptista Gyülekezetek Szövetségének elnöke. Habár az állam az ismert megszigorításokat alkalmazza, jól halad a gyülekezetek lelki növekedése. Továbbra is végzik sokoldalú munkájukat.

1947-ben Nagyajtai Imre, 1959-ben pedig Bertalan József lett lelkipásztorrá avatva. A kislétszámú gyülekezetekben a rendszeres munka főleg a diakónusokra, vénekre hárult, a lelkipásztorok körbejárták a gyülekezeteket, intézték a szükséges dolgokat, vezették az ünnepi istentiszteleteket, stb.

Évenkénti - igen népes - közgyűlések, ifjúsági konferenciák, tanfolyamok élénkítették fel a tagságot. Gyülekezetenként énekkarok, zenekarok is működtek. Nagyajtai Eszter ismert ezen a munkaterületen.

A hatvanas években kezdődik egy lassú hanyatlás. Sok gyülekezet kihal, vagy a tagok városokba költöznek, egyesek külföldre távoznak, míg mások engednek a világ csábításának. A gyülekezetek létszáma stagnál, nem csökken túlságosan, de nem is növekszik.

A két lelkipásztor - a lehetőségek és tehetségük szerint - mindent megtesznek a lelki munkáért. A TWR adásaihoz anyagot gyűjtenek, magyarországi énekkarok újvidéki felvételeinél segédkeznek, Udvarnoki Béla: Kik a baptisták c. könyv kiadását juttatják el Magyarországra, Romániába. A Lelki Élet újságot 500-600 példányszámban nyomtatják és küldik szerteszét. Sok magyarországi lelkész látogatja a gyülekezeteket.

A körülmények, gyengeségek, nehézségek miatt azonban csak egy bizonyos belterjes lelki élet alakul ki, amely sokszor erőtlen. A gyülekezetekben éveken át alig volt bemerítés, megtérés.

1972-től lelkipásztori szolgálatba lép Juhász Tibor testvér is, területünkön jelenleg ő az egyetlen magyar nyelvű baptista lelkipásztor.

1985. áprilisában tartotta a magyar körzet utolsó gyűlését, ahol próbálkozás történt arra, hogy két fiatal lelkipásztor vegye át az idősebbektől a körzetet: Juhász Tibor testvér Bácskát, az időközben az újvidéki szemináriumban végző Pintér Zoltán Bánátot, de sikertelenül. Ezzel, ha formálisan nem is, de a gyakorlatban megszűnt létezni a körzet.

Rövid ismertetőmnek ezt a fejezetét hadd fejezzem be Bertalan József testvér szavaival (elhangzott Pacséron, az első bemerítési istentisztelet 50 éves jubileumán, 1973-ban):

"Mindazonáltal, ha az ezelőtt 50 évvel kikelt mustármag nem fejlődött terebélyes fává, de ebben a hitetlen világban még mindig él és létezik. Nagyon hálásnak kell lennünk a megtartásért a gyülekezet fejének és Urának, Jézus Krisztusnak."

A jelenleg működő gyülekezetek

Mivel kicsi közösségünknek kis gyülekezetei vannak, az alapinformációkat nyugodtan leírhatom. (Ez nem minősítés.)

SZABADKA - önálló gyülekezete a közösségünknek: 37 tagból 20 magyar. Városi környezetben működik, rendszeres istentiszteletek vannak szerdán és vasárnap. Szerb és magyar nyelven szolgálnak. Évente többször tartanak evangélizáló alkalmakat, bemerítéseket. A gyülekezetben vasárnapi iskola és ifjúsági csoport is működik. Missziói területük Ljutovo-Mérges és Csantavér, ahol pár éve kezdődött a misszió munka, jelenleg hat bemerített tag él ott. Borbély Árpád és Tompa Rudolf diakónusok vezetik a gyülekezetet.

PACSÉR - a közösség központja, 15 tagú gyülekezettel. Tipikus alföldi környezetben, református-katolikus-pravoszláv közegben. Lelkipásztora Juhász Tibor, aki Jaksa Géza diakónus és Nyúl Zoltán segítségével vezeti a gyülekezetet. Időnként evangélizáló alkalmak vannak, a gyülekezetben a rendszeres istentisztelet mellett működik a vasárnapi iskola és ifjúsági csoport. Négy éve, nyaranta igen látogatott gyermekhetet szervez a gyülekezet vendégelőadók segítségével. Misszióterület része: Csonoplya, ahol hat bemerített tag él és Kishegyes, ahol úgyszintén hat bemerített, idős tag él, és mindkét helyen imaház-épület van. A közelben van Bajmok, imaház lakással, egy gyülekezeti tag él már csak. Pacséron évek óta nem volt bemerítés, a tagság egy része külföldre távozott.

MUZSLYA - a valamikori Nagybecskerek melletti bánáti falu 12 tagú közössége, nemrég önerőből felújított gyülekezeti épülettel. A gyülekezet vezetői: Varga Gáspár és Jaksa János diakónus testvérek. A nagy távolság miatt évente egy-két látogatást kap a gyülekezet Bácskából. Missziói területe: Nagybecskerek.

HERTELENDYFALVA - VOJLOVICA. Délbánáti székely falu. 15 tagú közösségünk él ott. A gyülekezetvezető Győrfi Illés testvér. A gyülekezetben magyar nyelvű az istentisztelet, esetenként közös alkalmak vannak a közeli szerb testvérekkel. Évenkénti egy-két látogatást kap a gyülekezet Bácskából.

Újvidéken, Temerinben, Versecen, Padén, Kikindán, Zomborban, Apatinban, itt-ott elszórtan, élnek még magyar testvérek, szerb gyülekezetekben, vagy magányosan. Egyesek, külső megtorlások miatt nem merik a közösségi tagságot nyíltan vállalni.

A tagságra jellemző: a többség 60 év feletti, 40-50 évesek alig vannak, 10-15 fiatal házaspár, 25-30 fiatalkorú és gyermek.

Az egyetlen magyar anyanyelvű lelkipásztorunk Juhász Tibor testvér, aki 3/4 részt Kikindán, szerb nyelvű gyülekezetben és 1/4 részt Pacséron szolgál. Havi rendszerességgel látogatja Kishegestét, esetenként a bánáti gyülekezeteket is. Magyarországon Érsekcsanádon rendszeresen szolgál.

A közösség szerkezeti felépítése, munkája és tervei

1992. decemberében újjászerveződött a SZMBK. Néhányan úgy ítéltük meg, talán ez az utolsó próbálkozás, utolsó segélykiáltás, mielőtt kihalnak, megszűnnek a kis gyülekezetek. A testvériség támogatott minket. Szinte szó szerint értendő, hogy tennünk kell valamit, "amíg időnk van", hiszen a háború másodlagos következményeit érezve, a mind erősebb nemzeti türelmetlenség, hiperinfláció, munkanélküliség, elszegényedés, feszültségek miatt sokan, mind többen, hívők, nemhívők egyaránt elhagyják őseik földjét. Itt kell élnünk és szolgálnunk, Krisztus testét - a gyülekezetet - építenünk, amíg lehet. Sajnos, jelen pillanatban (1993 májusa) minden rossz elképzelhető ezeken a területeken, a helyzet állandóan romlik, nehezedik, nem tudni, mi fog még történni a közeljövőben. Egyedül Őbenne bízhatunk, annak ellenére is, hogy a józan ész (néha úgy tűnik), itt nem ismert kategória.

A közösség: alapszabályzata szerint jogi személy. Bejegyeztetése még folyamatban van. A gyülekezetek épületein kívül más tulajdona nincs, azokat is mint társtulajdonos közösen birtokolja a szerbiai szövetséggel. Tagja a Szerbiai Baptista Egyházak Szövetségének. Ők ahol tudják, támogatják próbálkozásainkat.

A SZMBK tagjai lehetnek a gyülekezetek és szórványban élő bemerített baptista tagok is. Támogatóvá bárki válhat, aki valamilyen módon segíti a szövetség működését. Tevékenységének célja a lélekmentés, missziózás, a gyülekezetek segítése, a tagok lelki életének elmélyítése. Feladataihoz tartozik a lelki irodalom terjesztése, a tagok lelkigondozása, tanfolyamok szervezése, evangélizálás, teológiai képzés támogatása, szociális munka, stb.

A legfontosabb szerve a közgyűlés, öt tag után jelölhető egy képviselő a közgyűlésre. Ez a szerv dönt minden fontos kérdésben. Itt választjuk a vezetőséget, döntünk az évi tervekről, ajánlatokról, pénztári beszámolókról.

Az elnökséget két titkár képezi, akik képviselik és irányítják a közösséget.

Az első titkár illetékes a lelki dolgokban, és a második a szervezési kérdésekben, aki egyúttal a pénztár felelőse is. Azonban a gyakorlatban mindent közösen intéznek.

A közösség tagjai természetszerűleg nem foglalkoznak politikával. Fegyelmi kérdésekben először a gyülekezet, majd a közösség az illetékes. A közösségtől idegen a nemzetieskedés. A folytonosság és az anyanyelvhez való ragaszkodás miatt jött létre a Magyar Baptista Közösség. A közösségi tagság megszüntethető.

A közösség egyik alapfeladata a más országbeli magyar és nem magyar baptista közösségekkel való építő kapcsolat kialakítása, ami jelen pillanatban is folyamatban van.

TERVEK: a gyülekezetek kis létszáma, összetétele, a háborús idők hatása, az infláció majdnem teljesen leállítja a lehetséges munkát. A létfenntartás napról-napra nehezedik, a missziózás úgyszintén. Az első feladat a gyülekezetek alapműködésének biztosítása, majd kibővítése, fellendítése. Szeretnénk nyári gyakorlatra teológusokat fogadni, hosszabb időtartamra nyugdíjas lelkészcsaládokat vendégül látni, a gyülekezeti felszereléseket felújítani, tanfolyamokat, látogatásokat szervezni.

Külső segítség nélkül terveinkből - minden erőfeszítésünk ellenére is - nehezen tudnánk bármit is megvalósítani, a jelen időben. Ezért hálásak vagyunk mindazoknak, akik már az első szavunkra reagáltak és lehetőségeik szerint segítségünkre siettek.

Természetesen tisztában vagyunk azzal is, hogy mindez nem ér semmit akkor, ha nem az igazán átadott életű, krisztusi lelkületű keresztyénséget éljük. Krisztus Urunk segítsége nélkül mindez csak meddő erőlködés: életet lehelni az elhalt testbe. De hiszen erre kaptunk ígéretet! Az Úrnál semmi sem lehetetlen.

Nyúl Zoltán

TALLÓZÓ

A TANÍTVÁNYSÁG—MOZGALOM MAGYARORSZÁGON

A Szentléleknek a megváltott ember élete feletti uralmáról, vagy ahogyan sokan mondják, a Szent Szellemmel való betöltekezésről beszélnek, meg aztán a "teljes evangéliumi" titulus, mint hitelesítő jelző szerepel több karizmatikus közösség nevében. Mindezek ellenére a keresztyénség felekezeteinek színes csokrában senki nem téveszt olyan súlyosan személyek és jelenségek megítélésében, mint a magukat "teljes evangéliumi"-nak nevezők. Nem ítélgetjük őket. Sokkal inkább a féltés és a sajnálat indulata ébred bennünk dolgaik láttán. Tény, hogy nagyon aktívak, sok embert elérnek, de kevés szó esik arról, hogy a "teljes evangéliumi kaland" után milyen sok ember válik "immunissá" a Jézus Krisztus evangéliuma iránt.
Az alábbiakban közölt cikk is segíthet rálátni a Szentlélek vezetését nélkülöző, ám azt mégis önmagukról fennhangon hirdető közösségek ön- és közveszélyességére. Közösségek, melyek olyan tanítók "kenyerén" nevelkedtek, mint Todd Burke, aki előbb "keresztyén tanító" képében tetszelgett, ám utóbb eladta lelkét az okkultizmus ördögének. Mindenkinek lehetnek botlásai, de átpártolni az ellenséghez, és meggyalázni az Urat?!
Vajon ki lesz a sorban következő rajongó, aki Todd Burke-t a szakadékba követi?
A Zsid 13:7-ben leírt mennyei felhívás kötelezzen bennünket - baptista lelkipásztorokat - biblikus hitelveink ingadozástól mentes hirdetésére. Növekedjünk azon a tanításon, melynek első hirdetői szolgáló életükkel és "éltük végével" is bemutatták annak krisztusi vonásait.

Az eredeti cikkben használt kifejezéseket nem írtuk át. Így – a számunkra szokatlan, és általunk vitatott helyességű – Szentszellem, keresztény, stb. kifejezés olvasható.

A pásztorlási mozgalom misszionáriusai Magyarországon is hívekre és követőkre találtak. Ez a tanítás a magyar Egyházban legalább akkora károkat okozott, mint máshol a világban.

A tanítványság klasszikus, szélsőséges irányzatai, mint a "pásztor és juh", "tanító és tanítvány" páros kapcsolata (Kettős klub=KEQ vagy újabb Baráti Kapcsolat= BAKA) és a kommuna jellegű, teljes vagyonközösségben élő vadhajtások mellett, a szelidebb, azonban uralkodásra, lelki vezetésre és törvénykezésre hajlamos gyülekezetek egyformán megtalálhatók.

A tanítványság mozgalom magyarországi történetét egy személyes bizonyságon keresztül szeretnénk bemutatni. Soós István, aki kezdettől fogva követte a mozgalom kibontakozását Magyarországon és testközelből tapasztalhatta annak hatásait és következményeit, ezekről az évekről így vall:

Személyes tapasztalataim a tanítványsági mozgalomról

A mozgalomnak azokat a jelenségeit szeretném elmondani, amelyeket személyesen tapasztaltam. Ez egy gyülekezet történetével is egybeesett. Azokról a negatív jelenségekről beszélek, amelyekből saját káromon tanultam, azonban mások számára is tanulságosak lehetnek.

A tanítványsági mozgalomban való részvételem jó tíz éves lelkipásztori szolgálatom nagy részével egybeesett. Azért vettem részt benne, mert nagy igényem volt a magam és munkatársaim képzésére.

A tanítványsági mozgalomnak vannak karizmatikus és nem karizmatikus, enyhébb és radikálisabb irányzatai. Az enyhébb, nem karizmatikus irányzatok közül hármat ismerek Magyarországon. Ezek nem folynak bele helyi gyülekezetek életébe, hanem egyes személyek tanítvánnyá tételére törekszenek. Főként tanulmányi csoportok formájában működnek, a személyes evangélizációra és életmód-evangélizálásra teszik a hangsúlyt. Ennek egyik típusa az ún. navigátor-mozgalom, amely

tudomásom szerint a 70-es évek végén kezdődött Magyarországon, és számos fundamentalista gyülekezetből szervezett tanulmányi csoportokat.

A másik a "Campus Crusade for Christ" nemzetközi missziós társaság által szervezett tanfolyam-sorozat. Ők rendezték világszerte a Jézus élete című filmmel történő evangélizálásokat, és tanfolyamaikat az új megtértek utógondozására dolgozták ki. Itthon Timótheus Társaság néven ismeretesek.

A harmadik egy bécsi székhelyű bibliaiskola tanulmányi anyagán keresztül jelent meg Magyarországon, amelynek "Evangélizálás és tanítványság" a címe. Ebben a kötetben van egy olyan fejtegetés, amely a tanítványsági módszer növekedési stratégiáját hasonlítja össze a hagyományos, hirdetéses evangélizálás hatékonyságával. A leírás szerint egy evangélista hatékonysága egyenes arányú, míg egy tanítvány módszere exponenciális görbéjű növekedést hozhat. Ha egy evangélista naponta egy embert vezet Jézushoz, a tanítvány pedig évente egy személyt, akit ki is képez arra, hogy tanítványi módszerrel dolgozzon, és mindketten 32 éven át folyamatosan szolgálnak, akkor a tanítványsági módszer hatékonysága 370 ezerszer nagyobb lesz az evangélistáénál. Ez persze csak elmélet. De a tanítványsági mozgalomra jellemző, hogy növekedési stratégiájukat messze hatékonyabbnak vélik az evangélista hirdetéses módszerénél.

Karizmatikus gyülekezetünkben, mely először Budafokon működött, a tanítványsági mozgalmat két szakaszban éltük át. Az elsőben a személyes pásztorlás tanítása és rendszere, a másodikban a tanítványság gyakorlása volt hangsúlyos. A pásztorlás tanítását 1981-ben hallottuk először az amerikai Todd Burke-től, aki akkoriban oklahomai lelkész volt. Őt a kambodzsai missziójáról írt könyvén keresztül ismertük meg. Amikor Magyarországon járt, munkatársaimmal meghívtuk a gyülekezetünkbe, ahol ő előadta a pásztorlási rendszer elveit. Ez forradalminak hatott számunkra, és úgy éreztük, hogy ez segít "ráncbaszedni" gyülekezetünket, ahol sok egyénieskedés volt.

E tanítás lényege az, hogy mindenkinek egyénileg, személyes pásztorra van szüksége, aki őt a szellemi, és a mindennapi életében felügyeli és tanácsokkal látja el. Mivel egy pásztor több száz ember esetében erre képtelen, a tekintély egy piramisszerű strukturális rendszerben továbbdelegálódik. Ennek megfelelően Todd Burke pásztorolt engem, én a gyülekezet véneit, és ez tovább haladva elért minden tagot. A pásztorlás elvei kilenc pontban fogalmazódtak meg, melyek között a legfontosabbak az alárendeltségi viszony elfogadása, és a személyes pásztorral történő elszámoltathatóság voltak. Mindezektől azt vártuk, hogy ez a kapcsolatrendszer betölti a hívő szükségeit és a problémáira megoldást ad. Egy másik elv, hogy a hívő fontossági sorrendjében Isten után a második helyen a személyes pásztor áll, csak azután következik a házastárs és a család. A másik fontos tanítás a "kapcsolódásról" szólt, Ezékiel 37. "a száraz csontok prófétiájában" használt kép szerint, amely a tekintély elfogadása alapján működött. Erre a római százados megvallása - "én is hatalom alá rendelt ember vagyok" - szolgáltatta az igei alapot. Fontos elv volt még a szövetség, amely a pásztorlási rendszert elfogadókat egyesítette. Így a szövetségbe tartozók meg lettek különböztetve azoktól, akik ezen kívül álltak.

Ebből olyan furcsaságok is adódtak, hogy például a gyülekezetemen kívülálló, egy történelmi egyházhoz tartozó lelkészt is pásztoroltam, aki viszont gyülekezetemen belüli személyt pásztorolt. Ennek révén a gyülekezet belső élete kiszolgáltatottá vált a külső befolyásnak, ami később manipulációhoz vezetett.

Kezdetben úgy tűnt, hogy jól mennek a dolgok, de egyre-másra feszültségek kezdtek jelentkezni. Az uralkodások, visszaélések láttán azt mondtuk: az elvek jók, de az emberek éretlenek.

Todd Burke apostoli tekintélyt igényelt és gyakorolt gyülekezetünk felett, ami végül súlyos károkat okozott abban a gyülekezetben, amely a Szentlélek tüze által indult, és potenciálisan magába foglalta azokat az ígéretes embereket, akikkel egy sikeres gyülekezetté válhatott volna. E rendszer által nem az isteni áldás, erő és a felépülés jött, hanem ellenkezőleg, feszült kapcsolatok, bizalmatlanság, csalódások és megosztottság.

Úgy éreztük, hogy jogosan várhatunk segítséget Todd Burke-től vagy előljáróitól. Ők azonban valóságos segítséget nem nyújtottak, hanem engem - mint a gyülekezet vezetőjét - hibáztattak ezért a helyzetért. Todd Burke ettől kezdve nem jött Magyarországra, megfutamodott a problémák elől. Ma már úgy látom, akkor hibáztam igazán, amikor ebbe a kapcsolatrendszerbe belementem, ahelyett, hogy a Szentlélekkel való mélyebb közösségre építettem volna. Végül feloldottam a gyülekezetet e pásztorlási rendszer alól, szabad választást hagyva annak, aki ezt igényli.

Személyesen Todd Burke-kel ettől kezdve megszűnt a kapcsolatom. Mindez már nem segített abban, hogy a gyülekezet egységben maradjon. A gyülekezet tagjainak egy része a Hit Gyülekezetéhez csatlakozott, a többiek pedig három csoportra oszlottak. Egy kisebb csoport azért vált el tőlünk, mert ők továbbra is Todd Burke személyéhez és a pásztorlás vonalához ragaszkodtak. Most Imádság Háza Gyülekezet néven működnek.

Nem tartom valószínűnek, hogy ma is ezt az irányt képviselik.

A másik része bizonyos helyi adottságokhoz ragaszkodott és a személyemet pásztornak már nem fogadták el. A harmadik résszel, melynek vezetője voltam, egy új helyen folytattunk közösségi életet *most már Mahanaim Teljes Evangéliumi Keresztény Gyülekezet néven.*

Az előzőekből okulva tartózkodtam a pásztorlási kapcsolatokat hangsúlyozni, azonban, mivel ezt a lehetőséget nyitva hagytam, a tanítványsági irányzat kezdett teret nyerni.

A tanítványság szellemében ugyanazt képviseli, mint a korábbi pásztorlási rendszer, azzal a különbséggel, hogy míg a pásztorlásnál a gondoskodás és a felügyelet volt a fő cél, itt azonban a Máté 28:19-20-ból ismert kiküldési parancs alapján mások tanítvánnyá tételére, és a 2 Tim 2:1-2-ben a négygenerációs tanítványsági minta szerint, az úgynevezett minőségi emberek kiképzésére helyeződik a hangsúly. Ez úgy működik, hogy a tanítvány rendszeresen találkozik tanítójával, aki számára személyes útmutatást, tanácsokat ad, ugyanakkor magáról be kell számolnia, és semmit sem titkolhat el.

A lelki vezető feltétel nélküli tekintélyt gyakorol a tanítvány fölött, saját életvitelét, szemléletét a keresztény élet kérdéseiről mintának állítja. Sajnos tapasztalatunk szerint ezzel hamar pszichikai befolyása alá vonja tanítványát. Az Istennek való engedelmesség a személyes tanítónak való engedelmességen méretik meg. Ezért kialakul egy megfelelési kényszer, félelem és szorongás. Az isteni tekintély fölé kerül az emberi tekintély. A Biblia szerint Krisztus helyezte a Testbe az ajándékokat, s a tekintélynek a Szentlélek kenetén kell alapulnia.

Újonnan mellém került munkatársam először segítőkészen, majd egyre erőteljesebben önálló kidolgozásokkal képviselte a tanítványságot. Sajnos elkövettem azt a nagy hibát, hogy ambiciózus fellépése és intellektuális adottságai alapján a megengedhetőnél nagyobb teret és tekintélyt biztosítottam neki. Ekkor már köztudott volt, hogy a tanítványsági-pásztorlási mozgalom világszerte megbukott, és nagy károkat okozott a karizmatikus keresztények között. Olvastam Bob Mumford bolsmerő és megbánó nyilatkozatát is, ami munkatársamat egyáltalán nem zavarta. Még az sem, hogy Todd Burke-ről kiderült, hogy elhagyta feleségét, családját, és paráznaságba esett. Az Urat is elhagyta, és a New Age mozgalomhoz csatlakozott, ahol a vezetők közé tartozik. (1)

Családi tragédiájuk, hogy egyik kisfiúkat a szomszéd gyereke játék közben agyonlőtte. Felesége újra férjhez ment egy keresztény férfihoz.

A szívem mélyén éreztem, hogy ez a helyzet kétségbeejtő, mégsem tudtam elérni azt, hogy a gyülekezet lekerüljön erről a kényszerpályáról. A beletörődés és a kudarctól való félelem vitt arra, hogy ezt a látszatvezetést fönntartsam.

Most már világosan átlátom e helyzetnek a szellemi hátterét: pszichikai varázslás alá kerültem, de akkor már nem tudtam önmagamnak sem megmagyarázni, hogyan jutottam ilyen kiszolgáltatott helyzetbe. Eltűnt az Úrban való örömöm, helyébe gond, gyötrelem, alkalmatlanságérzés és önvád került. A tanítványsági mozgalom pszichikai, vagyis lelki szinten végzi az egyébként bibliai pásztorlás, lelkigondozás szolgálatát. Ha azonban csupán emberi szintű képességekre hagyatkoznak, annak szükségszerűen a versengés, bizonyítási kényszer, intellektuális és érzelmi leuralás, manipulálás lesz a következménye. Derek Prince tanítása igaz. Saját bőrömön tapasztaltam meg, hogy ez nem más, mint varázslás.

Ezen a szinten a kenet, a Szent Szellem jelenléte, az elhívás egészen más értelmezést nyernek, és nagyon nehéz ilyen közegben szolgálni.

Saját gyülekezetemben a szolgálatom alatt nyomás és sikertelenség-érzés volt rajtam, de ha pl. vidéken, vagy Németországban szolgáltam, a Szent Szellem kiáradt és működött.

A tanítványsági mozgalom ellentmondása az, hogy míg arra lenne hivatott, hogy hitben felépítse az embereket, éppen lelki kiskorúságban tartja őket és személyiségükben nagy rombolást végez. Pl. fiataloknak megmondják kivel házasodjanak, kivel ne, jegyességet szétbontanak, továbbtanulást megakadályoznak, elhívást kijelölnek ráprófétálással, és ami nagyon gyakori, a házasfelek között bizalmatlanságot és feszültséget támasztanak. Ezek nem légből kapott dolgok, mert később többen jöttek lelkigondozásra ilyen sérülésekkel.

Számos olyan kapcsolatot láttam, ahol a tanítvány a tanító személyiségjegyeit, gondolkodásmódját, magatartási és életviteli szokásait felvette, mondván, hogy a tanító élete mindenben követendő. Ilyenkor az az érzése az embernek, hogy nem is azzal a személlyel beszél, hanem a tanítója szellemiségével áll szemben. Úgy gondolom, adhatunk egymásnak jó keresztény példákat és tapasztalatokat, de amikor valaki emiatt elveszti saját személyiségének eredetiségét és egy másik ember pszichikumának uralma alá kerül, ott tanítványképzés címén eltorzulás jön létre. Meggyőződésem az, hogy Jézus a Máté 28-ban nem ilyen tanítványképzésre gondolt, hiszem nem azt parancsolta, hogy "tegyetek a ti tanítványaitokká minden népeket", hanem azt, hogy az Ő tanítványává tegyük őket.

Megtörtént olyan is, hogy a tanítvány tanítójának modortalanságát, civakodó magatartását is átvette, mert számára a veszekedés stílusát is mintául állították.

Ez a függőségi viszony sokkal veszedelmesebb, mint azt valaki első hallásra gondolhatná. Egy testvérnő elmondta, hogy amikor személyes elöljárójával a kapcsolata megszakadt, szinte úgy érezte, hogy a kábítószer elvonásához hasonló depressziós tünetei jelentkeztek, oly erős függőségi viszony volt közöttük. Más valaki azt mondta, miután kijött egy ilyen kapcsolatból, úgy érzi, újra meg kell térnie, mert korábban személyes tanítójához és annak akaratához tért meg.

Jellemző a tanítványsági kapcsolatokban a hamis küldetéstudat burjánzása is, pl. amikor egy nőtestvér hivatottnak érzi magát arra, hogy magyarországi gyülekezetvezetők felé intő, helyreigazító szolgálatot végezzen, holott az élete ilyen ajándékról egyáltalán nem tesz bizonyságot.

A tanítványsági elvek alapján kialakul egy sajátos értékrend, sajátos szóhasználat az emberekkel való bánásmóddal kapcsolatban, úgymint "el kell kapni", "be kell törni", "nem adja meg magát", "meg kell metszeni", "keményen felállítani neki a mércét", "megsózni valakit" (vagyis keményen megmondani a hibáit, ami persze megalázza őt, és ha ezért elmegy, piócához hasonlóan nem bírja a sózást). Hát aztán el is lettek az emberek kapva, meg is lettek sózva, meg is lettek metszve, és ennek a kezelésnek eredményeképpen el is távoztak a gyülekezetből.

A tanítványság-mozgalomban kialakult egy felsőbbrendűségi tudat is a mozgalmon kívül levő keresztényekkel szemben. Ez kritikus véleménynyilvánításban, ítélkezésben, törvénykezésben mutatkozik meg. Megdöbbenve hallottam utóbb olyan eseteket is, hogy a mozgalomból kivált emberekre szerencsétlenséget prófétáltak, sőt némelyeket "átadtak a Sátánnak" arra hivatkozva, hogy ezek az emberek kiválásukkal Isten akarata ellen lázadnak.

Hosszas imával és böjttel kerestük feleségemmel együtt Isten akaratát személyes életünkre. Ezután Isten lehetőséget adott nekünk arra, hogy Dél-Koreában részt vegyünk a Nemzetközi Gyülekezetnövekedési Konferencián 1990 szeptemberében. Életközelből láttuk és tanulmányozhattuk, hogyan munkálja a Szent Szellem Cho pásztor gyülekezetében a növekedést odaszánt imádkozók és lelki munkások által. Yonggi Cho többször hangsúlyozta, milyen nagy jelentőséget tulajdonít a Szent Szellem személyének, a vele való közösségnek a gyülekezetépítés munkájában. Alkalmunk volt több napot tölteni a Böjt- és Imahegyen is, ahol bizonyosságot nyertünk, hogy a gyülekezetépítésnek nem a tanítványság emberi módszere, hanem a Szent Szellem ereje által kell végbemennie, és mi ebben akarunk részt venni. Rendkívüli öröm, reménység és bizakodás töltötte el a szívünket, kicserélődve jöttünk haza.

A Hit Gyülekezetéhez csatlakoztunk és Isten csodálatos munkáját éltük át a testvéri közösségben, sőt a helyreállítás örömét a már korábban átjött testvéreinkkel. Nagyon örülök annak, hogy Németh Sándor pásztorral régi barátságunk megújult. Ő egy valódi szolgálati ajándékkal megáldott ember Krisztus Testében.

Nem sokkal utánunk egy "új exodus" indult meg és én őszintén mondom, Isten hűségét és gondoskodását látom abban, hogy kevés kivétellel újra régi gyülekezetem volt tagjaival együtt szolgálhatjuk az Urat.

Egy másik megoldás: /(?) - A Szerk./

"A tanítványság egészségtelen alárendeltségben végződik, ami emberi vezetőknek való perverz és igeellenes engedelmességhez vezetett - így foglalta össze Bob Mumford, a tanítványság-mozgalom egyik legnagyobb hatású vezetője, a mozgalom végeredményét.
A tanítványság-mozgalom az egyháztörténet számos eltorzult irányzatához hasonlóan, az esztelen kollektivizálás és a túlzott önállóság (vagy magára hagyatottság) közötti harc "eredményeként" született meg.

Ezen szélsőségek feloldására egyik példa Paul Yonggi Cho szöuli gyülekezetének házicsoport rendszere, ami igen bevált az ázsiai országokban, Koreában, Kínában, Japánban. A nyugati Egyházakban azonban szintén erősen vitatott módszer.

—

Összeállította: Bartus László
ÚJ EXODUS, 1991/3.
(A Hit Gyülekezetének folyóirata)

„Sorsunk irányítása Isten dolga. — Aki sorsa kormányrúdját maga kezeli, zűrzavart okoz és bajba kerül. — Helyesen cselekszik az, aki nem kísérletezik élete igazgatásával és egész sorsát a végtelen Bölcsesség kezére bízza.

Spurgeon

SAJTÓFIGYELŐ

Ifj. Zászkaliczky Pál:

Biblia a számítógépen

Az információ kérdéseiről ma a számítástechnika megkerülésével nem lehet beszélni. Úton-útfélen találkozunk olyan munkahelyekkel, szolgáltatásokkal, amik elképzelhetetlenek számítógép nélkül (repülőjegykiadás, üzleti vonalkódos áruazonosító, nyilvántartási rendszerek stb.). Ezek kapcsán sokak szeme előtt lebeg egy olyan - amerikai filmek által gerjesztett - rémkép, miszerint a világ a gépek irányítása, uralma alá kerül.

Aki akár üzleti, akár valamilyen tudományos munkát végez, az tudja, hogy mekkora érték az információ. Valótlan vagy nem ismert mérlegadatok tönkretehetnek beruházásokat. Korábbi eredmények nem tudása tévútra engedhet kutatókat. A világ mai bonyolultsági szintje minden szakterületen igényli és megköveteli a szoros és naprakész kapcsolatrendszereket. Ezeket pedig működtetni is kell.

Az adatok - szinte mennyiségi korlát nélküli - tárolása, szállításuk sebességének minimálisra csökkentése olyan igények és kihívások a technika számára, amire ma az egyértelmű választ a számítógép adja.

Az az érzésem azonban, hogy ezzel kapcsolatban sokakban félelmek ébrednek. Hadd vegyek sorra ezek közül néhányat, amiknek végiggondolásához nem kell számítástechnikai szakembernek lenni.

A gép soha nem fogja tudni pótolni teljes egészében az embert. A gép csak azt "tudja", amit az ember "mond neki", legfeljebb csak gyorsabban, pontosabban, kevesebb hibával és kevesebb fáradságos munkával. Alkotni, újat teremteni is csak olyan szabályok mentén tud, amelyeket az ember határoz meg. Létezik már pl.zeneszerző program, de a gépnek soha "magától eszébe nem jutna", hogy zenét szerezzen. A kulcskérdés itt talán az önreprodukálás lehetősége. Alkalmas lesz-e valaha is a gép arra, hogy önmagát fenntartsa, energiaszükségletének kielégítéséről maga gondoskodjon? Fog-e a gép szaporodásáról gondoskodni? Ezek már tényleg elvezetnek a tudományos/talan-fantasztikus irodalom területére. A gép csak a neki közölt ismeretanyag alapján tud működni, döntéseket hozni. Ez pedig nem lehet soha teljes. Nem képes a saját tudását maga fejleszteni. Adatokat gyűjthet, de gondolatmeneteket, algoritmusokat magától nem tud fejleszteni. Meg vagyok győződve arról, hogy minden erre irányuló kutatás dacára, a gép soha nem tudja pótolni, helyettesíteni teljesen az embert. Nem véletlen, hogy a veszélyes helyzetekben a kapitány átveszi a robotpilótától a repülőgép irányítását.

Az előbbivel szorosan összefüggő kérdés a mesterséges intelligenciák kutatása. Az a szándék, hogy megpróbálják modellezni az emberi gondolkodást. Egy traumatológiai intézetben sokszor másodpercek állnak csak rendelkezésre annak eldöntésére, hogy mit kell egy sérülttel tenni. Egy gépbe betáplálva rengeteg megtörtént műtét adatait, ezen a ponton adhat felbecsülhetetlen segítséget. De nem fog holnap már maga a gép műteni? Nem, mert hiányzik belőle az a képesség, amellyel felismerheti a szabályostól eltérőt, nem tud az eddigi tapasztalatokkal ellenkező döntést hozni, nem tud eredetit alkotni. Ezért érezzük üresnek, tartalom nélkülinek a gép írta zenét, szerkesztette rajzot.

Egy másik félelem már jogosabbnak mondható. A gépi adatábrázolás előtérbe helyezte a kódalkotási elméletek fejlődését, valamint a statisztika tudományát. A digitális rögzítési elv igényli, hogy az adatok valamilyen "érthető formában" diszkrét azonosítóval legyenek ellátva. Erre a feladatra leginkább valamilyen szám alkalmas. Ennek során a nyilvántartási rendszerek és az ezekben gondolkodók számára minden csak egy kóddá válik. Az embert ez odáig sodorhatja, hogy képesnek érzi magát a világ leírására. Ezáltal pedig azt állítja, hogy a világ véges, ő pedig képes azt rendszerezni, minden létezőt nyilvántartani. (Ennek a kérdésnek a személyekhez kapcsolódó jogi vonatkozásait mérlegelte az Alkotmánybíróság akkor, amikor rendeletben eltörölte a személyi szám használatát. Ha

az egyes ember mindenhol csak egy kóddá válik, és ez a kód mindenhol megegyezik, akkor olyanok is hozzájuthatnak információkhoz, akiknek ehhez nem lenne joguk.)

A harmadik húsbavágó és gyakorlatban is félelmetesen megjelenő kérdés az, hogy bár a gép a teljes emberiséget nem tudja pótolni, egyes embereket mégis fölöslegessé tehet. Azáltal, hogy gyorsabban és pontosabban végez bizonyos műveleteket, hatékonyabb és olcsóbb, mint az emberi munka. Ez pedig munkanélküliséghez vezet, sokak érzik önmagukat feleslegesnek, életüket céltalannak.

Azt gondolom, hogy mindezek a kérdések megválaszolásra várnak. A válaszok között pedig a teológus szavának is szerepelnie kell.

Mégis ezen negatívumok, téveszmék és veszélyek ellenére a számítástechnika adta lehetőségek sok helyen használhatók és használandók. A nagy adattárolási lehetőség, a gyorsaság, a leírt dolgok javíthatósága mind olyan tulajdonságok, amelyek támogathatják a gyülekezeti és a tudományos teológiai munkát is. Hadd írjak erre egy példát. Olyan programról van szó, amely sokaknak nagy segítség lehet. (Itt meg kell jegyeznem, hogy a termék reklámozásához semmilyen anyagi érdekem nem fűződik.)

Az Arcanum Bt. létrehozott egy teljes szövegű adatbázist és egy ezt kezelő programrendszert, amely a Bibliát dolgozza fel. Károlyi Gáspár fordításának 1908-ban revideált változatát vették alapul. A szöveget megtekinthetjük a maga folyamatában is, de hierarchikusan is megközelíthetünk egy könyvet (először kiválasztjuk, hogy az Ó- vagy az Újtestámentum könyvei közül akarjuk valamelyiket megnézni, majd a könyvek közül választva a kívánt résznél "üthetjük fel" Bibliánkat). Megtekinthetjük a szöveget úgy is, hogy minden versnek csak az első sora szerepel a képernyőn. Ez gyorsítja keresésünket.

Az adatbázis tartalmazza a hivatkozásokat is. Bármely versről átugorhatunk azokra a helyekre, amelyeket a fordítók lábjegyzetekben megjelöltek. Így együtt láthatjuk a párhuzamos igehelyeket is.

A legnagyobb lehetőség viszont az, hogy a program egy teljes és tökéletes konkordanciaként is működik. Nemcsak egy szót kereshetünk ki, hanem szópárokat, szókapcsolatokat is. Lehet kérdezni, hogy pl. az "Isten" és a "gyermek" szavak mely versekben szerepelnek együtt. Kérhetjük csak azokat a helyeket, amelyekben közvetlenül egymás mellett állnak, azokat, amelyekben pl. Maximum két szó áll még közöttük, vagy azokat, amelyekben a két szó sorrendje mindegy.

Kereshetünk csak szórészeket, vagy szóvégeket is. Megadhatunk olyan keresési

/Folytatás a következő oldalon/

Az Amnesty International fellép a vallásüldözés ellen

Az Amnesty International (AI) emberjogi szervezet világméretű akciót indított azokért az emberekért, akiket hitükért vagy vallási tevékenységükért üldöznek. A szabad vallásgyakorlás jogát, amely az egyik legalapvetőbb emberi jog, a világ számos országában megsértik - olvasható az Amnesty International dokumentumában.

Egyes országokban még most, a 20. század végén is kizárólag vallási meggyőződésük miatt üldöznek embereket. A vallási tolerancia hiánya, amely az emberiség történetének néhány legvéresebb háborúját váltotta ki, még ma is a legtöbb vallás hívőinek bebörtönzéséért, kínzásáért és elítéléséért felelős.

Az államoknak a vallási aktivitás ellenőrzésére irányuló törekvései a legkülönbözőbb jellegűek. Néhány állam militáns ateizmust vezetett be és mindenféle vallási tevékenységet megkísérelt megakadályozni. Gyakoribb eset azonban, hogy csak bizonyos vallási közösségeket ismernek el hivatalosan, és ezeket a legszigorúbb ellenőrzésnek vetik alá. Az is gyakran tapasztalható, hogy egyes államokban a vallási közösségek illegális tevékenységét súlyos büntetéssel, sőt elítéléssel torolják meg.

A vallási és politikai elnyomás gyakran jár kéz a kézben, különösen olyan országokban, ahol az ellenzéki mozgalmaknak vallási hátterük van. Ezeknek a vallásoknak a követőit a kormány előszeretettel tekinti az állam ellenségének. Az emberi jogokért, igazságosságért és politikai reformokért küzdő lelkészek gyakran válnak az állami üldözés céltáblájává. Ez Amerika számos országában érvényes, ahol a vallásokért elkötelezettek élete és testi biztonsága vallási tolerancia nélkül is veszélynek van kitéve a biztonsági erők, de felfegyverzett ellenzéki csoportok részéről is. Azok a lelkészek, akik a katonaság vagy akár a gerillák által elkövetett gyilkosságokat és kínzásokat nyílvánosan bírálják és megpróbálnak az áldozatokon segíteni, maguk is hamar válhatnak brutális támadások áldozataivá.

Az Amnesty International jelentésében utal arra is, hogy akár a legtöbb emberjogi visszaélés, a vallási okok miatt történő bebörtönzés sem kizárólag a diktatórikus államberendezkedések privilégiuma. Így például néhány európai országban is többéves börtönbüntetés vár arra, aki vallási okokból tagadja meg a katonai szolgálatot.

A jelentés a vallásüldözés számos konkrét esetéről is beszámol - Pakisztántól a Csád Köztársaságig, Indonéziától Peruig, Szaúd-Arábiától Vietnamig, Iraktól San Salvadorig, Zairétól Kínáig. A szervezet közbenjár ezeknél a kormányoknál az áldozatok érdekében.

Kínában mindenfajta vallásos tevékenységet szigorúan állami engedélyhez kötnek és erős korlátozásoknak ill. ellenőrzésnek vetik alá. A vallási közösségeknek tilos más országok hívőivel fölvenni a kapcsolatot. A kormány rendszeres akciót folytat különösen a föld alatt működő katolikus egyház ellen, amely Rómához hű, és nem veti magát az állam által ellenőrzött, kínai katoli-

kus hazafias egyesülés irányítása alá. Kínában számos keresztyént és más vallás hívőit ítéltek illegális tevékenységükért átnevelő munkára. Az Amnesty International jelentése végül hangsúlyozza, hogy a vallási toleranciának minden államban alapelvnek kell lennie, ahol azt állítják, hogy az emberi jogokat figyelembe veszik. A lelkiismereti és vallásszabadság jogát minden korszerű emberjogi dokumentum tartalmazza, és az a kormány, amely ezeket az alapvető jogokat megtagadja polgáraitól, az általános emberi jogok eszméjének megvetését bizonyítja. (KIPA/MK)

***

Biblia a számítógépen

/Folyatatás az előző oldalról/

feltételt is, hogy két szó közül legalább az egyik szerepeljen az igehelyekben.

Megtehetjük, hogy böngészésünk eredményeit egy "jegyzetlapon" összegyűjtjük, majd amikor már minden lényeges helyet megtaláltunk, azokat együtt megnézzük.

Természetesen a program nyomtatni is tudja a szöveget. Megadhatunk margót, lapméretet. Nyomtathatjuk a teljes könyvet, vagy csak keresgetésünk eredményét.

A program - bizonyos feltételek teljesülése mellett - a teljes magyar ábécét használja.

(A program és az adatbázis beszerezhető: Arcanum Bt. Budapest., Dávid Ferenc u. 2/a. IV/1. Tel.: 185-4749. Az ára csupán 9900, – forint; ez egy részletes leírást is magában foglal. A programról egy nagy cikk jelent meg a Számítástechnika című lap 1992. szeptember 29-i 40. számában.)

A program szerzői nem keresztyénnek vallják magukat. Áldott legyen az Isten, hogy hitetlenek emberi tehetségét is fel tudja használni üzenetének terjedése érdekében.

Gondolom, hogy problémát vet fel egyesekben, hogy egy ilyen eszköz segítségével mivé lesz a Biblia. Az írott szöveg olyan formát ölt, amelyet "szabad szemmel" nem tud az egyszerű földi halandó kontrollálni. Szabad ebbe belemenni? Nekem meggyőződésem, hogy Isten az embernek ajándékként adta a technika lehetőségeit, amelyekkel élni lehet. Nem nagyobb váltás ez az üzenet rögzítésében, mint ami akkor volt, amikor a szájhagyomány elemeit először papírra vetették. Nem "papíros-pápánk" van, amelynek anyagához, módszeréhez kell ragaszkodnunk, hanem üzenet bízatott ránk, amely felette áll a mi emberi lehetőségeinknek.

Nem tartom szerencsésnek azokat a zengzetes okfejtéseket, amelyek arról szólnak, hogy ha Jézus ma élne, akkor hogyan használná ki a technika különböző lehetőségeit. Nem szerencsések, mert öncélúak sokszor ezek az érvelések, és a "mi lett volna, ha" nem történelmi kategória. Én sokkal inkább úgy gondolom, hogy ez az emberre van bízva. Hordozd, hirdesd az üzenetet, ahogy tudod! Ez bízatott ránk. (Diakónia 93/1)

Ünnep a menekültek között

Már szinte annyi ideje, hogy a különféle evangéliumi hívő testvérek Svájcban, Németországban, Ausztriában segélyeket gyűjtenek horvátországi és boszniai menekültek számára, mint amennyi ideje ott polgárháború dúl. Ez évben húsvétig, háromszor indítottak Németországból tehergépkocsikat a keresztyén testvérek összesen 48 tonna rakománnyal. Pakrac városban sok ezer menekült talált átmeneti otthont régi kaszárnyákban, iskolákban, mozikban és más épületekben. Húsvétkor megterített asztalunk lesz", - mondta Bratoljub Horvat testvér, aki a segélyek elosztásában a német hívőknek segédkezett.

A két nagy tavaszi ünnep között, a horvátországi és a háborús cselekményektől kissé mentes területeken másutt is, evangélizációkat tartottak. Nemcsak a hívők, hanem sok idegen misszió is - ha lehet egyáltalán így nevezni őket - segélyezi és tanaival traktálja a bajbajutottakat, akik természetesen fogékonyak a segítőkész emberek meghallgatására. Az evangélizációkra hívogató keresztyén plakátok mellé tehát sok minden más odakerül, a Hare Krisna, a mormonok és sok egyéb destruktív felekezet vagy ázsiai kultusz képviseletében.

Azért nem kell szégyenkezniük a német hívőknek sem, Isten megáldja missziójukat. Fiumében 500-an, Eszéken 450-en, Zágrábban 1500-an hallgatták áprilisban az evangélizációikat. Egy varazsdi moziban és egy sportcsarnokban szintén telt ház előtt prédikáltak, miközben több tízezer János-evangéliumot osztottak szét az érdeklődőknek. Akik Krisztus mellett döntöttek, felírták nevüket, címüket és hamarosan megjelentek náluk az átmeneti szállásokon a testvérek, hogy bizonyságot tegyenek előttük az Úr Jézus Krisztusról.

Húsvétkor az időjárás hűvös volt Horvátországban, de az emberek boldogan mondták, Istennek áldott igéje fölmelegítette a szívüket. Örvendezve köszöntötték egymást horvátul: "Boldog feltámadást!"

A német hívők az áldozatos misszióútról tapasztalataikkal gazdagodva írnak beszámolót. Különösen azoknak volt megható a hálája, akik elmondták, hogy ez volt életükben az első félelemmentes húsvét, amelyet ragyogó széppé tett az átmeneti szállásokon is a testvéri szeretet. Ilyen ünneplést az eddigi életükben még nem tartottak soha. "Ahol jelen van Isten kegyelme és szeretete - mondta egy asszony - ott még ez is lehetséges."

Az Evangeliums-Mission
112. száma nyomán

Európa és az erkölcs

Európa a kezét tördeli erkölcsi lecsúszása miatt. Hol Bosznia bántja lelkiismeretét, meg az örmény - azerbajdzsáni konfliktus, hol meg a korrupció, amely rozsdaként eszi az államok gépezetét, más oldalon pedig a kábítószer, a prostitúció, a bűnözés és a gyilkosságok növekedése.

Érdekes módon, az egyetlen ország, ahol ellenszerként a valláshoz való visszatérést ajánlják, az Anglia. Ott hiszik egyedül, hogy a vallásos meggyőződés használ, sőt kifejleszti az erkölcsöt. Nyugat-Európa más részein ezt a nézetet nem nagyon osztják. Franciaországban az iskolákban a vallásos oktatás nem szerepel a tantárgyak között. Spanyolországban heti egy óra, de úgy tekintik, mint valamikor Kelet-Európában a Marxizmus-Leninizmus tárgykörében adott órákat, melyet kötelező volt tanulni. Németország egyes részein úgy tekintik a vallásoktatást, mint ami egyértelmű a filozófiai spekulációval. Bajorországban, ahol erős a római katolikus felekezet, a legliberálisabb formát, a "felszabadulás teológiát" oktatják. Olaszországban, ahol állítólag "etikai forradalom" dúl, nevetségesnek tartják továbbra is azt az ötletet, hogy a vallásoktatás segíthet a korrupció kigyomlálásában. Közép-Kelet-Európában, ahol jórészt sikerült elnyomni a vallásos érzületet, az erős katolikus egyház frakciókra szakadt, és politikai viták osztják meg. Ez tapasztalható főképpen Lengyelországban. Míg Magyarországon a hit- és erkölcs oktatása ellenére is növekszik a bűnözés, mert a munkanélküliség és az alacsony bérek, és a még alacsonyabb nyugdíjak táptalajává lettek az erkölcs leromlásának. Nem is beszélve arról, hogy a három-négy évvel ezelőtti nagy felszabadultság és templomba járás erősen alább hagyott, és közömbössé váltak az emberek. Milyen kár! Pedig a "Tízparancsolat" olyan erkölcsi útmutató, amit minden ember elfogadhatna, mindenkinek el kellene fogadnia. Egyedül ez hozhatna erkölcsi megújulást Európában.

/Capital News, Kelowna, 1993. jún. 13./

Közli: dr. V.J.

Amerikában közel ezerötszáz szekta működik

A texasi tragédia az Amerikában százával működő vallási csoportokra, szektákra irányította az egész világ figyelmét. Senki sem tudja, hány ilyen "gyülekezet" van Amerikában. Módszereik azonban egyre inkább ismertek, mert Amerikában több száz intézmény foglalkozik azzal, hogy számon tartsa, és figyelemmel kísérje a szektákat.

Cynthia Kisser, /Illinoy/, e problémákkal foglalkozó egyik kutató csoport vezetője, úgy véli, hogy Amerika területén ezerötszáz ilyen csoportosulás, szekta található. Dr. Kisser úgy véli, hogy az ilyen tragédiák, mint ami most Texasban, vagy 1978-ban Guyanában volt - bármikor megismétlődhet. A davidiánusok kollektív öngyilkossága már nem elszigetelt eset, hanem intő jel. Mégis, az igazi gond az a sok lelki és érzelmi roncs, amelyet ezek a romboló csoportok "gyártanak".

Egy sor olyan ember, akinek sikerült kiszabadulnia valamelyik vallásos csoport bűvköréből, tanulságos dolgokat tud mondani tapasztalatairól. Például Lana Littel, Los Angelesből, egy meditációs csoport hatása alá került. Rövidesen felszámolta vagyonát, megszakította kapcsolatát családjával és barátaival, majd Oregonba költözött más szektatagokkal együtt. Tizenkilenc évet töltött el velük a CAMP-en. Két felnőtt gyermeke még mindig ott van, de már nem tartják egymással a kapcsolatot. Lana Littel azt mondja, hogy "leginkább az van veszélyben a szekták részéről, aki azt hiszi, hogy ő teljesen védett az ilyesmivel szemben".

Steven Hassan éppen egy szerelmi csalódás után volt, amikor Bostonban az egyetemről jövet, három csinos lány állta útját. Szomorúságát látva azonnal meghívták, hogy töltse a hétvégét egy öntudat-erősítő tanfolyamon. A "meditáció-kurzusról" aztán kiderült, hogy az Sun Myung Moon "egyházának" toborzó összejövetele. A hétvége a klasszikus puhítás közepette telt el - mondja Mr. Hassan: kevés alvás és a sovány koszt a testet gyengítette, a kimerítő beszélgetések viszont az értelmet homályosították el.

Könnyen megy az egész - emlékezik vissza Steven Hassan, aki jelenleg a szektaáldozatokat és családtagjaikat látja el tanáccsal. Belecsöppensz e boldog emberek körébe, akik azt mondják neked, hogy különleges valaki vagy. Eddigi szenvedéseid nem voltak hiába. "Isten valami nagy dologra szemelt ki téged."

A szektákat vizsgáló és terrorjukat átélt emberek egyetértenek abban, hogy melyek a vallásos csoportok működésének legfőbb jellemzői. Bármilyen sokféle hitet vallanak is, módszereik meglepően egyeznek. Fő törekvésük, hogy kikapcsolják a tagok önálló gondolkodását, például énekek, mágikus formulák ismételgetésével. Beadják pénzüket, ékszereiket, kocsijukat a szektavezetőnek. Családjukkal és barátaikkal nem tarthatnak kapcsolatot, csakis a szektával, annak tagjaival, de főképpen a vezetőjével, mint egyszemélyű diktátorral. Végül pedig: feltétlen engedelmességgel tartoznak a csoport karizmatikus vezetőjének, aki felül áll mindenféle erkölcsi törvénynek.

/Christian Science Monitor, 1993. május 29./

Közli: dr.V.J.

Kígyó a hit próbája

A Jézus Úr Egyháza nem tartozik semelyik keresztyén ismert felekezethez. Pásztora, az 58 éves Dewey Chaffin szénbányász volt, a koreai háború veteránja. Szó szerint hiszi az Új Testamentumot, különösképpen Márk evangéliumának ezt a passzusát: "Kígyókat vesznek föl; és ha valami halálosat isznak, nem árt meg nékik; betegekre vetik kezeiket és meggyógyulnak". Ebből is a kígyó a fő: a hit próbája.

A joloi gyülekezetben kígyókkal táncolnak, mondván, csak akkor marja meg a kígyó az embert, ha az elveszti a fejét, azaz a hite meginog. Különben nem csak a halálos, de a szeszes italokat is mellőzik. Nem is dohányoznak. Mindazonáltal Caffin úgy tartja számon, hogy őt 116 alkalommal marta meg a kígyó, de mindig csak imát használt a marás ellen. Nem tudni, hogy a scotsborói prédikátor, Glen Summerford imádkozott-e, miután feleségét megmarták a kígyók - vagy éppen ezért fohászkodott. Mindenesetre az asszony jobb létre szenderült, és a bíróság úgy ítélte meg, hogy Summerford eltette láb alól.

A kígyós gyülekezetek az amerikai Appalache hegység vidékén terjedtek el a századforduló óta. Olyan bányavidéken, ahol egyre kevesebb a munkaalkalom.

- n -

/Reform, 1993. április 29./

Pert nyertek a Krisna-tudatúak

Megsértette Németh Géza református lelkész a Magyarországi Krisna-tudatú Hívők személyiségi jogait, állapította meg a Pesti Központi Kerületi Bíróság. Dr. Ábrán József tanácsa ítéletében eltiltotta Németh Gézát a jogsértő magatartás folytatásától.

Németh Géza, a Segítő Barát Munkaközösség tagja a Veszprémi Napló és a Mai Nap című újságokban azt állította, hogy a krisnások erőszakkal szakítják el híveiket családjuktól, és "rafinált pszichológiai terror" alatt "rabszolgasorban" tartják őket. A református lelkész elmondta, nem egyháza nevében bírál, hanem társadalmi felelősségérzet hajtja, a magyar ifjúság nevében emelt szót.

A bíróság nem fogadta el ezt az érvelést, és megállapította a személyiségi jog megsértését, eltiltotta Németh Gézát a jogsértő magatartás folytatásától.

A tárgyalóteremben magánemberként megjelent dr. Nehéz-Posony István, aki érdeklődésünkre "a református egyház szégyenének" nevezte az ügyet. A krisnások kifejtették, őket nem érdekli a politika, segíteni szeretnének a rászorulóknak karitatív tevékenységükkel. Szerintük az egyházaknak nem egymás átkozása a feladata.

A lelkész úr fenntartja állításait, fellebbez. Az ítélet nem jogerős.

/G.H./

/Népszabadság, 1993. július 3./

HÍREK, INFORMÁCIÓK

A Kanadai Evangéliumi Aliansz /EFC/ 1993. második negyedévi számából

Adakozás

Kanadai statisztika alapján 1991-ben a kanadaiak 7 százalékkal többet adakoztak jótékony célokra, mint 1990-ben. Személyenként az átlag adakozás 1990-ben 545 dollár volt, 1991-ben pedig 567 dollár. A jótékonykodás tehát nincs összefüggésben a recesszióval és a gazdasági nehézségekkel.

3,1 milliárd dollárt adtak jótékony célra, és ez az összeg az adakozásra felhívottaknak kevesebb mint egyharmada, 5,4 millió lakos áldozta. Az összes adakozó száma 18,4 millió személy volt.

A gyermeküket egyedül nevelők száma növekszik

Kanadában majdnem egymillió azoknak a családoknak a száma, ahol csak az egyik szülő neveli a gyermekeit. Ez a szám 34 százalékkal növekedett az elmúlt tíz év alatt (1982-1991). Ezen családok 82 százalékát a feleség vezeti, a gyermekek nála maradtak az elválás után. Kanadában a gyermekes családok 20 százalékában csak egy szülő van. A munkanélküliség is nagy ezekben a családokban, mert az asszonyok 17, a férjeknek pedig 16 százaléka munkanélküli, szemben azokkal a családokkal, ahol a férj és a feleség nem vált külön, mert ott 10 a feleségek és 8 százalék a munkanélküliek aránya.

Erőszakos cselekedetek

A kanadaiak fele azt mondta, - egy felmérés alkalmával - hogy jobban fél az erőszak-

kos cselekedetektől, rablástól, betöréstől, mint öt évvel ezelőtt. Egyharmada a megkérdezetteknek fél egyedül este kimenni az utcára, hogy egy sétát tegyen. Ez a szám 26 százalékkal magasabb, mint 1990-ben volt, és 24 százalékkal magasabb, mint 1989-ben. Az adatok azt bizonyítják, hogy növekedtek az erőszakos cselekedetek, és vele együtt a félelem is. A közbiztonság viszont gyengült.

Házasodás fiatal korban

Kanadában két - fiatalokkal foglalkozó pszichológus - Reg Bibby és Don Posterski - tanulmányt készített a 18-23 évesek között, azt kutatva, milyen a fiatalok magatartása és vélekedése a házassággal kapcsolatban.

1992-ben a fiúk 84, a lányok 86 százaléka szándékozik megházasodni. A lányok 84 százaléka szeretne gyermekeket, (ez 1984-ben még 93 százalék volt), a fiúk közül 83 százalék akar gyermekeket, (ez pedig 91 százalék volt 1984-ben).

A tanulmány egyik megállapítása az volt, hogy "az individualizmus megnövekedett az emberekben, és ezzel együtt a személyi szabadságra való törekvés is. E két tényező együtt jár a felnövekvő új generáció életében és magatartásában."

A katolikus és az anglikán egyházak lelkészt adnak egymásnak

A kanadai anglikán és római katolikus püspökök elfogadták egy dokumentum alaptervezetét, mely kimondja és javaslatba teszi, hogy a két egyház egymás között lelkészt cserélhet.

A tervezet kimondja, hogy a fogadó gyülekezet szeretete ma már fontosabb, mint a múlt sérelme az egyházak között. Ez legyen az elsődleges, amikor egy lelkészt meghívnak a másik egyházba. A tervezetben meghatározzák, hogy mindkét egyház püspökei az átengedés előtt egymással feltétlenül kommunikáljanak a meghívásról és áthelyezésről. Azt is szükségesnek látják, hogy legalább egy éven keresztül a lelkész speciális segítséget és tanácsadást kapjon.

A tervezetet a püspökök elküldik Rómába, valamint az Anglikán Egyház Központjába tanulmányozásra, majd pedig jóváhagyás céljából.

Közli: dr. V.J.

Salzburgi professzor a nők papságáról

Egy a közelmúltban az osztrák fővárosban tartott és nagy érdeklődéssel kísért előadásban Wolfgang Beilner, a salzburgi egyetem Újszövetség-professzora arra a kérdésre, mit mond az Újszövetség a nők pappá szentelésével kapcsolatban, azt válaszolta: „semmit".

Miközben részletesen ismertette a katolikus egyház hivatalos, elutasító álláspontját a nők pappá szentelésének kérdésével kapcsolatban, „személyes megfontolásait" sem rejtette véka alá. Foglalkozott azzal a minduntalan hangoztatott érvvel, amely szerint csak egy férfi cselekedhet „in persona Christi", mivel a szentség érvényessége csupán „a szimbólum integritása" esetén áll fenn. Beilner utalt arra, hogy egy nő „szükség esetén" keresztelhet, tehát „in persona Christi" cselekedhet, és hozzáfűzte: „Megkérdezem, előfordulhatna-e az eucharisztiánál is egy ilyen »szükség esete«"

Beilner kitért az Utolsó Vacsorára is, amelyet a nők pappá szentelése elleni érvként szokás felhozni. Az Újszövetség ugyan kifejezetten nem említi, hogy nők is részt vettek volna rajta, azonban megfontolandó – hangsúlyozza Beilner –, hogy nők a zsidó pászka-ünnepen nemcsak hogy részt vesznek, hanem bizonyos funkciókat is ellátnak. Szerinte „összeegyeztethetetlen" a Krisztus-képpel, hogy Jézus ezen alkalomból megtiltotta volna nők jelenlétét a lakomán. Éppen az asszonyok tartottak ki az utolsó percig a keresztfa tövében, mint ahogy nekik jelent meg először a Feltámadott. Ha viszont „feltételezésem ellenére" a nőket ténylegesen kizárta volna – jelentette ki a salzburgi professzor –, akkor „az érvek egyenlősége alapján" felmerül a kérdés, miért áldozhatnak egyáltalán a nők a katolikus egyházban.

Beilner előadásában emlékeztetett Pál leveleire is, amelyekben az apostol kétszer is említést tesz asszonyokról, akik magas rangú pozíciót töltöttek be egy közösségben. Ezenkívül az apostol sohasem tagadta, hogy asszonyok is prófétálhatnak".

A továbbiakban az előadó szerzetesnőkkel kapcsolatos lelkipásztori tapasztalatairól szólt, és utalt arra, hogy gyónási beszélgetés során ismételten elhangzott az a mondat: „ezt most szívesebben gyónnám meg egy asszonynak". Az erre vonatkozó igény tehát megvan.

Példaként említi még Beilner Brazíliát, ahol az egyházi struktúrát többnyire már csak szerzetesnők tartják fenn, mivel a következő pap olykor többezer kilométer távolságra van.

Végezetül rámutatott arra, hogy a nők emancipációja „hála istennek" világszerte feltartóztathatatlanná vált, és egy „régi csúfolódást" idézett: „Az egyház mindig a tegnapi ellenségekkel küzd a holnapi barátok ellen". Előadását Beilner professzor a következő gondolattal zárta: „Az egyháznak óriási szabadsága van a dolgok alakítására. De ezt először tudatosítania kell önmagában".

KAP/MK - Gy.K.
/Magyar Kurír, 1993. május 26./

ILLUSZTRÁCIÓK GYŰJTEMÉNYE

Az anyagot gyűjtötte, válogatta: dr. Gerzsenyi László

Azt mondják, hogy a Titanic nevű hajón volt egy zenekar, amely mindaddig folyamatosan játszott, amíg a hajó el nem süllyedt az Atlanti-óceánban. Smith kapitány bátorítására sok utas rettegés nélkül nézett szembe a biztos halállal. Egy Strauss nevű utas próbálta rávenni a feleségét, hogy a többi asszonnyal együtt hagyja el a süllyedő hajót, de az asszony ezt mondta: "Izidor, együtt maradunk!" (Hűség)

*

Megkérdeztek egy idős koreai asszonyt: "Milyen áldásokat kaptál a Jézusban való hit által?" Az asszony így válaszolt: "Sok mindent kaptam. Elmondok nektek egyet, jóllehet nem gondoljátok fontosnak. Mielőtt keresztyén lettem, sohasem tudtam nyugodtan aludni, sokszor fölriadtam és verejtékeztem, mert attól féltem, hogy a gonosz szellemek csapást hoznak reám, családomra vagy házamra. Most, amikor lenyugszik a nap, mindenemet Istenre bízom, lefekszem, és reggelig alszom." (Félelem)

*

Valakitől megkérdezték, hogy miként volt képes olyan nagy adományt adni az Úr oltárára, és még neki is olyan sok maradt. Válasza ez volt: "Ó, amikor én kifelé lapátolok, az Úr visszafelé lapátol, és neki nagyobb lapátja van, mint nekem." (Adakozás)

*

Meghalt egy milliomos, és a temetőből hazafelé menők megkérdezték az egyik hozzátartozótól: "Mennyit hagyott hátra?" Az egyenes felelet így hangzott: "Minden fillért."

(Anyagiasság)

*

Egy asszony vonaton utazott gyermekével és szolgájával. A vonatba berepült egy darázs, és a gyermek sírni kezdett érte. Végre az asszony ezt mondta szolgájának: "Miért sír a gyermek? Hadd kapja meg!" Néhány pillanat múlva szörnyű sikítás hagyta el a gyermek száját, és az anya felkiáltott: "Mi történt?" A szolga csak ezt mondta: "Megkapta, amit kért."

Isten az ő végtelen bölcsességéből olykor megengedi nekünk, hogy megkapjuk, amiért sírunk, hogy keserű fájdalmak és megaláztatás árán megtanuljuk, hogy Isten akarata mindig a legjobb.

(Isten akarata)

*

Az ősi Olimpiai játékok idején az egyik napon egy törékeny idős ember érkezett az arénába, de már minden hely foglalt volt. Elhaladt az athéniak ülőhelyei előtt, de csak kinevették az öregembert. Aztán elment a spártaiak előtt, amikor egy pillanat alatt az összes spártai felállt a székéről, és felajánlotta helyét az öregembernek. Erre az athéniak hangos ovációval üdvözölték a spártaiakat. Az idős ember ezt mondta: "Az athéniak csodálják a jót, de a spártaiak cselekszik is."

(Jócselekedet)

*

Négy különös módon szól hozzánk Isten: a Szentírás szava által, a Szentlélek belső hangja által, saját bölcs ítélőképességünk által és a gondviselés rendelte körülmények hangján. Ha ezek összhangban vannak, bizonyos, hogy Isten szól hozzánk. (Vezetés)

*

Ned figyelte nagyapját, amint fölhúzta a cipőjét.

- Miért fordítod meg és rázod ki a cipőt, mielőtt fölhúzod? – kérdezte.

- Tényleg ezt csinálom? – mondta a nagypapa.

- Igen, ezt csinálod; de úgy látom, semmi sem jön ki a cipőből. Nekem minden reggel ki kell ráznom a homokot a cipőmből.

Nagypapa nevetett. – Nem figyeltem meg, hogy kirázom a cipőmet, Ned. De Indiában mindennap ki kellett ráznom a cipőmet, mielőtt fölhúztam volna, és ott vettem föl ezt a szokást.

- Miért kellett ezt tenned?

- Ki kellett ráznom a skorpiókat, százlábúakat vagy egyéb bogarakat, amelyek elbújtak benne.

- De itt nem kell ezt csinálnod, mert nálunk nincsenek ilyenek.

- Tudom, de annyira megszoktam, hogy már gondolkodás nélkül is csinálom.

- A szokás fura dolog, ugye? – mondta Ned.

- Az nagyon erős kötél. Ne felejtsd, fiam, a szokás lánca mindennap erősödik, és úgy tűnik, hogy a rossz szokás gyorsabban fejlődik, mint a jó. Ha azt akarod, hogy öreg korodban jó szokásaid legyenek, formáld ki azokat, míg fiatal vagy.

(Szokás)

*

Egy hindu kereskedő a kherwarai piacon egy napon megkérdezett egy bennszülött keresztyént: "Milyen orvosságot kensz az arcodra, ami ragyogóvá teszi? " "Semmit nem kenek rá" - válaszolta Pema. "De igen - folytatta a kereskedő makacsul. - Minden keresztyén ezt csinálja. Láttam ezt Agrában, és láttam Ahmedabadban és Szinaton, és láttam Bombayben." Pema nevetett, és boldog arca még jobban fénylett, mint azelőtt: "Igen, megmondom neked az orvosság nevét: ez a szív boldogsága." (Öröm)

*

Volt egy leány, aki esetlenül és szégyenlősen mozgott az emberek között. De átalakult az élete. Nagyon népszerű lett. Megkérdezték átalakulásának titka felől, és ő így válaszolt: "Rájöttem, hogy az emberek elhagyatottak. Megpróbáltam mindenkit hazasegíteni." (Öröm)

*

A föld népességének egynegyede meghal, mielőtt elérné a hatodik évet, fele meghal, mielőtt elérné a tizenhatodik évet, és száz közül csak egy éri el a hatvanötödik évet.
(Sürgetés)

*

Egy napon egy afrikai törzsfőnök így szólt Livingstone-hoz: "Bárcsak meg tudnád változtatni a szívem. Adj valamilyen orvosságot, hogy megváltozzék, mert gőgös, haragos és mindig dühös." Livingstone fölvett egy Újszövetséget, és kezdte ismertetni azt az egyetlen módszert, ahogy a szív megváltoztatható, de a törzsfőnök félbeszakította: "Nem, én olyan orvosságot akarok, amelyett ha megiszom, azonnal megváltozik a szívem, mert mindig nagyon gőgös és aljas, és folyton dühös valakire." - Csak akkor változhat meg az ember szíve, ha a Szentlélek foglalja el, és általa azt mondhatjuk, hogy "Abbá, Atyám!"
(Megtérés)

*

Legenda szól egy gazdag asszonyról, akit a mennybe érkezésekor egy nagyon egyszerű kunyhóba vezettek. Méltatlankodott emiatt, de így szóltak hozzá: "Ez az a ház, amelyet magadnak készítettél." Még mindig nyugtalankodva kérdezte: "Hát az a gyönyörű ház a túlsó oldalon kié?" "Az a kertészedé - válaszolták. - Az itteni házak azokból az anyagokból készülnek, amelyeket a földön gyűjtenek össze leendő lakóik, mint örökkévaló kincseket."
(Jutalom)

*

Valaki a szelíd embert ahhoz a fához hasonlította, amely beillatosítja azt a fejszét, amellyel belevágnak. A szelíd ember szeretetet ad vissza a gyűlölet helyett, kedvességet a durvaság helyett, édességet a keserűség helyett. (Szelídség)

*

Róma mellett az egyik zárdában volt egy apáca, akiről olyan hír terjedt el, hogy különleges prófétai adománya van. Az apát csodás történeteket mondott el az apáca erejéről. Philip Neri, aki a "lelkek megítélésének" ajándékával rendelkezett, meglátogatta a pápát, és vállalkozott rá, hogy megvizsgálja a hírek valóságát. Öszvérre ült ócska ruhákba öltözve, és keresztül hajtott a zárda körüli mocsáron. Odaérkezve, elmondta az apátnak a pápa megbízását, és kérte, hogy azonnal vezessék elé az apácát. Amikor az apáca megjelent, Philip odanyújtotta felé sáros csizmáját, és kérte, hogy húzza le. A fiatal apáca haragosan húzódott vissza és nem engedelmeskedett. Philip kirohant az ajtón, felugrott öszvérére és azonnal visszatért a pápához ezzel a fölfedezéssel: "Ne higgy a híreknek, nincs ott semmi csoda, mert nincs semmi alázat."
(Alázatosság)

*

A középkorban volt Európában egy vallásos szekta, melynek tagjait bogumiloknak nevezték. Bulgáriából kiindulva terjedtek el, és Angliáig eljutottak. Azt mondták róluk, hogy a szektának minden tagja szóról szóra tudta legalább az Újszövetséget. Egyik püspökük levélben azt állította, hogy négyezer tagú nyájának minden tagja kívülről tudja az egész Ó- és Újszövetséget. (Biblia)

*

Egy orvosmisszionárius Kína egyik kórházában megoperált egy vakot és az meggyógyult. Néhány héttel később negyvennyolc vak ember érkezett a kórházba Kína őserdeiből úgy, hogy mindnyájan fogták azt a kötelet, amelynek segítségével a hályogtól megszabadított ember vezette őket, kétszázötven kilométeren át a kórházba, ahol mindnyájan meggyógyultak. (Bizonyságtétel)

*

Luther Márton gyakran mesélt arról a két kecskéről, amelyek egy mély víz fölött átívelő keskeny hídon találkoztak egymással. Nem tudtak visszafordulni, ezért dulakodni kezdtek. Rövid idő múlva, egyikük lehasalt, és engedte, hogy a másik átmenjen a hátán, és többé nem veszekedtek. Tanulságul ezt mondta Luther: "Légy nyugodt, ha a béke érdekében valaki rád lép, mert ezzel nem okozott kárt a lelkiismeretedben." (Békesség)

*

Az egyik lelkész egy szálloda éttermében ebédelt, ahol utazó kereskedők gúnyt űztek belőle. A lelkésznek egy arcizma sem rezzent a gúnyolódások hallatára, de távozás előtt megkérdezte tőle az egyik üzletember, hogy miként tudott olyan nyugodt maradni egész idő alatt anélkül, hogy rájuk szólt volna. A lelkész ezt felelte: "Drága uram! Én egy elmegyógyintézet káplánja vagyok."
* (Üldöztetés)

Az egyik jamaicai vasárnapi iskola tagjai közül az egyik kisfiú megbetegedett. Üzent a misszionáriusnak, hogy nagyon beteg, és kéri, hogy menjen el és imádkozzék érte. Amikor a misszionárius megérkezett, így szólt: "Thomas, remélem, te magad is imádkoztál." "Ó, igen, imádkoztam." "Talán elmondtad valamelyik nagy imádságot, amit tanítottam?" "Nem, uram." "Akkor hogy imádkoztál?" "Hát csak könyörögtem." (Ima)

*

Amikor David Brainerd nyolc napot töltött az erdőben, ahol Istenhez imádkozott azokért a vademberekért, akik között dolgozni kívánt, nagy erővel telten jött ki az erdőből. Nem ismerte az indiánok nyelvét, ezért tolmács segítségét kérte. Legnagyobb elkeseredésére, csak részeg tolmácsot talált. Annak ellenére, hogy a tolmács részeg volt, Isten hatalma olyan nagy mértékben kiáradt fölkent szolgájára, hogy a vademberek tucatjai fogadták el Jézus Krisztust szolgálata nyomán.

(Ima)

*

Amikor Platón a házába hívta barátait, hogy együtt legyen velük, odament Diogenész is, szokás szerint nagyon szennyes ruhában, és sáros lábával rálépett az egyik gazdagon díszített heverőre, miközben ezt mondta: "Összetaposom Platón büszkeségét." Platón finoman ezt válaszolta: "De még nagyobb büszkeséggel."

(Gőg)

*

Egy híres festőművész arra oktatta tanulóit, hogy amikor természetképet festenek, soha ne hagyják ki a kivezető ösvényt. Különben a fák és a hegyek megfojtják a szemlélőt. Isten mindig megadja gyermekeinek a kivezető utat.

(Gondviselés)

*

Ludwig Richter német festőművész elérzékenyülten emlegette édesanyja tanácsát, aki azt ajánlotta neki, hogy ha kísértésbe kerül, mondja el kívülről Jézus boldogmondásait, de hétszer ismételje azt, hogy "boldogok a tiszta szívűek, mert ők meglátják az Istent!" Richter ezt írta önéletrajzában: "Mily gyakran átéreztem e szent szavak erejét, különösen, amikor arra gondoltam, hogy édesanyám talán éppen kísértésem órájában mond közbenjáró imádságot a fiáért." Saját arcképe alá Goethe szavait írta: "Nagy gondolatokat és tiszta szívet kell kérnünk Istentől."

(Tisztaság)

*

Thorwaldsen dán szobrászművész születésének helyéről és időpontjáról sok vita folyt. Egyesek szerint Koppenhágában született 1770-ben, mások szerint Brüsszelben vagy más városban született. Megkérték, hogy döntse el a vitát, mire ezt válaszolta: "Mit számít az egész? Én sem tudom. De 1797. március 8-án érkeztem Rómába." Ezzel azt hangsúlyozta, hogy csak attól számít igazán az élete, hogy Rómában elkezdte tanulmányait. Sok keresztyén hasonlóan gondolkodik. Újjászületésüktől számítják igazi életüket. Egy idős keresztyén, aki életének utolsó éveiben tért meg, elcsukló hangon szokta mondani: "Lelkem megmenekült, de életem elveszett."

(Megtérés)

*

A háború alatt egy törékeny asszony a forró nyári hónapokban egész nap ott állt az egyik katonakórház előtt, napernyővel a kezében. Valahányszor sebesültet szállítottak a kórházba, odasietett a hordágyhoz és az ernyőt odatartotta a sebesült feje fölé, hogy néhány pillanatig védje a nap égető sugaraitól. Megtanulta, hogy mit jelent Jézus tanítása: "ami tőle telt, azt tette."

(Szolgálat)

*

Egy kis róka azt kérdezte az aparókától, hogy miként járjon túl a kutyák eszén, ha üldözni kezdik. A rókapapa már megőszült a lopások és veszedelmek hosszú évei alatt és sok sebforradás mutatta rajta, hogy gyakran alig tudott megmenekülni a házőrzők karmai közül. Mélyet sóhajtva ezt válaszolta: "Fiam, a tapasztalataim annak bevallására kényszerítenek, hogy legjobb, ha sohasem találkozol a kutyákkal."

(Bűn)

*

Spurgeon beszélt egy dúsgazdag hitetlenről, aki elismerte, hogy sok gonosz dolgot elkövetett ugyan, de sohasem gyűlölte Istent. Egy nap azonban félelmetes árvíz közeledett városa felé, és azzal fenyegette, hogy elmossa értékes malmát is. A hitetlen iszonyú káromkodásokkal illette Istent. Azelőtt még azt állította, hogy nem gyűlöli Istent, de eljött a próba ideje, amikor kiömlött szívéből az, ami állandóan benne volt.

(Bűn)

*

Egy keresztyén mártír közvetlenül a szenvedései előtt éjszakán azt álmodta, hogy a paradicsomba került. A gyönyörűség kertjében járt-kelt, ahol minden a legáttetszőbb üvegből készült és ragyogott, mint a kristály. Az ott levő emberek is átlátszóak voltak, és amint köztük járkált, észrevette, hogy minden szem rá irányul. Nagy meglepetésére rádöbbent, hogy ő is átlátszóvá lett, és egy sötét folt volt a szíve helyén. Ez vonta magára a többiek tekintetét. Ösztönösen a szívéhez kapott a kezével, hogy eltakarja, de a keze is átlátszó volt. Ettől kezdve pokol lett számára a mennyország. " (Bűn)

*

Vidám esetek Dr. Gerzsenyi László gyűjtése

Lelkipásztorok beszélgetnek álmatlanságukról. Az egyik így szól: "Van egy biztos orvosságom az álmatlanság ellen. Amikor éjszaka fölébredek és nem tudok ismét elaludni, gondolatban végigmegyek legutóbbi prédikációmon. Legnagyobb örömömre, prédikációm ugyanolyan hatással van reám, mint egyik-másik hallgatómra, mert én is azonnal álomba merülök."

*

A prédikáció mindig pontosan húsz percig tartott az egyik gyülekezetben. Egy vasárnap azonban csak másfél óra múlva ért véget a szentbeszéd. Többen meg is kérdezték az igehirdetőtől, hogy miért beszélt olyan hosszan. Kissé szégyenkezve árulta el titkát: "Mindig egy szem savanyú cukrot teszek a nyelvem alá, mielőtt prédikálni kezdek, és az pontosan húsz perc múlva olvad el, ami azt jelzi, hogy abbahagyhatom a prédikációt. Ma reggel véletlenül egy gomb került a nyelvem alá." (A sok beszédben elmaradhatatlan a vétek..." (Préd 10:19)

*

Az egyik baptista gyülekezeti tag így magyarázta a baptisták erényeit: "Ami a méltóságteljességet illeti, nem hasonlíthatjuk magunkat a reformátusokhoz. A szertartások terén az evangélikusok felülmúlnak minket. Az éneklésben a nazarénusok túltesznek rajtunk. Ami azonban az alázatosságot illeti, abban mi vagyunk legfölül."

*

Két különböző felekezet lelkésze dicsekedett saját hitének felsőbbrendűségével, és végül az egyikük megjegyezte: "Ki is tudná megmondani igazán, hogy melyik út a legjobb. Végeredményben mi mindketten az Úr munkáját végezzük." Társa megjegyezte: "Igen, te az Úr munkáját a magad módján végzed, én meg az Úr módján."

*

Két gyülekezeti tag beszélgetett arról, hogy milyen szépen prédikált vasárnap a meghívott szeminarista. Az egyik ezt mondta: "Beszéde Isten békességére emlékeztetett, mely minden értelmet felülhalad." A másik így folytatta: "Érdekes, engem meg Isten kegyelmére emlékeztetett, mert azt gondoltam, hogy sohasem ér véget."

*

A vendégprédikátor egyre hangosabban kezdett beszélni, és ráadásul még a karját is erősen lengette a feje körül. A közelben levő egyik kisbaba rémülten sírni kezdett. Édesanyja ki akarta vinni az imaházból, mire a prédikátor odaszólt az anyához: "Ne aggódjék, a baba engem egyáltalán nem zavar." Az anya ezt felelte: "A baba önt nem zavarja, de ön nagyon zavarja a babát."

*

Közvélménykutatás alapján ilyen az ideális lelkipásztor: pontosan 25 percig beszél a bűn ellen olyan tapintatosan, hogy sohasem bánt meg senkit. Reggel 6-tól este 10-ig dolgozik és mindent elvégez. Szükség esetén imaházat is takarít, autót javít, és szinte minden téren szakértő. Húszéves fiatalember, és már 30 éves prédikátori tapasztalattal rendelkezik. Forró vágya, hogy a tizenévesekkel foglalkozzék, és minden idejét az öregekkel tölti. Ragyogó személyiség, vasidegekkel.

*

Az elköltöző lelkipásztor így vigasztalta az egyik siránkozó gyülekezeti tagot: "Ne tessék sírni, egy nálam sokkal jobb prédikátort fognak kapni." A még mindig szipogó nőtestvér ezt válaszolta: "Jó, jó, de legutóbb is ezt mondták."

*

Anya: "Zsuzsi, tudod mi történik azokkal a kislányokkal, akik hazudnak?"

Zsuzsi: "Igen, anyu, amikor felnőnek, azt mondják kislányaiknak, hogy göndör lesz a hajuk, ha megeszik a spenótot."

*

A kis vasárnapi iskolás két huszast kapott az apukájától, az egyiket perselypénznek, a másikat fagyira. Amikor haladt az imaház felé, az egyik huszas véletlenül kiesett a kezéből és begurult a szennycsatornába, ahonnét nem tudta kivenni. A kis fukar ezt kiáltotta: "Jaj, ott gurul az Úr pénze."

*

Külmisszióra adakoztak az egyik gyülekezetben, és amikor körülhordták a perselyt, valaki odasúgta a diakónusnak: "Én sohasem adakozom a külmisszióra." A diakónus ezt felelte: "Akkor vegyen ki egy marék pénzt a perselyből, mert a pogányoknak gyűjtünk."

*

Perselyezés előtt az egyik asszony kutatni kezdett a pénztárcájában, de úgy tűnt, semmit sem talál. Ezt észrevette mögötte egy kisfiú és a fülébe súgta: "Itt van az én húszasom. Perselyezés közben majd elbújok a pad alatt."

Könyvkritika

Múzsacsók - Kriveljovtól

Pamflet

Az éleseszű Olvasónak igaza van: ez a pamflet a mai magyar könyvpiacon kizárólag egy művel foglalkozhat; Pais István "Opus Magnum"-áról van szó: Bibliai érdekességek, történetek, aforizmák (szerzői kiadás, Budapest 1992, 727 l.).

Kriveljov nemes célkitűzése, tudniillik a nép fölvilágosítása a Biblia vonatkozásában, úgy látszik továbbra is mozgatja a tudományos szocializmust - bár Pais még mesterét is jóval "alulmúlta". Hiába, van még mit tanulnunk a (már nem létező) nagy Szovjetuniótól! Illesse köszönet a szerzőt, amiért (tudományos szempontból egyébként teljesen értékelhetetlen) írásával jó messze kilógatta a lólábat a zsákból: ha "a valóságot gyakran elhallgató vagy meghamisító teológia" (sic! 727. l.) ilyen agresszív támadásban részesül, akkor az "osztályharcnak" még koránt sincs vége. Az Olvasó csupán azzal vigasztalódhat, hogy Pais István meglehetősen kilóg az ELTE BTK tanári karából - remélhetőleg mások nem osztják bornírt véleményét.

Mielőtt a műhöz illő komolysággal néhány apró megjegyzést tennék Pais munkájához, először alázatosan megkérek minden olyan peches embert, aki nevezett művet kezébe veszi: El ne higgye annak egyetlen adatát se, hanem mindent vizsgáljon felül - hogy aztán legtöbbnyire a könyv ellenkezőjéről győződjön meg. Furcsa, de én kell hogy megvédjem a magyar kommunista egyházpolitikát?! Mert az szemenszedett hazugság, hogy az valaha is akadályozta volna a Biblia kinyomtatását - Pais István pedig azt állítja (Szent Könyvről lévén szó, az Előszó hetedik sorában). Olyan szakmai badarságokat, hogy az óizraeli vallás a Napot és a Holdat imádta volna (néhány lappal lejjebb), ne is vegyük figyelembe. Elhisszük, hogy ilyen körülmények között sem kiadó, sem lektor nem vállalkozik Pais munkájának erkölcsi súlyát cipelni - az OTP Bank Bp. V. kerületi fiókja viszont rendelkezhet a kiadáshoz szükséges anyagiakkal.

Vajon azonban miért nem foglalkozunk komolyan Pais tévelygéseivel, s miért csak pamfletre vállalkozunk? Ha valaki számára nem tűnt volna fel: Pais István hangvétele diszkvalifikálja a szerzőt a tudományos párbeszédben; ez az egyik ok. A másik pedig: ugyan minden vélemény értékes, mégis minden tudományban van egy olyan ismereti minimum, amelynek föltételezése mintegy belépőjegyként szolgál. Klasszikus műveknél (ideértve a Bibliát is) ez az eredeti nyelvek használata. Pais István fércművében nyilván jelét adja annak, hogy a Bibliát sem héberül, sem görögül nem olvasta; jegyváltás nélkül akar felugrani a bibliatudomány robogó vonatjára. Az eredmény csakis hanyattesés lehet.

A Tízparancsolat tárgyalásakor pl. a szerző szükségét látja az új protestáns bibliafordítás és a Károli-fordítás parallel idézésének. Elismerem: laikus fül számára kétségtelen lényeges eltérések vannak a két fordítás között; de hát laikus ne írjon könyvet a Bibliáról! Ha pl. az "istenszobor" és a "faragott kép" kifejezéseket egy héberül tudó látja egymás mellett, úgy rögtön tudja azt is, hogy csakis a héber "peszel" szó állhat az eredetiben. Azt is látja, hogy a Károli-fordítás inkább etimológiai jelentést ad, míg az új fordítás a dinamikusan ekvivalens kifejezést keresi. Ha mindenáron valamit kezdeni akarunk ezzel a kettősséggel, úgy a héber "peszel" szót kellene magyaráznunk. Ehhez azonban héberül kellene tudnia a szerzőnek. (Ld. itt 86-87. l.)

Sajnos ugyanez a helyzet az Újszövetséggel is. A 388. l. azon nyűglődik, hogy Jézus Krisztus "betöltötte", vagy "eltöltötte" a törvényt. Persze, a mindentudó szerző az utóbbi mellett voksol. Görög ismeretek híján viszont elkerüli figyelmét az, hogy az Újszövetség is foglalkozik ezzel a problémával, éspedig teológiai szinten. A megoldást a görög "telosz" szóban látja (Ld. pl. Róm 10:4), amely egyszerre jelent véget és célt. Jézus Krisztus a törvény "telosz"-a. - A görögül tudó rögtön látja, hogy milyen gyerekesen elkapkodott, szakszerűtlen Pais véleménye, hogy ti. Jézus Krisztus eltörölte volna a törvényt. Az, ami tartalmilag ellenkezik Jézus kijelentésével, még nem szükségszerűen értelmes kritikai kijelentés!

Nyilvánvaló: Pais István nem olvasta eredetiben a Szentírást. Fordításokból ismeri csupán úgy-ahogy, ami kb. annyit ér, mintha kívülről nyalogatná a mézescsuprot: ámde harsány hangon vallja, azok, akik évtizedeken keresztül szentírástudománnyal foglalkoztak, nem tudják, milyen érték van a Bibliában. Ami pl. a törvény és Jézus Krisztus kapcsolatát illeti, a szerző egyáltalán nincs tisztában azzal, hogy e téma irodalma két évezred írásma-

gyarázat története során több könyvet ölel fel, mint amennyit a szerző életében elolvasott. A Tízparancsolat taglalásakor pedig egyszerűen tudomást sem vesz a kritikai bibliatudomány eredményeiről, amelyek egészen másként ábrázolják az Ex 19-20. részeket, mint az a könyv 84-85. lapjain olvasható. Amit Pais ír: egyszerűen nem igaz.

Hiába óhajt a szerző kritikai megjegyzéseivel tudományos látszatot kelteni: az ismeret ilyen nagyméretű hiányát semmi sem tudja leplezni. Pais egyébként sem kritikai gondolkodó: A Salamon bölcsességéről szóló passzust két olyan illusztrációval támasztja alá, amelyek történetisége a kritikai bibliatudomány szerint több mint kétséges (Ld. 526-528. l.). Elhiszi, hogy Dávid győzte le Góliátot (508-510. l.), jóllehet ez legendáris, és inkább a 2Sám 21:19-nek van történeti értéke, amelyik Jaaré-Óregím fiát, Elhánánt tartja Góliát legyőzőjének. Vagy az Újszövetségben: Eszébe sem jut Paisnak, hogy pl. Saul megtérésének a történeténél a kézenfekvő kritikai módszert alkalmazza, ti. Pál saját leveleinek az összehasonlítását az Apostolok cselekedeteinek leírásával. Kritikátlanul ez utóbbinak tulajdonít történeti értéket - jóllehet biztosan Pál saját megjegyzéseinek van ilyen értékük. Mindez nyilván mutatja, hogy a nagy hangú kritizálgatásnak semmi köze nincs a kritikai gondolkodáshoz; Pais István a történettudomány terén olyan naiv, mint egy csecsemő.

Vajon van hát értelme annak, hogy ilyen elszántan hadakozom a levegő ellen? (szemben Pál apostollal, olvasd 1Kor 9:26). Tulajdonképpen nincs. Csupán az rémiszt meg, hogy Pais István könyve a legjobb antimarxista és antikommunista propaganda.

Írásom célja az, hogy az Olvasót e csapdától megvédjem: Pais István nem marxista ihletésű. Ilyen bibliatudomány márpedig van, lásd pl. az amerikai N.K. Gottwald vagy a német E. Gerstenberger munkásságát; ez utóbbiaktól kétségkívül van mit tanulnunk. Pais Istvántól csak egyet tanulhatnánk (de ezt ne tegyük): "De nier ce qui est, et d'expliquer ce qui n'est pas." (JJ. Rousseau).

Protestáns Szemle 1993/1)
Karasszon István

A legtöbb emberrel általában nem az a baj, hogy valamit nem tud, hanem inkább az, hogy amit tud — az nem mindig úgy van.

/Boulding/

Király Kató:

Meg van írva

Isten jövendőt mond,
— Sátán következtet.
Isten kötelet old,
— Sátán meg hálót vet.

Jézus igazat szól,
— Sátán mindig hitet.
Jézus óv a bajtól,
— Sátán öli hited.

Jézus csodákat tesz,
— Sátán utánozza.
Jézus üdvöt szerez,
— Sátán a gyászt hozza.

Jézus a hű barát,
— Sátán ellenséged.
Hallod Jézus szavát?
Vérét adta érted!

Ó igazán szeret;
Hallgass a szavára,
Ne adj soha teret
A Sátán számára!

A jelszavad legyen
az, hogy: „Meg van írva!"
Sátán bármit tegyen,
Hamisan tanítva,

Isten szent Igéje
Jusson az eszedbe,
Mert isten beszéde
Fegyver a kezedbe'!

A Bibliáról – számokban

1. A Bibliát részekre 1228 körül Stephen Langton osztotta be.
2. Az Ószövetséget R. Nathan, 1448-ban osztotta fel versekre.
   Az Újszövetséget pedig 1551-ben Robert Stephanus osztotta fel.
3. Az egész Biblia részekre és versekre felosztva legelőször 1560-ban jelent meg az un. Genfi Bibliában.
4. A Bibliában 66 könyv van: az Ószövetségben 39, az Újszövetségben 27.
5. Az Ószövetség középső könyve: a Példabeszédek könyve.
   Az Újszövetség középső könyve: a 2 Thesszalonikai levél.
6. A Bibliában összesen 1189 rész van.
   Az Ószövetségben 929,
   az Újszövetségben 260.
   Az Ószövetség középső része: Jób 29.
   Az Újszövetség középső része: Róma 13.
   A Biblia középső és egyben a legrövidebb része a Zsolt 117.
   A Bibliában a leghosszabb rész a Zsolt 119.
7. Az Ószövetségben 23 214 vers van.
   Az Újszövetségben 7 959.
   A Bibliában a középső vers a Zsolt 118:8,
   az Ószövetségben a középső vers a 2Krón 20:17,
   míg az újszövetségben az ApCsel 17:17.
   A legrövidebb vers az Ószövetségben: 2Móz 20:13,
   az Újszövetségben: a Jn 11:35.
   A leghosszabb vers a Bibliában: Eszter 8:9.
   Az Ószövetség legrövidebb könyve: Abdiás próféta könyve, 1 rész, összesen 21 versből áll.
   Az Újszövetség legrövidebb könyve a 3Jn, mely egyetlen rész, és 15 versből áll.
8. Egyforma versek olvashatók: Zsolt 107:8, 15, 21 és 31 versekben.
   A Zsolt 136 minden versének második mondata ugyancsak egyező.
   Két bibliai rész csaknem teljesen egyező: 2Kir 19 és Ézs 37.
9. Az Ószövetségben összesen kb. 529 439 szó van.
   Az Újszövetségben pedig kb. 181 253.
10. Az Ószövetségben összesen 2 728 100 betű van.
    Az Újszövetségben kb. 838 380.
11. Az "és" kötőszó az Ószövetségben 35 543 alkalommal fordul elő.
    Ugyanez az Újszövetségben: 10 684-szer.
    Az "ÚR" szó a Bibliában 7 738 alaklommal,
    az "Isten" szó: 4 379-szer,
    az "apa": 1500-szor,
    az "anya": 325-ször,
    a "nagyanya": 1-szer, /2Tim 1:5/.
12. Alfabetikus sorrendben a Bibliában az első szó: "Abba" /Mk 14:36, Róm 8:15.
    Az utolsó szó pedig: "Zsuzsanna" /Luk 8:4/.
    (Számításba jöhet esetleg még: "Zuzeus" /1Móz 14:5/.)

***

Aki nem hiszi, számoljon utána!

Az összeállítás szerzője elmulasztotta közölni, hogy melyik bibliafordításban számolta meg a fent közölteket. Idő hiányában nem volt lehetőségem egyeztetni ezeket a Biblia Hebraica és az Újtestamentum görög nyelvű szövegével, sem a MEOT, illetve a Károli fordítások esetében. Így nem marad más, mint hitelt adva elfogadjuk, vagy kételkedve az állítások igazában, elvetjük a fentiek hitelességét - /a Szerkesztő/.

Közli: Dr. V.J.

„SZOLGATÁRS–NÉ"
AKIK TÁRSAINK A SZOLGÁLATBAN

A lelkészt a házasság vagy felépíti vagy lehúzza

Ők ketten

Van egy bibliai szövegrész, amit ritkán szoktak felolvasni a prédikációkban. Ez Ruth 4:11 versének néhány gondolata: "...Mint Rákhel és Lea, akik ketten építették fel Izráel házát". Az a ház, amelyre itt az Ige hivatkozik, egy család, az Izráel háza.

Talán különösnek tűnik, hogy a Szentírás nem azt mondja, hogy Ábrahám vagy Izsák, avagy Jákób voltak azok, akik Izráel házát felépítették. Nem ezt mondja, hanem a kinyilatkoztatás így szól: "Rákhel és Lea", ők ketten voltak azok, akik felépítették ezt a híres házat. Az Ige jelentése természetesen az, hogy ez a két nő anya volt Jákób házában. Ezen a helyen tehát nem az apa, hanem a két anya volt az építő.

Átvitt értelemben azonban minden egyes igazi keresztyén asszony egy-egy építője valamelyik háznak. És különösképpen áll ez a lelkészfeleségekre. Ők azok, akik építenek vagy rombolnak. Nem valami újszerű gondolat ez, hiszen már több mint háromezer évvel ezelőtt egy pontos megfigyelő ezt írta róla: "A bölcs asszony építi a maga házát; a bolond pedig önkezével rontja el azt" /Péld 14:1/. És ez lehet szép vagy szomorú igazság, attól függően, hogy melyik része valósul meg éppen.

A lelkészt a házasság vagy felépíti vagy lehúzza a mélybe. Szerencsére a legtöbb lelkészt felépíti, segíti, sikeressé teszi és megáldja az a gondoskodás, az a tanácsadás és az a segítség, amely az istenfélő és jó feleségtől ered.

Vannak olyan időszakok, amikor a lelkész feleségének vezető szerepet kell vállalnia valamilyen rendkívüli munkával a gyülekezetben, ahol ki kell állnia a nyilvánosság elé. Ezek többnyire a kivételek közé tartoznak, de valójában az istenfélő feleség az, aki a legjobb segítőtársa a lelkésznek, és ő az, aki minden feltűnés nélkül munkálkodik azon, hogy férje eredményes legyen a szolgálatban. Azzal, hogy ő segítségére van férjének, nemcsak a saját házát, hanem az Úr házát is építi. Lehet hogy most ez nem látszik, de majd a "trónus világosságában" benne lesz, mert nem csupán az ő gyermekei fogják áldani az ő nevét, és nemcsak a férje dicséri őt odaadásáért, hanem az Úr is, aki ezt mondja majd ama napon: "Jól dolgoztál!" - és ez a legértékesebb dicséret valamennyi között.

Azzal, hogy a feleség egy boldogságot jelentő keresztyén otthont teremt férje számára, egy olyan házat épít fel, amely túl fogja élni a piramisok korát és úgy fog tündökölni, mint a fénylő nap.

El lehet-e képzelni nagyobb teljesítményt annál, mint amit ez jelent egy lelkészfeleség számára?
Rákhel és Lea - ők ketten!

Napjainkban százával vannak olyan Rákhelek és Leák, akik építik az Izráel házát. Építsetek, csak építsetek, mindaddig, míg ez a magasztos épület be nem fejeződik!

H.M.S Richard
Adventista Lelkésztájékoztató
1992/1.

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓ

„MINDENNEK RENDELT IDEJE VAN"

A végzős teológiai hallgató, illetve lelkipásztor-jelölt testvérek avatásának időpontjával kapcsolatban kérdések merültek fel. Eddig az volt a bevált gyakorlat, hogy a már gyülekezetben szolgáló ötödéves teológiai hallgató, a megkezdett gyülekezeti szolgálat mellett megírta szakdolgozatát és megvédte, majd ez után, az ötödik év végén került sor az avatásra, a gyülekezet kérése alapján. Egy ideje lehetőségük van a hallgatóknak arra, hogy a IV. év végére megírják és megvédjék a szakdolgozatukat. Ez azért jó, mert ilyen módon a lelkipásztor-jelölt testvér teljes erőbedobással kezdheti meg gyülekezeti szolgálatát. Ebből viszont nem következik az, hogy a IV. év elvégzése után történik meg az avatás. Az ötödik – gyakorló – év ugyanis nemcsak a szakdolgozat megírása miatt van, hanem azért is, hogy az avató gyülekezetnek legyen ideje meggyőződni az ötödéves hallgató elhivatottságáról, alkalmasságáról. Ennek súlyáról, felelősségéről a jelenben és a jövőben sem feledkezhetünk meg. Az egy év letelte, de legalább féléves gyülekezeti (körzeti) szolgálat után kérheti a gyülekezet a hallgató lelkipásztorrá avatását a Misszió Bizottságtól.

Bár sok szempontból érthető az az igény, hogy a lelkipásztor-jelölt mielőbb legyen felavatott, mégis figyelembe kell vennünk a lelkipásztor, a gyülekezet és a misszió érdekében az ötödik év gyakorlati idejét /1 Tim 3:6; 5:22/.

Bayer György
missziói titkár

INNEN – ONNAN

A MAGYAR NYELV: „EGY TÖMÖR KŐDARAB"

Egy múltszázadi angol filológus véleménye és megállapításai nyomán a magyar nyelvről.

Sir John BOWRING /1792-1872/ tudományos munkásságáért, nyelvkutatásai eredményeiért megkapta a "SIR" magas kitüntetést, melyet neve előtt viselhetett. Sir John Bowring sok nyelven beszélt, köztük kiválóan beszélte a magyar nyelvet is. Számos költeményt fordított le angolra.

Nyelvünkről a következőket írta:

A magyar nyelv eredete nagyon messzire nyúlik vissza a múltba. Rendkívül különleges módon fejlődött, és szerkezete visszanyúlik arra az időre, amikor még a jelenleg Európában beszélt nyelvek nem léteztek. Egy olyan nyelv, amely szilárdan és határozottan fejlesztette magát, matematikai logikával, harmonikus összeilleszkedéssel, ruganyos és erős hangzatokkal.

Az angol ember büszke lehet anyanyelvére, amely az emberiség történetére és múltjára utal. Az eredeten meglátszik az a különböző nemzetektől származó réteg, melynek összességéből kialakult. Ezzel szemben a magyar nyelv: egy tömör kődarab, melyen a viharok a legcsekélyebb karcolást sem hagyták. Nem olyan, mint egy naptár, mely a korral változik. Nincs szüksége senkire, nem kölcsönöz, és nem von vissza; nem ad és nem vesz el senkitől. Ez a nyelv a legrégibb, legdicsőségesebb monumentja egy nemzeti szellemi függetlenségnek, amit a tudósok nem tudnak megoldani, mert elhanyagolják mind a nyelvkutatásban, mind a régészetben.

Az egyiptomi templomok mennyezete - amely egyetlen szikladarabból készült - megmagyarázhatatlan. Senki sem tudja, honnan származnak, melyik vidékről hozták ezeket a furcsa, bámulatosan hatalmas kőtömböket, és hogyan szállították, és miként emelték fel a templomok tetejére.

A magyar nyelv eredete ennél sokkal csodálatosabb fenomén. Aki megoldja, isteni titkot fog analizálni, és a titok első tézise ez: "Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige."

Közli: Dr. V. J.

---

425 évvel ezelőtt, 1568-ban az erdélyi országgyűlés a világon először mondta ki a vallások közötti egyenlőséget és intett a kölcsönös megbecsülésre és toleranciára. Erre emlékeztek a Tordán megtartott ökumenikus istentiszteleten, amelyet az ősi katolikus templomban rendeztek meg. A találkozó az unitárius templomban tudományos ülésszakkal folytatódott.

/Új Lant/

2,8 milliárd forinttal támogatja a Magyar Állam az egyházakat. A létszámarányosan elosztott összegből a Baptista Egyház 23.594.000.- forintot kap 1993-ra. A támogatásból az országgyűlés négy destruktívnak /bomlasztó tevékenységet folytató/ minősített felekezetet kizárt. Ezek: Egyesítő Egyház, Magyarországi Krisna tudatú Hívők Közössége, a Jehova Tanúi, valamint a Szcientológia Egyház.

/Új Lant – HVG/

"Isten öreg bojtárja" - így nevezik manapság Dr. Gyökössy Endre ny. újpesti református lelkipásztort, a pszichológia professzorát, aki februárban ünnepelte 80. születésnapját. Korábban Újpest díszpolgárává avatták, most születésnapján a Főváros Pro Urbe díjjal tüntette ki testvérünket, Isten áldott életű szolgáját.

/Új Lant/

Június 13-án délelőtt Révész Benjámin lelkipásztor az újpesti gyülekezet nevében köszöntötte dr. Somogyi Barnabást, születésének 75. és doktorrá avatásának 50. évfordulóján.

/Új Lant/

Elhunyt dr. Somogyi Géza orvos, dr. Somogyi Imrének, a baptista közösség egykori neves vezetőjének fia, dr. Somogyi Barnabásnak testvéröccse. Temetése június 15-én volt az Óbudai Temetőben, ahol igével Nagy Ferenc, nyugalmazott Nap utcai lelkipásztor szolgált.

/Új Lant/

A Dél-Afrikai VIDEO BIBL nevű társaság a teljes Biblia megfilmesítésébe kezdett. A rekordhosszúságú film forgatását csaknem tíz évre tervezik. Az első felvételeket Máté evangéliumából vett idézetekkel kezdik. A filmet Marokkóban készítik. A rendezőknek az a véleményük, hogy itt maradt meg a bibliai idők építészeti remekeinek többsége, ami a mai Izráelről nem mondható el.

— Manapság az emberek keveset olvasnak, ritkán „ütik fel a Bibliát." – mondta a társaság igazgatója. Azt remélik, hogy a Biblia videováltozata segít majd eljuttatni Isten szavát az emberekhez.

/Új Lant/

HAZAKÖLTÖZÖTT SZOLGATÁRSAINK

Dr. Mészáros Kálmánné

Bódi Katalin testvérünk

1993. június 29-én, életének 61, évében kapta meg Urától a hazahívó szót. Temetése július 9-én volt a Péceli Baptista Temetőben.

Testvérünk 15 éven át a Nőbizottság titkára volt. Szolgáló életének kedves gyümölcsei mindannyiunkat gazdagítottak.

Mizerák Sándor

nyugalmazott lelkipásztor testvérünk 1993. július 12-én, 69 éves korában tért haza szeretett Mesteréhez és Urához.
Temetése július 15-én volt a Balatonszemesi Temetőben.

„Boldogok a halottak, akik az Úrban halnak meg, mostantól fogva. Bizony, ezt mondja a Lélek, mert megnyugszanak fáradozásaiktól, mert cselekedeteik követik őket." /Jel 14:13b/

CÍMVÁLTOZÁSOK

Dr. Almási Mihály - Tel.: 24/368-342
Dr. Almási Tibor - Tel.: 52/371-973
(Rendelkezési állományban)
Asztalos Imre - 1162 Bp. Szénás u. 110.
Baptista Misszióiskola - Tel.: 147-52-82
Czimer Edit - Roonstr. 3. D-14163
Dani Győző - 7003 Komló, Engel Adolf u. 14.
Heizer Tamás - 9024 Győr, Répce u. 14. X/28.
Jóföldi Gábor - Tel.: 82/314-974
Paróczi Zsolt - 7439 Bodrog, Kossuth u. 128.
Rácz István - Tel.: 22/317-244
Révész Lajos - 5520 Szeghalom, Széchenyi u.10
Révész László - 1183 Bp. Üllői út 546.
Újvári Ferenc - Kazincbarcikai címe megszűnt
Dr. Viczián János - Itthoni tel.: 160-09-16

SZOLGÁLÓ CSOPORTOK VIRGINIÁBÓL

Az eddigiekhez hasonlóan ez év őszén, október 3-14-ig ismét érkeznek hozzánk Virginiából testvérek, várhatóan 3-4 tagból álló csoporttal. Várjuk azon gyülekezetek jelentkezését, akik igénylik missziómunkájuk támogatására egy-egy csoport jelenlétét, 3-4 napra. Az igény bejelentését mielőbb küldjük el a Szövetségi Irodába.
A csoportok ellátása, utaztatása a Gyülekezet feladata és költsége lesz.

MEGJELENT:

a Katizmatikus Szó

Jelenleg kedvezményes áron, 260- Ft-ért kapható a szövetségi iroda címén. További kedvezmény: 2.000- Ft feletti vásárlás esetén 10 % -kal olcsóbban vásárolható meg a könyv. Az akciós ár hamarosan megszűnik. Azt követően 290- Ft-ért lehet a könyvhöz jutni.

SZOLGATÁRS
Baptista Lelkészтájékoztató

Szerkeszti: Kolozs Nagy János
Lukács Tamás

Megjelenik: kéthavonta
Szerkesztőség:
1062 Budapest, Aradi u. 48.

Tel.: 132-23-32, 132-79-85
Fax: 131-01-94

Készült a Magyarországi Baptista Egyház sokszorosító gépén

Egy lap előállítási költsége: 250 Ft.

Gerzsenyi László dr.

Pécel
Ráday Gedeon tér 7. fsz.2.Temkel

2119